

UNIVERZA V LJUBLJANI
PEDAGOŠKA FAKULTETA
POUČEVANJE, POUČEVANJE NA RAZREDNI STOPNJI Z ANGLEŠČINO

Tjaša Traven

**eTWINNING IN VIRTUALNE IZMENJAVE V
SLOVENSКИH OSNOVNIH ŠOLAH IN VRTCIH**

Magistrsko delo

Ljubljana, 2026

UNIVERZA V LJUBLJANI
PEDAGOŠKA FAKULTETA
POUČEVANJE, POUČEVANJE NA RAZREDNI STOPNJI Z ANGLEŠČINO

Tjaša Traven

**eTWINNING IN VIRTUALNE IZMENJAVE V
SLOVENSKIH OSNOVNIH ŠOLAH IN VRTCIH**

**eTWINNING AND VIRTUAL EXCHANGES IN
SLOVENIAN PRIMARY SCHOOLS AND
KINDERGARTENS**

Magistrsko delo

Mentorica: izr. prof. dr. Mateja Dagarin Fojkar

Ljubljana, 2026

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujem mentorici izr. prof. dr. Mateji Dagarin Fojkar za strokovno pomoč in usmerjanje ter za potrpežljivost, podporo in hitro odzivnost pri nastajanju magistrskega dela. Njeni napotki in spodbuda so mi pomagali, da sem delo uspešno zaključila.

Zahvaljujem se tudi vsem pedagoškim delavkam, ki so sodelovale v raziskavi. Hvaležna sem jim, da so si vzele čas za intervju, v katerem so z menoj delile svoje izkušnje in poglede.

POVZETEK

Digitalna preobrazba pomembno vpliva tudi na vzgojo in izobraževanje, saj digitalna tehnologija ponuja nove možnosti za komunikacijo in učenje. Virtualne izmenjave in eTwinning imajo pomembno vlogo pri ustvarjanju avtentičnih učnih izkušenj in spodbujanju mednarodnega sodelovanja. Učencem omogočajo uporabo tujega jezika v resničnih situacijah, saj preko sodelovanja z vrstniki iz drugih držav razvijajo tudi digitalne kompetence in medkulturno razumevanje.

Cilj magistrskega dela je bil raziskati vlogo virtualnih izmenjav in projektov eTwinning v slovenskih osnovnih šolah in vrtcih ter ugotoviti, kako pedagoški delavci načrtujejo in izvajajo projekte, kako usposobljene se čutijo za njihovo izvajanje in kakšen vpliv imajo projekti na njihov profesionalni razvoj ter na razvoj učencev in otrok v vrtcu.

Teoretični del predstavi digitalno preobrazbo v vzgoji in izobraževanju, digitalne kompetence, avtentično učenje tujih jezikov, virtualne izmenjave in spletno skupnost eTwinning. Empirični del temelji na kvalitativnem raziskovalnem pristopu. Podatki so bili pridobljeni s polstrukturiranimi intervjuji s sedmimi slovenskimi pedagoškimi delavkami z izkušnjami pri projektih eTwinning in virtualnih izmenjavah. Med intervjuvankami jih pet poučuje angleščino kot tuji jezik v prvem in drugem triletju osnovne šole, ena poleg tega poučuje še angleške urice v vrtcu, ena pa je vzgojiteljica v vrtcu.

Rezultati so pokazali, da projekti eTwinning pomembno prispevajo k razvoju digitalnih, organizacijskih in jezikovnih kompetenc pedagoških delavcev ter podpirajo njihov profesionalni razvoj in mednarodno sodelovanje. Po mnenju intervjuvank imajo projekti eTwinning pozitiven vpliv na učence in otroke, saj spodbujajo motivacijo za učenje tujih jezikov, omogočajo avtentično rabo tujega jezika ter razvijajo medkulturno razumevanje, sodelovanje in samostojnost. Kljub prednostim se pri izvajanju projektov pojavljajo organizacijski, tehnični in časovni izzivi. Iz raziskave je razvidno, da lahko virtualne izmenjave in projekti eTwinning obogatijo učni proces ter podprejo sodobne pristope k poučevanju tujega jezika in mednarodno sodelovanje.

KLJUČNE BESEDE: avtentično učenje tujih jezikov, eTwinning, učiteljeve digitalne kompetence, virtualne izmenjave, virtualna mobilnost

ABSTRACT

Digital transformation has had a significant impact on education, as digital technologies offer new opportunities for communication and learning. Virtual exchange and eTwinning play an important role in creating authentic learning experiences and promoting international cooperation. They enable learners to use a foreign language in real-life situations while developing digital competences and intercultural understanding through collaboration with peers from other countries.

The aim of this master's thesis was to explore the role of virtual exchange and eTwinning projects in Slovenian primary schools and preschools and to examine how educators plan and implement such projects, how competent they feel to carry them out, and what impact these projects have on their professional development and on the development of pupils and preschool children.

The theoretical part presents digital transformation in education, digital competences, authentic foreign language learning, virtual exchange and the eTwinning online community. The empirical part is based on a qualitative research approach. Data were collected through semi-structured interviews with seven Slovenian teachers and preschool educators who have experience with eTwinning projects and virtual exchange. Five participants teach English as a foreign language in the first and second cycles of primary school, one teaches English in both primary school and preschool, and one is a preschool teacher.

The results showed that these projects contribute significantly to the development of digital, organisational and language competences of teachers and preschool educators, while also supporting their professional development and international cooperation. According to the interviewees, eTwinning projects have a positive impact on pupils and preschool children, particularly by increasing their motivation for foreign language learning, enabling authentic language use, and fostering intercultural understanding, cooperation and independence. Despite these benefits, organisational, technical and time-related challenges were also identified. The study shows that virtual exchange and eTwinning projects can enrich the educational process and support contemporary approaches to foreign language teaching and international cooperation.

KEY WORDS: authentic foreign language learning, eTwinning, teachers' digital competences, virtual exchange, virtual mobility

KAZALO VSEBINE

Uvod	1
1 Digitalna preobrazba v vzgoji in izobraževanju	2
1.1 Digitalizacija kot družbeni in vzgojno-izobraževalni proces	2
1.2 Strategije digitalne vzgoje v Evropski uniji in Sloveniji.....	3
1.3 Pomen digitalnih kompetenc za učence in učitelje	5
1.4 Didaktično utemeljena raba tehnologije	5
2 Avtentično učenje in tuji jezik.....	9
2.1 Od tradicionalnih k sodobnim pristopom	9
2.2 Avtentično učenje tujega jezika.....	10
2.2.1 Avtentično učenje v slovenskih osnovnošolskih učnih načrtih za angleščino	12
2.3 Učenje tujega jezika in IKT	14
3 Virtualne izmenjave kot priložnost za avtentično učenje	17
3.1 Sinhrono in asinhrono virtualne izmenjave.....	17
3.2 Sodobni pristopi k poučevanju tujega jezika in virtualne izmenjave.....	19
3.3 Pedagoške prednosti in izzivi virtualnih izmenjav.....	21
3.4 Virtualne izmenjave z mlajšimi učenci	23
4 eTwinning.....	26
4.1 Delovanje, podpora in osnovne značilnosti platforme eTwinning	27
4.2 eTwinning v Evropski uniji in Sloveniji	28
4.3 eTwinning in izobraževanje bodočih učiteljev.....	29
4.4 Funkcionalnost platforme TwinSpace.....	29
4.5 Pedagoški pomen eTwinning projektov.....	30
4.6 Primeri nagrajenih projektov eTwinning v slovenskih osnovnih šolah in vrtcih.....	31
5 Opredelitev raziskovalnega problema	33
6 Cilji raziskave in raziskovalna vprašanja.....	34
7 Raziskovalna metodologija	35
7.1 Raziskovalni pristop.....	35
7.2 Raziskovalna metoda	35
7.3 Vzorec	35
7.4 Opis postopka zbiranja podatkov	37
7.5 Postopek obdelave podatkov	37
8 Rezultati in interpretacija rezultatov	39
8.1 Načrtovanje, organizacija in izvedba projektov eTwinning.....	39
8.1.1 Oblikovanje teme in vsebine projektov	39
8.1.2 Iskanje in izbor projektnih partnerjev	39
8.1.3 Potek izvajanja in virtualna srečanja	40
8.2 Usposobljenost in kompetence učiteljev	41
8.2.1 Digitalne, jezikovne in organizacijske kompetence učiteljev	41
8.2.2 Vloga strokovne podpore in usposabljanj.....	42
8.2.3 Motivacija učiteljev za vključevanje v projekte.....	43
8.3 Vpliv projektov na strokovni razvoj učiteljev	44
8.3.1 Razvoj digitalnih in pedagoških znanj.....	44
8.3.2 Mreženje in mednarodno sodelovanje.....	44
8.4 Vpliv projektov na učence	45
8.4.1 Jezikovni razvoj učencev	45
8.4.2 Medkulturni vidik in socialne veščine.....	46
8.4.3 Aktivno sodelovanje in samostojnost učencev	46
8.5 Izzivi in težave pri izvajanju projektov eTwinning	47
8.5.1 Tehnični izzivi.....	47

8.5.2	Organizacijski izzivi	48
8.5.3	Izzivi pri vključevanju in sporazumevanju učencev	49
9	Sklepne ugotovitve	50
10	Viri in literatura	53
11	Priloge	61
11.1	Kodiranje	61
11.2	Prepis intervjujev	69
11.2.1	Intervju 1	69
11.2.2	Intervju 2	72
11.2.3	Intervju 3	75
11.2.4	Intervju 4	79
11.2.5	Intervju 5	82
11.2.6	Intervju 6	85
11.2.7	Intervju 7	88

KAZALO PREGLEDNIC

Preglednica 1	<i>Prednosti in slabosti sinhronih in asinhronih virtualnih izmenjav</i>	18
Preglednica 2	<i>Osnovne značilnosti in izkušnje udeleženk raziskave</i>	36

Uvod

Digitalna tehnologija je spremenila načine, kako se ljudje sporazumevajo, sodelujejo in pridobivajo informacije. Te spremembe so vidne tudi v vzgoji in izobraževanju, kjer so digitalna orodja vedno bolj prisotna in predstavljajo pomemben element učenja in poučevanja. Njena uporaba prinaša nove priložnosti za učenje, sodelovanje in povezovanje z ljudmi iz geografsko oddaljenih okolij.

Digitalna tehnologija ponuja priložnosti za avtentično učenje tujega jezika, saj omogoča komunikacijo v resničnih situacijah, sodelovanje z ljudmi iz drugih držav in spoznavanje novih kultur (O'Dowd, 2021). Takšne izkušnje so v tradicionalni učilnici redkejšje, s smotrno rabo digitalne tehnologije pa lahko učenci dosegajo konkretne cilje in se sporazumevajo z drugimi.

Virtualne izmenjave so eden izmed pristopov, ki podpirajo takšen način učenja. Učencem omogočajo spletno medkulturno interakcijo in sodelovanje s partnerji iz drugih kulturnih in geografskih okolij v okviru načrtovanih izobraževalnih dejavnosti (O'Dowd, 2018). eTwinning je spletna skupnost, ki spodbuja mednarodno sodelovanje med vzgojno-izobraževalnimi ustanovami v Evropi. Pedagoškim delavcem in učencem omogoča priložnosti, da najdejo projektne partnerje, razvijajo skupne projekte, hkrati pa nudi varno spletno okolje za sodelovanje.

Z virtualnimi izmenjavami in eTwinningom lahko vzgojno-izobraževalne ustanove razvijajo mednarodno sodelovanje, krepijo digitalne kompetence in učencem omogočajo avtentične učne izkušnje. Zanima nas, kako učitelji in vzgojitelji izvajajo takšne projekte, kakšen vpliv imajo ti projekti na njihov profesionalni razvoj ter na razvoj učencev in predšolskih otrok.

Magistrsko delo predstavi digitalno preobrazbo v vzgoji in izobraževanju in vlogo digitalnih kompetenc pri delu pedagoških delavcev. Nato obravnava avtentično učenje tujega jezika, virtualne izmenjave in eTwinning kot spletno skupnost za mednarodno sodelovanje. V empiričnem delu je predstavljena raziskava med slovenskimi pedagoškimi delavkami z izkušnjami na področju eTwinninga in virtualnih izmenjav, kjer so analizirane njihove izkušnje, opažanja in pogledi na uporabo omenjenih pristopov v praksi.

1 Digitalna preobrazba v vzgoji in izobraževanju

1.1 Digitalizacija kot družbeni in vzgojno-izobraževalni proces

Digitalizacija pomeni preoblikovanje družbenih in gospodarskih dejavnosti z uporabo digitalnih tehnologij, kot so računalniki, pametne naprave in spletne platforme (Vlada republike Slovenije, 2023). Digitalna tehnologija danes vpliva na skoraj vsa področja življenja in spreminja številne družbene procese. Vpliva na delo, na komunikacijo in medosebne odnose. Vedno več je možnosti za delo na daljavo oziroma delo od doma, komunikacija preko digitalnih orodij pa pogosto nadomešča tudi osebni stik (Mlekuž, 2023).

Digitalizacija vpliva na načine pridobivanja in uporabe znanja, zato se spreminja tudi vloga vseh, ki so vključeni v vzgojno-izobraževalni proces. Današnji otroci se z digitalno tehnologijo srečujejo že zelo zgodaj, kar vpliva tudi na njihovo učenje. Ti vplivi, tako pozitivni kot negativni, zahtevajo nadzor in podporo odraslih oseb, ki otroke usmerjajo k varni in smiselni rabi informacijsko-komunikacijske tehnologije (v nadaljevanju IKT) (Mlekuž, 2023). Prensky (2001) je že na prelomu v 21. stoletje trdil, da so otroci zaradi digitalizacije socializirani povsem drugače kot njihovi starši, zato jih je poimenoval *digitalni domorodci* (angl. digital natives). S tem izrazom je označil ljudi, rojene v osemdesetih letih 20. stoletja ali pozneje. Poudaril je, da vzgojno-izobraževalni sistem ni prilagojen takšnim otrokom, saj naj bi *digitalni domorodci* imeli povsem drugačne pristope do učenja in dela kot predhodne generacije.

Zaradi velike količine informacij, ki so nam danes na dosegu roke, jih je ključno znati kritično presojati, pomembna so tudi znanja uporabe digitalnih orodij. Posameznik, ki poseduje digitalne kompetence, zna učinkovito, odgovorno in varno uporabljati digitalna orodja in tehnologije v različnih življenjskih situacijah (Svet Evropske unije, 2018). Digitalne kompetence zajemajo uporabo digitalnih orodij za različne namene, kritično presojanje informacij, varovanje zasebnosti in reševanje težav v digitalnem okolju. Poleg tega vključujejo aktivno sodelovanje v družbi ter razumevanje vpliva tehnologije na posameznika in skupnost (Svet Evropske unije, 2018).

Tancig (2023) navaja, da je IKT izredno uporabna zaradi hitrega dostopa do informacij, vendar pa to zmanjšuje učni napor in ustvarja varljiv občutek znanja. Povzroča tudi premik k površinskemu učenju in manj poglobljenemu branju zaradi dostopnosti

povzetkov in skrajšanih besedil. Sposobnost osredotočenja, pozornost, spomin in razumevanje se zmanjšujejo tudi zaradi sočasne uporabe več digitalnih medijev. Ta večopravilnost privede tudi do večje impulzivnosti, slabšega čustvenega nadzora in do slabše učne uspešnosti. Tudi možnost zasvojenosti ni izključena. Za učinkovito in varno rabo interneta je potrebno imeti dobro razvite sposobnosti samonadzora in metakognicije ter hkrati biti čustveno odporen. Vse to lahko krepimo z ustrezno načrtovanimi programi, ki preprečujejo ali omilijo omenjene težave, vendar jih je potrebno smiselno vključiti v obstoječi vzgojno-izobraževalni sistem (Tancig, 2023).

1.2 Strategije digitalne vzgoje v Evropski uniji in Sloveniji

Od leta 2014 Evropska komisija spremlja napredek držav članic na področju digitalizacije (Predstavništvo Evropske komisije v Sloveniji, b. d.). Od leta 2013 nastajajo različni okviri digitalnih kompetenc, ki jih Evropska unija želi spodbujati pri svojih državljanih, zato so izdali *DigComp*, ki je splošni okvir digitalnih kompetenc. Dokument so leta 2016 prenovili prvič (*DigComp 2.1*), leta 2022 pa drugič (*DigComp 2.2*). Za pedagoge in izobraževalne ustanove sta pomembna predvsem *DigCompOrg* iz leta 2015, ki je namenjen krepitvi digitalne zrelosti izobraževalnih ustanov, in *DigCompEdu* iz leta 2017, ki je namenjen krepitvi digitalnih kompetenc učiteljev. *DigCompOrg* in *DigCompEdu* vsebujeta tudi samoocenjevalni orodji *SELFIEforTeachers* in *SELFIE*. Prvi je namenjen učiteljem, drugi pa samoocenjevanju digitalne zmogljivosti šol (Vuorikari idr., 2023).

Evropska komisija (2020) je za obdobje 2021–2027 sprejela dokument *Digital Education Action Plan*, ki predstavlja temeljni strateški okvir za spodbujanje digitalne preobrazbe v vzgoji in izobraževanju (Svet Evropske unije, 2018). Predvsem države članice se vključujejo v različne evropske programe, ki konkretno spodbujajo digitalne kompetence skozi inovativne pedagoške pristope. Med te programe sodijo *Erasmus+*, *eTwinning*, *SELFIE* in *SELFIEforTeachers*, *Digital Badge*, *Code Week*, *Safer Internet*, *Future Classroom Lab* idr. (Evropska komisija, 2020).

V skladu s pobudami Evropske komisije si slovensko politično vodstvo prizadeva za digitalno preobrazbo, ki sega tudi na področje vzgoje in izobraževanja. "Digitalna preobrazba pomeni preoblikovanje poslovnih in družbenih dejavnosti v elemente digitalnega sveta" (Vlada republike Slovenije, 2023, odstavek 2). Celostna digitalna preobrazba v vzgojno-izobraževalnih ustanovah je mogoča le, če je v učne načrte

vključen tudi razvoj digitalnih kompetenc, ki so ključne za gospodarski razvoj in bodočo gospodarsko konkurenčnost slovenske družbe (Vlada republike Slovenije, 2023).

Po usmeritvah dokumenta *Digital education action plan 2021–2027* je bil tudi v Sloveniji pripravljen *Akcijski načrt digitalnega izobraževanja (ANDI) 2021–2027*, s katerim se nacionalna politika sistematično usmerja v razvoj digitalnih kompetenc in uvajanje digitalnih tehnologij v vzgojno-izobraževalni proces (Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje, 2022).

Slovenskim učiteljem so na voljo *Smernice za uporabo digitalne tehnologije za integracijo digitalnih tehnologij v specifičen učni predmet*. Smernice ponujajo konkretne primere in predloge za uspešno in smiselno uporabo digitalnih orodij v šolski učilnici (Zavod RS za šolstvo, b. d.).

Digitalna kompetentnost je postala tudi eno izmed petih področij skupnih ciljev, ki se upoštevajo pri prenovi učnih načrtov. Ti cilji niso zamišljeni kot dodatni, ločeni cilji, temveč se smiselno vključujejo v cilje in standarde znanja posameznih predmetov ter v didaktična priporočila. Tako naj bi učenci digitalne kompetence razvijali pri različnih predmetih in skozi celotno izobraževanje (Ahačič idr., 2024).

Dokument *Zakaj digitalna tehnologija*, ki ga je izdal Zavod Republike Slovenije za šolstvo, podaja razloge za obširno digitalno preobrazbo vzgojno-izobraževalnega sistema ter poudarja, da digitalna strategija na ravni zavoda omogoča sistematičen razvoj digitalne didaktike in digitalnih kompetenc učencev in učiteljev, hkrati pa zagovarja individualno zasnovano strategijo za vsako ustanovo posebej (Sambolić Beganović idr., 2023). Dokument *Digitalna Slovenija 2030: Krovna strategija digitalne preobrazbe do leta 2030* pa izpostavlja predvsem digitalne kompetence in vključenost ter opozarja, da je prenova učnih načrtov z vključevanjem digitalnih kompetenc nujna, ker bi sicer lahko bili mladi v Sloveniji prikrajšani za dostop do delovnih mest z visoko dodano vrednostjo (Vlada Republike Slovenije, 2023).

Skupna značilnost teh evropskih in slovenskih strateških dokumentov je poudarek na smiselni vključitvi digitalne tehnologije v pouk ter na razvoju digitalnih kompetenc učencev in učiteljev. Posebej pomembno vlogo pri tem imajo sodelovalne in mednarodno povezane učne dejavnosti, kamor sodijo tudi virtualne izmenjave in projekti eTwinning.

1.3 Pomen digitalnih kompetenc za učence in učitelje

V evropskih strateških dokumentih so digitalne kompetence izpostavljene kot ključne za 21. stoletje, ker omogočajo dostop do izobraževanja, dela in udejstvovanja v družbi (Svet Evropske unije, 2018). Pomembno je, da učenci te kompetence sistematično razvijajo (Frece idr., 2023), vendar jih morajo najprej razviti učitelji, ki učence usmerjajo v vzgojno-izobraževalnem procesu (Dolinar idr., 2023).

Razvoj digitalnih kompetenc učencev se začne že preden vstopijo v osnovno šolo, kjer se nadgrajuje. V prvem vzgojno-izobraževalnem obdobju učenci razvijejo osnovne ravni digitalnih kompetenc po *DigComp 2.2*, kot so iskanje in organizacija digitalnih vsebin, uporaba osnov digitalne komunikacije, ustvarjanje preprostih digitalnih vsebin, učenje varnega in odgovornega udejstvovanja v digitalnem okolju. V drugem vzgojno-izobraževalnem obdobju učenci v skladu z *DigComp 2.2* preidejo na višjo raven, ki vključuje samostojno iskanje informacij in reševanje problemov, spoštljivo samostojno digitalno komunikacijo, ustvarjanje zahtevnejših digitalnih vsebin ter varovanje osebnih podatkov in digitalne identitete (Frece idr., 2023).

Za učitelje so digitalne kompetence nepogrešljive pri ustvarjanju varnega učnega okolja, ki odgovarja na potrebe današnje digitalne družbe. Učitelji morajo najprej razviti lastno digitalno znanje in veščine, da lahko tehnologijo smiselno vpeljejo v vzgojno-izobraževalni proces. Poleg tega, da učitelji uporabljajo digitalno tehnologijo za predajanje znanja, pa z ustrezno uporabo le-te pri pouku na učence prenašajo znanje o digitalnem državljanstvu, ščitijo njihovo zdravje in spodbujajo trajnostno rabo tehnologije. Naloga učiteljev je, da učence vodijo pri varni in smiselni rabi digitalne tehnologije in se ob tem nenehno izobražujejo. Digitalno kompetenten učitelj lahko izvaja inovativne učne ure, spodbuja sodelovanje in deljenje znanja o dobrih praksah, s tem pa podpira digitalno pismenost učencev, ki je v današnji družbi nujna (Dolinar idr., 2023).

1.4 Didaktično utemeljena raba tehnologije

V sodobnem izobraževanju ima tehnologija pomembno vlogo, vendar njena prisotnost sama po sebi še ne zagotavlja kakovostnega učenja. Ključno vprašanje ni le, ali tehnologijo uporabljamo, temveč predvsem, kako jo vključujemo v učni proces. Razumevanje odnosa med tehnologijo, pedagogiko in učno vsebino je bistveno za učinkovito uporabo tehnologije pri poučevanju (Mishra in Koehler, 2006). Teh treh

področij ni smiselno obravnavati ločeno, saj so med seboj tesno povezana. Tehnologija vpliva na način podajanja učne snovi in hkrati odpira ali omejuje določene možnosti poučevanja. Zato morajo učitelji pri načrtovanju pouka upoštevati kompleksne odnose med vsebino, pedagoškimi pristopi in tehnologijo ter na tej osnovi oblikovati ustrezne učne strategije (Mishra in Koehler, 2006).

Model tehnološko-pedagoško-vsebinskega znanja (angl. *Technological Pedagogical Content Knowledge* ali *TPCK* ali tudi *TPACK*) izhaja iz predpostavke, da učinkovito poučevanje s tehnologijo zahteva več vrst znanja (Mishra in Koehler, 2006; Thompson in Mishra, 2007). Učitelji morajo poznati učno vsebino, razumeti pedagoške pristope in obvladati tehnologijo, vendar je za kakovostno poučevanje najpomembnejše prav prepletanje teh treh področij (Mishra in Koehler, 2006). Tehnološko-pedagoško-vsebinsko znanje pomeni razumevanje, kako lahko tehnologija podpira podajanje in razlago učne snovi ter kako jo je mogoče vključiti v pedagoške pristope, ki učencem pomagajo pri razumevanju zahtevnejših konceptov. Ne obstaja ena sama tehnološka rešitev, ki bi bila primerna za vse učne predmete. Učitelji morajo zato razviti poglobljeno razumevanje medsebojnih odnosov med tehnologijo, pedagogiko in vsebino ter na tej osnovi sprejemati odločitve o načinu uporabe tehnologije v konkretnem učnem kontekstu (Mishra in Koehler, 2006).

Takšno razumevanje uporabe tehnologije je vključeno tudi v novejša didaktična priporočila za pouk angleščine v osnovni šoli. V njih je poudarjeno, da učitelj učne oblike, metode, sredstva in gradiva izbira glede na učne cilje ter značilnosti učencev. Digitalna tehnologija je pri tem predstavljena kot eno izmed sredstev, ki jih učitelj smiselno vključuje v projektni, problemski, raziskovalni ali praktični pouk. Pomembno torej ni le, da tehnologijo uporabljamo, ampak predvsem, zakaj in kako jo uporabljamo (*Učni načrt z didaktičnimi priporočili: Tuji jezik – angleščina*, 2025).

Pomemben vidik didaktično utemeljene rabe tehnologije predstavlja tudi razumevanje različnih ravni njenega vključevanja v pouk. Puentedura (2006) v modelu SAMR opisuje štiri ravni uporabe tehnologije v učnem procesu: nadomestitev (angl. substitution), nadgradnjo (angl. augmentation), preoblikovanje (angl. modification) in ponovno opredelitev (angl. redefinition). Na prvih dveh ravneh tehnologija predvsem nadomešča ali izboljšuje obstoječa orodja, pri čemer se osnovna struktura učne naloge bistveno ne spremeni. Na višjih ravneh modela pa tehnologija ne služi več zgolj

kot nadomestek obstoječih orodij, temveč omogoča tudi drugačno zasnovo učnih dejavnosti. Puenteadura (2006) to ponazori s primerom dela z literarnim besedilom. Na najosnovnejši ravni lahko učenci Shakespearejevo besedilo preberejo v digitalni obliki, kar predstavlja predvsem nadomestek tiskanega besedila. V naslednjem koraku lahko digitalno besedilo vsebuje povezave do slovarjev, zgodovinskih virov ali učnih vodnikov, ki učencem pomagajo pri razumevanju besedila. Na ravni preoblikovanja tehnologija omogoča bistveno spremembo učne naloge, saj lahko učenci z različnimi digitalnimi orodji skupaj ustvarjajo znanje, na primer tako, da besedilo povezujejo z vizualnimi ali zvočnimi gradivi. Na najvišji ravni pa tehnologija omogoča dejavnosti, ki brez digitalnih orodij sploh ne bi bile izvedljive, na primer vizualizacijo pripovedne strukture ali odnosov med liki v besedilu.

V kontekstu poučevanja tujega jezika lahko tehnologija na osnovni ravni predstavlja predvsem digitalno različico tradicionalnih dejavnosti, na primer reševanje nalog v digitalni obliki. Na višjih ravneh pa omogoča dejavnosti, ki brez digitalnih orodij ne bi bile izvedljive, kot so mednarodno sodelovanje učencev, skupno ustvarjanje digitalnih izdelkov ali komunikacija z vrstniki iz drugih držav v realnem času. Takšne možnosti so posebej pomembne pri virtualnih izmenjavah in projektih eTwinning, kjer tehnologija ni le podpora pouku, ampak omogoča nove oblike sodelovanja in komunikacije.

Sama uporaba tehnologije še ne pomeni, da bodo učenci imeli tudi boljše možnosti za učenje. Pomembno je predvsem, kako je dejavnost zasnovana in kako jo učitelj vodi. Wigham in Whyte (2024) sta pri preučevanju sinhronne virtualne izmenjave učencev, starih od sedem do deset let, pokazali, da učiteljeve odločitve vplivajo na samostojnost učencev, njihovo uporabo tujega jezika in doseganje učnih ciljev. Učitelj mora zato učencem zagotoviti dovolj podpore, hkrati pa jim pustiti dovolj prostora za samostojno in spontano sporazumevanje.

Na pomen ustrezne usposobljenosti učiteljev opozarjata tudi Wigham in Clavel-Arroitia (2025). Njuna raziskava med osnovnošolskimi in srednješolskimi učitelji je pokazala, da zgolj poznavanje digitalnih orodij ne zadostuje. Učitelji potrebujejo podporo predvsem pri načrtovanju nalog, prilagajanju dejavnosti različnim ravnam jezikovnega znanja in vključevanju virtualne izmenjave v učni načrt. Za uspešno uporabo tehnologije je torej potrebno tako tehnološko kot pedagoško znanje.

Puenteadura (2006) poleg tega opozarja, da tehnologija odpira nove možnosti za preobrazbo učenja. Med takšne možnosti uvršča na primer uporabo vizualizacij in simulacij, sodelovalnih digitalnih okolij, digitalnega pripovedovanja zgodb ter izobraževalnih iger. Takšne tehnologije lahko omogočajo drugačne oblike raziskovanja, ustvarjanja in sodelovanja med učenci, kar lahko vpliva tudi na način organizacije učnega procesa. Pri tem se avtor sklicuje tudi na raziskave Benjamina Blooma, ki so pokazale, da lahko individualno učenje z mentorjem pomembno izboljša učne rezultate (Bloom, 1984, v Puenteadura, 2006).

Modelu TPACK in modelu SAMR je skupno to, da tehnologija v učnem procesu ni sama po sebi koristna, ampak da tehnologija postane pedagoško smiselna šele takrat, ko je vključena v širši didaktični okvir. Učitelji morajo razumeti, kako tehnologija vpliva na predstavitev učne vsebine, kako lahko podpira različne pedagoške pristope in kako jo je mogoče uporabiti za doseganje učnih ciljev (Mishra in Koehler, 2006; Puenteadura, 2006).

2 Avtentično učenje in tuji jezik

2.1 Od tradicionalnih k sodobnim pristopom

V vzgojno-izobraževalnih praksah lahko opazimo premik od tradicionalnih učnih pristopov, ki temeljijo na prenosu gotovega znanja, k sodobnejšim oblikam poučevanja, ki v ospredje postavljajo učenca kot aktivnega udeleženca v učnem procesu (Štefanc, 2005). Pri tem sta pogosto izpostavljena transmisijski in transformacijski pristop (Marentič Požarnik, 2000, v Štefanc, 2005). Transmisijski pristop je značilen za tradicionalne oblike pouka, transformacijski pa podpira razvoj višjih miselnih procesov, samostojnega mišljenja in osebne vključenosti učenca (Marentič Požarnik, 2000, v Štefanc, 2005).

Tradicionalni pouk postavlja učitelja v središče učnega procesa. Učiteljeva naloga je predvsem podajanje učne vsebine, pogosto s pomočjo razlage, demonstracije in nadziranja. Poleg prenosa znanja prevzema tudi odgovornost za vzdrževanje discipline in spodbujanje primernega vedenja učencev. V tem modelu učenci znanje večinoma sprejemajo nekritično, ga sprejmejo kot podano resnico ter ga nato reproducirajo v obliki, kot jim je bilo podano (Strmčnik, 2001).

Za razliko od tradicionalnih oblik poučevanja sodobni pristopi poudarjajo večjo aktivnost učencev, tako v sami izvedbi učnega procesa kot tudi v njihovi vlogi znotraj njega. Učitelj pri tem stremi k raznolikosti poučevanja in uporablja različne metode, ki so za učence zanimive in motivirajoče (Novak, 2005).

Avtentično učenje spada med sodobne pristope k poučevanju in temelji na vključevanju učencev v naloge, ki so povezane z resničnim življenjem ali ga smiselno ponazarjajo (Brodnik, 2019). Namen takšnega učenja je razvijati znanje in spretnosti, ki jih bodo učenci dejansko potrebovali v vsakdanjih situacijah. Nachtigall idr. (2022) med značilne elemente avtentičnega učenja uvrščajo reševanje kompleksnih problemov, raziskovanje, sodelovanje ter uporabo gradiv in orodij iz resničnega življenja. Učne dejavnosti lahko vključujejo tudi projektno delo, igre vlog, simulacije in študije primerov. Pomembno vlogo imajo kritično mišljenje, samorefleksija in vrednotenje lastnega učenja v konkretnih kontekstih (Brodnik, 2019).

Pri pouku tujega jezika se avtentičnost lahko nanaša na uporabljena gradiva, naloge, sporazumevanje in vključevanje učencev v dejavnost. Gilmore (2007) opozarja, da

avtentičnost sama po sebi še ne zagotavlja kakovostnega učenja, zato je treba gradiva in naloge izbirati predvsem glede na učne cilje.

Umek (2014, diapozitiva 12–13) povzame in priredi nekatere kazalnike avtentičnosti nalog oziroma dejavnosti:

- "Učenci morajo dobiti vtis, da je naloga oz. dejavnost smiselna, da predstavlja pomembne probleme in da je vredna vloženega truda.
- Namesto govorjenja o znanju mora omogočati njegovo uporabo.
- Od učencev zahteva globlje razumevanje in učinkovito uporabo naučenega v novih situacijah ter presojo in nove zamisli.
- Učenci gredo skozi vse faze spoznavnega procesa in v procesu izgrajujejo znanje.
- Sami zbirajo in izbirajo vire ter organizirajo podatke.
- Samostojno predstavljajo ugotovitve in zaključke različni publiki in na različne načine, podobne tistim, po katerih predstavljamo svoje ideje v resničnem življenju.
- Značilno je sodelovanje in dialog med učenci, med učenci in učitelji ter po potrebi tudi z drugimi.
- Vključuje ključne vsebine in procese določene discipline oz. predmetnega področja ter zastavlja učencem temeljna vprašanja in dileme.
- Učencem omogoča, da napredujejo, da delajo napake in se učijo iz njih, da so kritični do svojega dela in da svoje dosežke izboljšujejo.
- Dopušča učencem, da se samostojno odločajo, kako se lotiti reševanja naloge in kako predstaviti svoje ugotovitve.
- Od vsega začetka morajo imeti učenci jasne kriterije, ki jih usmerjajo h kakovostnemu delu" (Wiggins, 1993; Wiggins, 1998; Sentočnik, 2000, v Umek, 2014).

2.2 Avtentično učenje tujega jezika

Gilmore (2007) navaja, da ima uporaba avtentičnih gradiv v kontekstu učenja tujega jezika že dolgo zgodovino. Izpostavi, da je Henry Sweet že v poznem 19. stoletju poudaril, kako pomembno je, da se jezika učimo preko naravnih besedil, ki vsebujejo več jezikovnih komponent, kot umetna besedila, ki jih je nekdo ustvaril za namen poučevanja tujega jezika. Kljub temu so v 20. stoletju začele prevladovati metode, ki

so temeljile na umetno ustvarjenih učnih gradivih, vendar se je od 60. let dalje začelo opozarjati na pomen komunikacijske kompetence, pri kateri ni pomembno le znanje slovnice, ampak tudi sposobnost uporabe jezika v specifičnih kontekstih. S tem se je začel komunikacijski pristop k poučevanju tujega jezika (angl. *Communicative Language Teaching* ali *CLT*) (Gilmore, 2007).

Gilmore (2007) navaja več različnih definicij avtentičnosti, ki se lahko nanašajo na lastnosti besedila, namen govorca, percepcijo poslušalca, odnos med učiteljem in učencem, vrsto nalog, dinamiko v učilnici, ocenjevanje ali sposobnost posameznika, da razume kulturni kontekst tujega jezika. Od vseh definicij avtentičnosti v kontekstu poučevanja tujega jezika na koncu izbere definicijo Keitha Morrowa iz leta 1977, ki pravi, da je avtentično besedilo odlomek resničnega jezika, ki ga je ustvaril resnični govorec ali pisec za resnično občinstvo, z namenom, da posreduje neko resnično sporočilo.

Prednost učenja tujega jezika z uporabo avtentičnih gradiv je vsekakor tudi povečana motivacija učencev. Berardo (2006) poudarja, da so tovrstna besedila motivirajoča predvsem zato, ker učencem omogočajo neposreden stik z resničnim jezikom v avtentičnih kontekstih. To jim daje občutek, da se učijo jezika v obliki, kot se uporablja zunaj učilnice, kar povečuje občutek smiselnosti in spodbuja nadaljnje samostojno učenje. Avtentična gradiva pogosto ne posredujejo le informacij, temveč tudi mnenja in kulturne vsebine, zaradi česar so za učence bolj zanimiva. Poleg motivacijskega učinka uporaba avtentičnih gradiv prinaša tudi druge prednosti: učencem omogoča stik z jezikom, ki je vsebinsko bližje njihovim interesom in vsakdanjemu življenju, učiteljem pa nudi več ustvarjalne svobode pri načrtovanju raznolikih in življenjsko pomembnih učnih dejavnosti (Berardo, 2006).

Kljub številnim prednostim imajo avtentična besedila tudi nekatere omejitve. Pogosto so kulturno pristranska in so zato težko razumljiva učencem iz drugih kulturnih okolij. Včasih je težko najti avtentična besedila s specifičnim besediščem, ki je na ravni znanja dotičnih učencev, saj pogosto vključujejo kompleksne jezikovne strukture, ki lahko manj izkušenim učencem povzročajo težave pri razumevanju. Uporaba takšnih gradiv zahteva dodatno pripravo učitelja, hkrati pa mora učitelj vedno iskati nova gradiva, ker lahko vsebina zastara (Berardo, 2006).

Avtentičnost pri pouku tujega jezika ni povezana samo z uporabo avtentičnih gradiv, ampak tudi z učnimi pristopi, pri katerih učenci jezik uporabljajo z določenim namenom. Eden izmed njih je na dejavnostih temelječe poučevanje tujega jezika (angl. *Task-Based Language Teaching* oziroma TBLT). Naloge pri tem pristopu izhajajo iz vsakdanjega življenja in imajo smiselni sporazumevalni cilj. Cilj je lahko na primer rešiti problem, pridobiti določene informacije ali nekaj ustvariti, ne pa zgolj vaditi posamezne jezikovne strukture. Učenje poteka skozi sporazumevanje v ciljnem jeziku, naloge pa vzpostavljajo povezavo med dogajanjem v učilnici in uporabo jezika v resničnem življenju. Pristop je zato avtentičen predvsem zato, ker učenci jezik uporabljajo za doseganje konkretnega cilja (Nunan, 2004).

Z avtentičnim učenjem je povezano tudi CLIL (angl. *Content and Language Integrated Learning*), pri katerem se učenci v dodatnem jeziku učijo tudi določene predmetne vsebine. Jezik tako ni samo predmet učenja, ampak postane sredstvo za pridobivanje, razumevanje in posredovanje znanja. Coyle idr. (2010) poudarjajo, da takšen pristop omogoča bolj avtentičen namen uporabe jezika, saj ga učenci potrebujejo za obravnavanje dejanske vsebine. TBLT in CLIL sta torej avtentična predvsem zato, ker učenci jezika ne uporabljajo samo zaradi jezikovne vaje, ampak z njim dosegajo sporazumevalne oziroma vsebinske cilje.

2.2.1 Avtentično učenje v slovenskih osnovnošolskih učnih načrtih za angleščino

V novih učnih načrtih, ki se nanašata na prvo in drugo vzgojno-izobraževalno obdobje osnovne šole, avtentične jezikovne vsebine še vedno zavzemajo pomembno mesto. Njihova uporaba je povezana predvsem s smiselno rabo jezika, digitalnim okoljem ter razvijanjem medkulturnih in raznojezičnih zmožnosti. Učni načrt za prvo vzgojno-izobraževalno obdobje tako pri razumevanju avdiovizualnega gradiva določa, da učenci »poslušajo z gledanjem in procesirajo kratke, jasne in avtentične video zapise v digitalnih okoljih« (Učni načrt z didaktičnimi priporočili: *Prvo vzgojno-izobraževalno obdobje*, 2025, str. 164). Učenci se srečujejo z raznovrstnimi besedili v tiskani in digitalni obliki, učitelj pa pri pouku uporablja tudi digitalna orodja, platforme in spletne vire (Učni načrt z didaktičnimi priporočili: *Prvo vzgojno-izobraževalno obdobje*, 2025). Pri tem avtentičnost ni povezana samo z izbiro gradiv, temveč tudi z namenom dejavnosti. Pri pisni interakciji je na primer poudarjeno, da izmenjava sporočil učenca spodbuja k avtentični rabi jezika za sporazumevanje (Učni načrt z didaktičnimi

priporočili: Prvo vzgojno-izobraževalno obdobje, 2025). Podoben poudarek je opazen tudi v učnem načrtu za angleščino v drugem in tretjem vzgojno-izobraževalnem obdobju. Avtentičnost je v njem vključena v komunikacijski pristop, katerega cilj je učence usposobiti za smiselno uporabo jezika v različnih avtentičnih situacijah. Poučevanje naj bi bilo zato umeščeno v kontekst, posnemalo resnično rabo jezika in imelo jasen komunikacijski namen (*Učni načrt z didaktičnimi priporočili: Tuji jezik – angleščina, 2025*). Učni načrt priporoča tudi uporabo čim bolj avtentičnih gradiv, kot so novice, članki, intervjuji in leposlovna dela, ter multimodalnih virov, med katere sodijo avdio- in videoposnetki. Ker so lahko takšna gradiva za učence zahtevnejša, naj učitelj njihovo razumevanje podpre z ustreznimi verbalnimi, postopkovnimi in drugimi strategijami (*Učni načrt z didaktičnimi priporočili: Tuji jezik – angleščina, 2025*).

Med izrazitejšimi poudarki obeh novih učnih načrtov je spletna interakcija, ki avtentično rabo jezika povezuje z digitalno kompetentnostjo, sodelovanjem in medkulturnim sporazumevanjem. V prvem vzgojno-izobraževalnem obdobju je opredeljena kot izbirni cilj, pri katerem učenec »ustno/pisno tvori kratka, zelo preprosta spletna sporočila z uporabo osnovnih ustaljenih vzorcev« (*Učni načrt z didaktičnimi priporočili: Prvo vzgojno-izobraževalno obdobje, 2025, str. 182*). Spletna interakcija lahko poteka asinhrono, na primer z izmenjavo kratkih sporočil, izdelkov in videoposnetkov, ali sinhrono v videokonferenčnih okoljih. Učenci pri tem ne razvijajo le jezikovnih spretnosti, temveč tudi socialne, medkulturne in digitalne spretnosti ter se učijo varno uporabljati digitalna orodja. Med predlaganimi dejavnostmi so sodelovanje z učenci drugih šol, skupno ustvarjanje spletnih vsebin in vključevanje v projekte eTwinning (*Učni načrt z didaktičnimi priporočili: Prvo vzgojno-izobraževalno obdobje, 2025*). Za razvijanje raznojezičnosti in medkulturnosti so priporočene tudi virtualne izmenjave, v katerih se lahko učenci iz različnih okolij v tujem jeziku pogovarjajo o svojih kulturnih in jezikovnih značilnostih. Takšno povezovanje z drugimi šolami jim omogoča resnično in smiselno komunikacijo (*Učni načrt z didaktičnimi priporočili: Prvo vzgojno-izobraževalno obdobje, 2025*). V drugem vzgojno-izobraževalnem obdobju je spletna interakcija že vključena v obvezno temo interakcije. Učenci razvijajo strategije spletnega sporazumevanja ter uporabljajo spletna orodja za interakcijo in soustvarjanje vsebin z drugimi učenci in učitelji. Tako prihajajo v stik z avtentično rabo jezika v digitalnem okolju, hkrati pa se učijo kritično vrednotiti spletne vire in digitalne vsebine ter skrbeti za varnost pri spletnem sporazumevanju (*Učni načrt z didaktičnimi*

priporočili: Tuji jezik – angleščina, 2025). Oba učna načrta medkulturnost razvijata tudi z videoposnetki, glasbo, slikami, zgodbami in drugimi gradivi, ob katerih učenci spoznavajo in primerjajo različne jezike, kulture, običaje ter načine sporazumevanja (*Učni načrt z didaktičnimi priporočili: Prvo vzgojno-izobraževalno obdobje, 2025; Učni načrt z didaktičnimi priporočili: Tuji jezik – angleščina, 2025*).

Pri avtentičnem učenju tujega jezika ni pomembna le uporaba avtentičnih gradiv, ampak tudi način dela z njimi. Učenec lahko na primer uporablja avtentično besedilo ali videoposnetek, vendar dejavnost kljub temu ni nujno avtentična, če ostaja omejena le na mehansko reševanje nalog. Avtentičnost se pogosto kaže predvsem v smiselni komunikaciji, sodelovanju in uporabi jezika za doseganje konkretnega cilja (Sevy-Biloon in Chroman, 2019). Spletna interakcija in virtualne izmenjave zato pomenijo avtentično učenje predvsem takrat, ko učenci tujega jezika ne uporabljajo le za utrjevanje besedišča in slovničnih struktur, temveč za dejansko izmenjavo informacij, vzpostavljanje odnosov in doseganje skupnega sporazumevalnega cilja.

2.3 Učenje tujega jezika in IKT

Sodobna tehnologija omogoča vključevanje pristnega jezika in kulturnih vsebin v učni proces na način, ki presega tradicionalni okvir poučevanja tujega jezika v učilnici. Učenci se lahko prek digitalnih orodij srečajo z jezikom v avtentičnih kontekstih, kot ga naravni govorci uporabljajo v vsakdanjem življenju, kar omogoča avtentično izkušnjo učenja tujega jezika (Kessler, 2018). Ob tem ima uporaba tehnologije pomembno vlogo tudi pri razvoju medkulturne zmožnosti. Ko učenci prek videokonference sodelujejo z vrstniki iz drugih držav, imajo priložnost za stik z drugo kulturo in rabo jezika v medosebni komunikaciji. Takšne izkušnje pripomorejo k večji motivaciji ter razvoju komunikacijskih in medkulturnih zmožnosti (Sevy-Biloon in Chroman, 2019).

IKT je mogoče v pouk tujega jezika vključiti na različne načine. Učenci lahko gledajo spletne videoposnetke, poslušajo podkaste in druge zvočne vsebine, uporabljajo jezikovne aplikacije in iščejo informacije v tujem jeziku. Pri tem razvijajo predvsem slušno in bralno razumevanje ter bogatijo besedišče. Tehnologija jim omogoča tudi dejavno ustvarjanje vsebin, na primer pripravo zvočnih in videoposnetkov, digitalnih zgodb, predstavitev ali spletnih projektov. S sodelovalnim pisanjem lahko v skupnih dokumentih oblikujejo besedila, si izmenjujejo predloge in se skupaj dogovarjajo o vsebini. Družbena omrežja, spletna učna okolja, videokonference in virtualne

izmenjave pa omogočajo sporazumevanje z drugimi učenci ter uporabo jezika v resničnih ali resničnosti podobnih okoliščinah (Kessler, 2018). Takšne dejavnosti povečujejo izpostavljenost tujemu jeziku in prispevajo k razvoju sporazumevalne zmožnosti v avtentičnih komunikacijskih situacijah (Sevy-Biloon in Chroman, 2019). Pri vključevanju IKT zato ni pomembna le izbira digitalnega orodja, temveč predvsem to, da ima dejavnost jasen jezikovni in sporazumevalni namen.

Skupni evropski jezikovni okvir (v nadaljevanju SEJO), vključuje medkulturno zmožnost kot sestavni del komunikacijske zmožnosti. Poudarja, da se sporazumevanje vedno odvija v določenem kulturnem kontekstu, zato mora jezikovno učenje vključevati tudi gradnjo odnosa med lastno in ciljno kulturo ter spoznavanje razliknosti obeh kultur. Dokument izpostavlja pomen zmožnosti prilagajanja sporazumevanja različnim družbenim in kulturnim kontekstom. Posebej poudarja razvijanje občutljivosti za kulturne razlike ter razumevanje, razlago in interpretacijo kulturno pogojenih pomenov pri vsakodnevni medosebni komunikaciji. Takšne spretnosti so ključne za uspešno sporazumevanje v tujem jeziku, saj jezik ni le orodje za prenos informacij, temveč tudi nosilec družbenih in kulturnih pomenov (Svet Evrope, 2011).

Poleg medkulturne zmožnosti imajo pri sodobnem učenju tujega jezika pomembno vlogo tudi digitalne kompetence. V dokumentu *Skupni cilji in njihovo umeščanje v učne načrte in kataloge znanj* so razdeljene na pet področij: informacijsko in podatkovno pismenost, sporazumevanje in sodelovanje, ustvarjanje digitalnih vsebin, varnost ter reševanje problemov. Pri pouku tujega jezika jo učenci razvijajo, ko iščejo in kritično presojajo informacije na spletu, komunicirajo in sodelujejo v digitalnem okolju ter ustvarjajo in izmenjujejo digitalne vsebine. Ob tem se učijo upoštevati spletni bonton, varovati osebne podatke ter digitalne tehnologije uporabljati varno in odgovorno. IKT tako ni le pripomoček za učenje besedišča in slovnice, ampak tudi okolje, v katerem učenci razvijajo jezikovne, sodelovalne in digitalne spretnosti (Ahačič idr., 2024).

Povezovanje učenja tujega jezika z digitalno kompetentnostjo je opazno tudi v novih učnih načrtih. V prvem vzgojno-izobraževalnem obdobju je spletna interakcija izbirni cilj, ki vključuje tvorjenje kratkih in preprostih spletnih sporočil ter sodelovanje v sinhronih in asinhronih dejavnostih. Učenci se lahko povezujejo z učenci drugih šol, si izmenjujejo sporočila, videoposnetke in druge izdelke ter skupaj ustvarjajo spletne

vsebine. V učnem načrtu za angleščino v drugem in tretjem vzgojno-izobraževalnem obdobju je spletna interakcija vključena v obvezno temo *interakcije*. Učenci pri njej razvijajo strategije spletnega sporazumevanja, uporabljajo digitalna orodja za sodelovanje in soustvarjanje vsebin ter se učijo kritično presojati spletne vire in skrbeti za varnost pri spletnem sporazumevanju. Digitalna orodja tako uporabljajo za doseganje konkretnega sporazumevalnega cilja, ne zgolj zaradi uporabe tehnologije same (*Učni načrt z didaktičnimi priporočili: Prvo vzgojno-izobraževalno obdobje*, 2025; *Učni načrt z didaktičnimi priporočili: Tuji jezik – angleščina*, 2025).

Pomen spletnega sporazumevanja poudarja tudi Dodatek k SEJO, ki vključuje posebne opisnike za spletno interakcijo. Ti so razdeljeni na spletni pogovor in razpravo ter ciljno usmerjene spletne transakcije in sodelovanje. Opisujejo, kako učenec sodeluje v spletni izmenjavi, se odziva na sporočila drugih, pojasnjuje morebitne nesporazume ter z drugimi sodeluje pri izvedbi naloge ali doseganju skupnega cilja. Spletna interakcija je tako predstavljena kot posebna oblika sporazumevanja, ki poleg jezikovnega znanja zahteva tudi sodelovalne in digitalne spretnosti (Svet Evrope, 2023).

3 Virtualne izmenjave kot priložnost za avtentično učenje

Virtualna izmenjava je v pedagoškem kontekstu pristop, kjer vrstniki uporabljajo informacijsko-komunikacijsko tehnologijo za mednarodno komunikacijo in sodelovalno učenje tujega jezika po principih komunikacijskega pristopa (Dooly in Vinagre, 2022).

Od samega začetka raziskovanja virtualnih izmenjav se v strokovni literaturi pojavljajo različni izrazi, ki pa niso vedno popolni sinonimi (Dooly in Vinagre, 2022). Razlogi za različno izrazoslovje so med drugim povezani z različnimi akademskimi tradicijami in institucionalnimi ter političnimi okviri, kar kaže, da gre za širši proces in ne le za strokovno izbiro. *Virtual Exchange* (VE) in *Telecollaboration* sta med najpogostejše uporabljenimi izrazi in sta tudi prevladujoča v evropskem in severnoameriškem prostoru. Na območju Južne Amerike se pogosteje uporabljata termina *eTandem* in *Teletandem*. V literaturi se pojavljajo tudi izrazi *Globally Networked Learning*, *Collaborative Online International Learning* (COIL) in *Online Interaction and Exchange* (OIE).

Heterogenost izrazov je prinesla tako prednosti kot slabosti. Med prednosti sodi prilagodljivost različnim pedagoškim ciljem, med slabosti pa predvsem težave pri razumevanju med raziskovalci iz različnih disciplin ter izzivi pri uveljavljanju koncepta (O'Dowd, 2018).

V nadaljevanju bom uporabljala izraz virtualne izmenjave, ker se le-ta vedno bolj uveljavlja v različnih izobraževalnih in institucionalnih okoljih. O'Dowd (2018) ga opredeljuje kot kompromisni krovni pojem, ki povezuje različne oblike spletnega medkulturnega sodelovanja, medtem ko je izraz telekolaboracija bolj vezan na področje poučevanja tujih jezikov in je zunaj njega manj prepoznaven.

3.1 Sinhrona in asinhrona virtualne izmenjave

Glede na časovno spremenljivko lahko virtualne izmenjave razdelimo v dve kategoriji, in sicer na sinhrono in asinhrono. Izraz sinhrona virtualna izmenjava se nanaša na interakcijo med osebami iz različnih geografskih območij v realnem času (Dooly, 2017). Sinhrona virtualna izmenjava po navadi poteka preko platform za videokonference. Tudi komunikacija preko klepetalnic lahko poteka sinhrono. Takšen način omogoča približek komunikaciji, kjer se sodelujoče osebe nahajajo v istem prostoru. Sinhrona virtualna izmenjava so koristne pri učenju jezikov, predvsem pa so

pomembne pri nalogah, ki zahtevajo skupno reševanje problemov v realnem času (Dooly, 2017).

Asinhrona virtualna izmenjava se od sinhronih razlikuje po tem, da je med komunikacijo udeleženi oseb časovni zamik (Dooly, 2017; O'Dowd, 2018). Udeleženci komunicirajo skozi daljše časovno obdobje, pri čemer imajo priložnost, da se odzovejo, kadar jim ustreza. Takšna komunikacija poteka preko spletnih orodij, kot so e-pošta, forumi, blogi in drugi spletni prostori za pisno komunikacijo (Dooly, 2017; O'Dowd, 2018).

Na podlagi ugotovitev, predstavljenih v izbranih virih (Bejarano Sánchez in Giménez Manrique, 2018; Dooly, 2017; Ingelsson in Linder, 2018; O'Dowd, 2018; Schenker, 2017), so v nadaljevanju predstavljene prednosti in slabosti sinhrona in asinhrona interakcije v pedagoškem procesu.

Preglednica 1

Prednosti in slabosti sinhronih in asinhronih virtualnih izmenjav

	SINHRONE VIRTUALNE IZMENJAVE	ASINHRONE VIRTUALNE IZMENJAVE
PREDNOSTI	Takojšen odziv: Komunikacija v realnem času omogoča neposredno interakcijo, sprotno odzivanje in visoko stopnjo interaktivnosti (Dooly, 2017; Schenker, 2017). Spontanost: Zaradi takojšnje narave komunikacije je lahko interakcija bolj dinamična, udeleženci pa lahko jezik uporabljajo bolj spontano (Schenker, 2017). Občutek skupnosti: Neposredna komunikacija s konkretnimi partnerji lahko naredi učenje bolj osebno in spodbuja željo po nadaljnjem sodelovanju (Schenker, 2017). Motivacija: Neposreden stik s partnerji lahko poveča zanimanje za učenje ter deluje privlačno in motivirajoče (Bejarano Sánchez in Giménez Manrique, 2018; Schenker, 2017).	Prilagodljivost: Asinhrona komunikacija omogoča sodelovanje kljub različnim urnikom in časovnim pasovom (Ingelsson in Linder, 2018; Schenker, 2017). Čas za refleksijo in premišljeno oblikovanje svojih odzivov: Ker ni pritiska po takojšnjem odzivu, imajo udeleženci več časa za pregled gradiva, premislek in oblikovanje odgovorov (Ingelsson in Linder, 2018; Schenker, 2017). Dostopnost: Asinhrona komunikacija omogoča povezovanje udeležencev ne glede na njihovo fizično lokacijo (Schenker, 2017). Motivacija: Ustvarjanje izdelkov, namenjenih občinstvu zunaj učilnice, lahko poveča motivacijo in razbije rutino učenja v tradicionalni učilnici (Bejarano Sánchez in Giménez Manrique, 2018).

SLABOSTI	Časovno usklajevanje: Različni urniki in časovni pasovi lahko otežijo ali celo onemogočijo sinhrono komunikacijo (Bejarano Sánchez in Giménez Manrique, 2018; O'Dowd, 2018; Schenker, 2017). Tehnične težave: Omejen dostop do tehnologije in druge tehnične težave lahko motijo ali omejijo komunikacijo v realnem času (O'Dowd, 2018; Schenker, 2017). Časovni pritisk: Zahteva po takojšnjem odzivanju lahko pri udeležencih povzroči pritisk, zaradi katerega so njihovi odgovori manj premišljeni (Schenker, 2017).	Počasna komunikacija: Če roki niso jasno določeni, se lahko odgovori zamikajo in komunikacija upočasni (Ingelsson in Linder, 2018). Manj nepovezanosti: Odsotnost dialoga v realnem času omejuje možnosti za takojšnje pojasnjevanje in poglobljeno razpravo (Ingelsson in Linder, 2018). Nesporazumi: Pri pisni komunikaciji lahko zaradi jezikovnih in kulturnih razlik ali neustreznega prevajanja prihaja do napačnega razumevanja sporočil (Ingelsson in Linder, 2018).
----------	--	--

Opomba: Preglednica je avtorska sinteza ugotovitev iz navedenih virov. Poglavji Bejarano Sánchez in Giménez Manrique (2018) ter Ingelsson in Linder (2018) sta objavljeni v knjigi, ki sta jo uredila Dooly in O'Dowd (2018).

Kombinacija sinhronih in asinhronih virtualnih izmenjav se kaže kot posebej učinkovita. Videokonference in druga sinhrona orodja spodbujajo neposredno interakcijo in pri udeležencih razvijajo sposobnosti pogajanja v realnem času, asinhrona orodja, kot so e-pošta in forumi, pa omogočajo daljši premislek, skrbno oblikovanje odgovorov in zbiranje dodatnih informacij (O'Dowd, 2018). O'Dowd (2006) je v virtualni izmenjavi med nemškimi in ameriški študenti ugotovil, da sta se videokonferenca in e-pošta medsebojno dopolnjevali. E-pošta se je izkazala kot primernejša za podrobno predstavitev in pridobivanje kulturnega znanja ter razvijanje spretnosti interpretiranja in povezovanja, videokonferenca pa za neposredno sporazumevanje, sprotno pojasnjevanje pomenov ter razvijanje spretnosti odkrivanja in interakcije v realnem času.

3.2 Sodobni pristopi k poučevanju tujega jezika in virtualne izmenjave

Kot opisano v definiciji na začetku tretjega poglavja, Dooly in Vinagre (2022) virtualne izmenjave umeščata v okvir komunikacijskega pristopa k poučevanju tujega jezika. Hymes (1972) je v 70. letih prejšnjega stoletja kritiziral takratne pristope k poučevanju jezikov, ki so bili po njegovem mnenju neživljenjski. Izpostavil je, da znanje slovničnih pravil samo po sebi še ne pomeni, da se znaš sporazumevati. Poudaril je, da jezik ni

sestavljen le iz slovničnih pravil, ampak tudi iz pravil uporabe jezika, tj. iz sposobnosti vedeti, kdaj govoriti, s kom, o čem, kje in na kakšen način. S tem je utemeljil pojem komunikacijske kompetence, ki predstavlja izhodišče za razvoj komunikacijskega pristopa k poučevanju tujega jezika. Komunikacijski pristop Hymesovo izhodišče prenese v prakso. Nunan (2004) navaja, da je glavni cilj tega pristopa učenčeva sposobnost uporabljati jezik v resničnih situacijah. Jezik je razumljen kot sredstvo za sporazumevanje, zato ni pomembno samo, da učenci poznajo jezikovne strukture, ampak tudi da jih znajo uporabljati v komunikaciji (Nunan, 2004).

Eden izmed načinov uresničevanja komunikacijskega pristopa je na dejavnostih temelječe poučevanje tujega jezika (angl. Task-Based Language Teaching oziroma TBLT), ki je bilo z vidika avtentične uporabe jezika predstavljeno že v poglavju 2.2. Njegova načela se uresničujejo tudi v virtualnih izmenjavah, saj učenci pri sodelovalnih nalogah in projektnem delu uporabljajo jezik za doseganje konkretnih sporazumevalnih ciljev.

Komunikacijski pristop se odraža tudi v virtualnih izmenjavah, kjer gre za spletno medkulturno interakcijo in sodelovanje med skupinami učencev. Takšno sodelovanje učencem omogoča komunikacijo z govorniki drugih jezikov in pridobivanje sporazumevalnih izkušenj v avtentičnih ali polavtentičnih situacijah (O'Dowd, 2018). Virtualne izmenjave temeljijo na socialni interakciji, dialogu, medkulturni izmenjavi in komunikaciji (Dooly, 2017). Učenci uporabljajo jezik za doseganje konkretnih ciljev, na primer pri sodelovalnih nalogah ali projektnem delu, pri katerem skupaj pripravljajo skupne izdelke ali rešujejo naloge (Dooly, 2017; O'Dowd, 2018). Prav takšna zasnova, ki temelji na komunikaciji, sodelovanju in smiselnih nalogah, je značilna za virtualne izmenjave, ki izhajajo iz komunikacijskega pristopa, v praksi pa se pogosto opirajo tudi na na dejavnostih temelječe poučevanje tujega jezika (Dooly in Vinagre, 2022).

Poudarek na komunikaciji je značilen tudi za CLIL (angl. *Content and Language Integrated Learning*; Burazer in Skela, 2024). Burazer in Skela (2024) CLIL uvrščata med pristope komunikacijskega poučevanja, za katere sta značilna poudarek na pomenu in interakciji, ki je osredotočena na učenca. Pri tem pristopu učenci tujega jezika ne uporabljajo samo zaradi učenja jezika, ampak kot sredstvo za obravnavo predmetne vsebine, izmenjavo informacij in za izražanje svojega razumevanja in stališč (Coyle idr., 2010). Načela CLIL se lahko uresničuje tudi v virtualnih izmenjavah,

kadar učenci v tujem jeziku sodelujejo pri vsebinsko usmerjenih nalogah ali projektih. Povezava s CLIL je zato odvisna od zasnove posamezne virtualne izmenjave, saj vse virtualne izmenjave ne vključujejo nujno obravnavanja predmetnih vsebin.

Na podlagi predstavljenih teoretičnih izhodišč virtualne izmenjave razumemo kot eno izmed konkretnih oblik uresničevanja sodobnih pristopov k poučevanju tujega jezika. Učencem omogočajo uporabo jezika v resničnih komunikacijskih situacijah, sodelovanje pri smiselni nalogi in stik z govorniki drugih jezikov. Na ta način povezujejo načela komunikacijskega pristopa in na dejavnostih temelječega poučevanja, glede na svojo vsebinsko zasnovo pa se lahko povezujejo tudi z načeli celostnega vsebinsko-jezikovnega učenja.

3.3 Pedagoške prednosti in izzivi virtualnih izmenjav

Sevy-Biloon in Chroman (2019) sta raziskovali, kako mednarodna spletna komunikacija in jezikovna izmenjava vplivata na učenje tujega jezika. V raziskavi je sodelovalo 17 študentov prvega letnika programa za poučevanje angleščine na *Universidad Nacional de Educación* v Ekvadorju. Njihov materni jezik je bila španščina, angleščino pa so se učili na začetni ravni. Avtorici njihove natančne starosti ne navajata. Ekvadorski študenti so v pogovorih vadili angleščino, njihovi ameriški partnerji pa španščino. Tako so tuji jezik uporabljali v pogovorih zunaj učilnice, hkrati pa so spoznavali drugo kulturo in krepili samozavest pri govorjenju. Avtorici sta ugotovili, da so udeleženci v petih tednih izboljšali svoje komunikacijske spretnosti ter postali bolj motivirani in samozavestni pri uporabi tujega jezika. Govorili so bolj tekoče in sproščeno. Skoraj 90 % udeležencev je svojo izkušnjo ocenilo pozitivno. Nekateri so tudi po koncu raziskave nadaljevali tedenske spletne pogovore s svojimi partnerji, kar kaže na daljši učinek izmenjave.

Podobno ugotavlja Kessler (2018), ki je pregledal raziskave o vlogi tehnologije pri učenju jezika. Kessler (2018) obravnava spremembe v poučevanju jezikov, ki jih prinaša razvoj digitalne tehnologije, ter izpostavlja tudi koristi računalniško podprtega učenja tujega jezika. Nove tehnologije ponujajo priložnosti za zelo učinkovito učenje tujih jezikov, saj omogočajo ustvarjanje avtentičnih aktivnosti, nalog in izkušenj za učence (Egbert, Hanson-Smith in Chao, 2007 v Kessler, 2018). Takšne priložnosti za uporabo jezika lahko povečajo motivacijo učencev, ki je pomembna za uspešno učenje (Dörnyei, 2001 v Kessler, 2018). Ker gre večinoma za sodelovalno učenje,

imajo učenci možnost za razvoj avtonomije nad lastnim učenjem, kar lahko še dodatno poveča njihovo motivacijo (Reinders in Hubbard, 2012 v Kessler, 2018). Pri virtualnih izmenjavah ne gre le za možnost jezikovne prakse, temveč se ustvarjajo tudi priložnosti za razvoj medkulturne komunikacijske kompetence (O'Dowd, 2007).

Jezikovne prednosti virtualnih izmenjav kažejo tudi novejša raziskave. Wigham in Whyte (2024) sta v dveh študijah primerov sinhronega sodelovanja med učenci, starimi od 7 do 10 let in z znanjem angleščine na ravni A1, pokazali, da lahko takšna interakcija poleg motivacije in sodelovanja ustvarja priložnosti za osredotočanje na jezikovno obliko, spontano rabo ciljnega jezika in samostojnejše sporazumevanje. Učenci so bili med pogovori pozorni tudi na pravilno uporabo jezika. Tabuchi idr. (2026) so spremljali tri videokonferenčne izmenjave med 36 japonskimi in 28 tajvanskimi srednješolci. Po izmenjavah so bili učenci bolj pripravljeni na sporazumevanje in bolj odprti za mednarodno sodelovanje. Izboljšala se je tudi njihova govorna zmožnost, predvsem tekočnost in vsebinska razvitost govora. Izboljšanja kompleksnosti govora pa ni bilo mogoče pripisati samo virtualnim izmenjavam. To kaže, da virtualne izmenjave ne vplivajo nujno enako na vsa področja jezikovnega znanja (Tabuchi idr., 2026).

Kljub številnim prednostim uspeh virtualne izmenjave ni samoumeven. Gouseti (2013) opozarja, da uspeh spletnega sodelovanja ni odvisen le od uporabe digitalne tehnologije, ampak tudi od organizacijskih, kulturnih in pedagoških dejavnikov. Pri spletnih projektih lahko prihaja do težav v komunikaciji, nizke stopnje sodelovanja, različnih pričakovanj med partnerji ali celo napetosti med sodelujočimi skupinami (O'Dowd in Ritter, 2006). Zato je za kakovostno izvajanje virtualnih izmenjav pomembno, da imajo učitelji in učenci poleg digitalnih spretnosti razvite tudi sodelovalne kompetence oziroma sposobnost učinkovitega sodelovanja v spletnem okolju. Pomembne so jasno načrtovane dejavnosti, dobra organizacija in ustrezna podpora pri uporabi digitalnih orodij (Gouseti, 2013).

Med pogostimi izzivi virtualnih izmenjav se pojavljajo tudi tehnične in organizacijske težave. Na izvajanje projektov lahko vplivajo slabša internetna povezava, omejen dostop do digitalnih naprav ali različna raven digitalnih kompetenc med udeleženci. Dodatne izzive predstavljajo usklajevanje urnikov, organizacija sodelovanja med partnerskimi šolami ter razlike v načinih komunikacije in pričakovanjih sodelujočih

skupin. Zaradi tega uspešna izvedba virtualnih izmenjav zahteva precej prilagodljivosti ter aktivno vlogo učitelja pri usmerjanju sodelovanja in reševanju morebitnih težav (Gouseti, 2013).

Pomembno vlogo pri uspešnosti virtualnih izmenjav imajo tudi učitelji, saj pri takšnih projektih ne skrbijo le za tehnično izvedbo, ampak sodelovanje tudi usmerjajo, organizirajo in pedagoško vodijo. Za uspešno spletno sodelovanje namreč ni dovolj le poznavanje digitalnih orodij, temveč tudi razvite sodelovalne spretnosti, sposobnost komunikacije in skupnega reševanja težav v digitalnem okolju (Gouseti, 2013). Pomembna je tudi ustrezna podpora učiteljev in mentorjev, saj lahko pomanjkanje časa, omejen dostop do partnerskih šol ali šibke mreže sodelovanja otežujejo izvajanje virtualnih izmenjav (Mouratoglou idr., 2023).

Na potrebo po podpori opozarjata tudi Wigham in Clavel-Arroitia (2025). Osnovnošolski učitelji v njuni raziskavi so izpostavili pomanjkanje tehnološkega usposabljanja, težave pri izbiri ustreznih digitalnih orodij in skrb glede varovanja podatkov mlajših učencev. Težave so jim povzročali tudi usklajevanje urnikov in priprava nalog za mlajše učence z omejenim jezikovnim znanjem. Avtorici zato poudarjata pomen praktičnega usposabljanja, dostopa do prilagodljivih gradiv in izmenjave izkušenj med učitelji, ki virtualne izmenjave že poznajo, ter tistimi, ki jih šele začenjajo izvajati.

3.4 Virtualne izmenjave z mlajšimi učenci

Večina raziskav o virtualnih izmenjavah je bila izvedena med študenti, zato je o njihovem izvajanju z mlajšimi učenci znanega precej manj. Dosedanje raziskave vseeno kažejo, da lahko v njih uspešno sodelujejo tudi učenci z začetnim znanjem tujega jezika. Pomembno je predvsem, da so dejavnosti prilagojene njihovi starosti, jezikovnemu znanju in digitalnim spretnostim (Dooly in Sadler, 2016; Peiser, 2015; Wigham in Whyte, 2024).

Virtualne izmenjave mlajšim učencem omogočajo, da tuji jezik uporabljajo za sporazumevanje z vrstniki. Dooly in Sadler (2016) sta v desettedenskem projektu povezala od šest do osem let stare učence iz Španije in Avstrije. Učenci so sodelovali pri dejavnostih o zdravih življenjskih navadah ter uporabljali videokonference in druga digitalna gradiva. Pri tem so razvijali besedišče, uporabljali nove izraze in pridobivali vsebinsko znanje. Angleščine niso uporabljali samo pri jezikovnih vajah, ampak tudi

za izmenjavo informacij in skupno reševanje nalog. Raziskava je pokazala, da lahko tudi zelo mladi učenci uporabljajo tuji jezik z jasnim sporazumevalnim namenom, če imajo pri tem dovolj podpore (Dooly in Sadler, 2016).

Do podobnih ugotovitev sta prišli Wigham in Whyte (2024). V njunih raziskavah so sodelovali učenci, stari od sedem do deset let, ki so imeli začetno znanje angleščine. Virtualne izmenjave so spodbujale njihovo motivacijo, sodelovanje in spontano uporabo jezika. Učenci so se sčasoma sporazumevali tudi bolj samostojno. Pri tem je imel pomembno vlogo učitelj, saj se je moral odločati, kdaj učencem pomagati in kdaj jim prepustiti več samostojnosti. Preveliko poseganje v pogovor lahko omeji njihovo samostojno sporazumevanje, premalo podpore pa jim lahko oteži sodelovanje pri nalogi (Wigham in Whyte, 2024).

Virtualne izmenjave lahko prispevajo tudi k medkulturnemu učenju. Peiser (2015) je v raziskavi med 12- in 13-letnimi učenci iz Anglije in Nemčije ugotovila, da so učenci postali bolj odprti in radovedni do druge kulture. Ko so spoznavali vsakdanje življenje svojih vrstnikov, so odkrivali podobnosti med seboj, med njimi pa so se začeli razvijati tudi prijateljski odnosi. Takšno sodelovanje lahko zmanjšuje stereotipne predstave in učencem omogoča stik z vrstniki iz druge države, tudi če se fizične izmenjave zaradi stroškov ali drugih razlogov ne morejo udeležiti (Peiser, 2015).

Kljub temu medkulturno učenje ne nastane samo od sebe. Učenci se lahko osredotočijo predvsem na očitne podobnosti in razlike v vsakdanjem življenju, ne da bi o njih podrobneje razmišljali. Učitelj mora zato pripraviti ustrezna vprašanja in naloge, ki učence spodbujajo k primerjanju različnih pogledov ter razmišljanju o lastnem kulturnem okolju in okolju njihovih vrstnikov (Peiser, 2015).

Mlajši učenci zaradi omejenega jezikovnega znanja potrebujejo tudi več pomoči pri sporazumevanju. Naloge morajo biti jasne, povezane z njim poznanimi temami ter podprte s slikami, primeri, ponavljanjem in vnaprej pripravljenimi izrazi. Pomembne so tudi pripravljalne dejavnosti pred virtualnim srečanjem in nadaljevalne dejavnosti po njem. Dooly in Sadler (2016) poudarjata, da so bile virtualne dejavnosti uspešne predvsem zato, ker so bile vključene v širši in skrbno načrtovan učni proces.

Pri izvedbi virtualnih izmenjav se pojavljajo tudi tehnične in organizacijske težave. Wigham in Clavel-Arroitia (2025) sta ugotovili, da učitelji potrebujejo več usposabljanja za uporabo tehnologije, pomoč pri izbiri ustreznih digitalnih orodij in gradiva,

prilagojena mlajšim učencem. Izziv predstavljajo tudi priprava primernih nalog, usklajevanje urnikov in varovanje osebnih podatkov. Učiteljem lahko pri tem pomagata strokovna podpora in izmenjava izkušenj s tistimi, ki so virtualne izmenjave že izvajali (Wigham in Clavel-Arroitia, 2025).

Mlajša starost torej sama po sebi ni ovira za sodelovanje v virtualnih izmenjavah. Te lahko učencem omogočijo uporabo tujega jezika v dejanskem sporazumevanju, povečajo njihovo motivacijo in spodbujajo zanimanje za druge kulture. Uspešne pa so predvsem takrat, ko so naloge prilagojene starosti in znanju učencev, učitelj pa ima dovolj znanja, časa in podpore za njihovo izvedbo (Dooly in Sadler, 2016; Peiser, 2015; Wigham in Clavel-Arroitia, 2025; Wigham in Whyte, 2024). Ker se obravnavane raziskave nanašajo predvsem na osnovnošolske učence, je o virtualnih izmenjavah s predšolskimi otroki za zdaj znanega še zelo malo. V naslednjem poglavju je predstavljen eTwinning kot eno od okolij, ki omogoča takšno mednarodno sodelovanje.

4 eTwinning

Virtualne izmenjave se v praksi pogosto izvajajo prek različnih projektov in spletnih platform, ki omogočajo sodelovanje med šolami in učitelji iz različnih držav. Ena izmed uveljavljenih evropskih pobud za takšno sodelovanje je eTwinning, ki je bil vzpostavljen januarja 2005 (European School Education Platform, 2025). To je spletna skupnost šol oziroma spletni prostor za sodelovanje med šolami. Učiteljem in učencem po vsej Evropi omogoča varno in brezplačno sodelovanje pri projektih, komunikacijo v spletnih skupinah, izmenjavo primerov dobre prakse ter razvoj strokovnih kompetenc. Skupnost eTwinning je namenjena zaposlenim v vzgoji in izobraževanju, med drugim tudi strokovnim delavcem v predšolski vzgoji in poklicnem izobraževanju. Učitelji oz. strokovni delavci dobijo dostop do osebnega prostora *My eTwinning*, kjer lahko upravljajo svoje projekte, skupine in druge aktivnosti na platformi, ter do drugih funkcionalnosti Evropske platforme za šolsko izobraževanje. eTwinning vključuje tudi bodoče učitelje in visokošolske ustanove, ki izobražujejo učitelje (European School Education Platform, b. d.-a).

Namen eTwinninga je povezovanje evropskih šol in učiteljev ter spodbujanje mednarodnega sodelovanja učencev in učiteljev v skupnih projektih, ki potekajo s pomočjo digitalnih tehnologij (European School Education Platform, b. d.-a). Ob tem eTwinning pri učiteljih in učencih spodbuja tudi razvoj medpredmetnih kompetenc, zlasti digitalne in medkulturne kompetence, skozi sodelovalno projektno delo in spletno mednarodno sodelovanje (Domínguez Miguela, 2007; Huertas-Abril in Palacios-Hidalgo, 2023).

eTwinning si prizadeva ustvarjati mrežo sodelovanja med evropskimi šolami ter učiteljem in učencem omogočati vključevanje v mednarodne projekte z vrstniki iz drugih držav. Pomemben poudarek namenja uporabi IKT pri poučevanju in učenju, hkrati pa spodbuja medpredmetno projektno delo ter sodelovanje med učitelji iz različnih držav. Takšni projekti učencem omogočajo stik z drugačnimi kulturnimi in jezikovnimi okolji, kar lahko vpliva tudi na njihovo motivacijo za učenje (Domínguez Miguela, 2007).

4.1 Delovanje, podpora in osnovne značilnosti platforme eTwinning

Portal European School Education Platform (ESEP), katerega del je tudi eTwinning, omogoča mednarodno spletno sodelovanje med šolami in vrtci po Evropi (CMEPIUS, b. d.-a).

eTwinning deluje v okviru programa Erasmus+ ter pod okriljem Evropske komisije in Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Za delovanje platforme skrbi Centralna podpora služba, ki uporabnikom nudi tehnično in pedagoško podporo ter organizira različna usposabljanja. Na nacionalni ravni delujejo nacionalne podporne organizacije, ki učiteljem pomagajo pri registraciji, iskanju partnerskih šol, izvajanju projektov in strokovnem razvoju (European School Education Platform, b. d.-a, b. d.-b).

V Sloveniji vlogo nacionalne podporne organizacije za eTwinning opravlja CMEPIUS – Center Republike Slovenije za mobilnost in evropske programe izobraževanja in usposabljanja (European School Education Platform, b. d.-c).

eTwinning uporabnikom ponuja različne možnosti sodelovanja, komunikacije in strokovnega razvoja. Učitelji lahko skupaj z učenci sodelujejo v nacionalnih ali mednarodnih projektih ter pri tem uporabljajo TwinSpace. TwinSpace je varno spletno okolje posameznega projekta, namenjeno komunikaciji, sodelovanju in projektному delu (European School Education Platform, b. d.-a). Platforma omogoča tudi vključevanje v spletne skupine za razpravo o različnih temah in področjih interesa. Uporabnikom so na voljo številne možnosti strokovnega izpopolnjevanja, kot so spletni seminarji, spletni tečaji, konference in druga izobraževanja. Pomemben del podpore predstavljajo tudi nacionalne podporne organizacije ter ambasadorji eTwinninga, ki učiteljem pomagajo pri vključevanju v projekte in uporabi platforme. Uspešni projekti in sodelovanje so lahko ovrednoteni tudi z različnimi priznanji in nagradami (European School Education Platform, b. d.-a).

eTwinning vključuje različna digitalna orodja, ki omogočajo sodelovanje in komunikacijo med uporabniki. Med njimi so "sobe" (angl. Rooms), namenjene manjšim skupinam uporabnikov, ki omogočajo videokonference, razprave na forumih in deljenje datotek. Skupine (angl. Groups) omogočajo razpravo o specifičnih temah, medtem ko osrednji del platforme predstavljajo eTwinning projekti, v katerih učitelji skupaj z učenci izvajajo različne dejavnosti in sodelujejo pri skupnih nalogah. Vsak

projekt ima svoj TwinSpace, to je varno spletno okolje, dostopno le članom projekta in povabljenim uporabnikom. Uporabniki imajo na voljo tudi osebni prostor *My eTwinning*, kjer upravljajo svoje projekte, skupine in druge aktivnosti (European School Education Platform, b. d.-a).

4.2 eTwinning v Evropski uniji in Sloveniji

Slovenski Akcijski načrt za digitalno izobraževanje 2021–2027 (v nadaljevanju ANDI) poudarja pomen smiselnega vključevanja digitalne tehnologije v vzgojno-izobraževalni proces. Digitalno izobraževanje opredeljuje kot izobraževanje v "ustvarjalnem fizičnem in/ali virtualnem učnem okolju", v katerem se digitalna tehnologija uporablja smiselno, varno in interaktivno za dvig znanja in kompetenc vseh udeležencev izobraževanja (Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje, 2022, str. 11). Dokument poudarja, da je za uspešno digitalno preobrazbo izobraževanja pomembno povezovanje klasičnih in digitalnih načinov poučevanja ter sodelovanje različnih deležnikov na lokalni, nacionalni, evropski in mednarodni ravni. Med pomembnimi izzivi izpostavlja tudi razlike v digitalnih kompetencah učiteljev ter potrebo po nadaljnjem razvoju njihovih pedagoških digitalnih kompetenc. Ob tem ANDI poudarja tudi pomen učnih skupnosti, ki učiteljem omogočajo sodelovanje, izmenjavo izkušenj in deljenje primerov dobre prakse (Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje, 2022).

V tem kontekstu se od leta 2005 eTwinning uveljavlja kot inovativna izobraževalna praksa, ki učiteljem in učencem omogoča razvijanje ključnih kompetenc skozi sodelovanje v mednarodnih projektih ter hkrati predstavlja konkreten primer uresničevanja ciljev ANDI, zlasti na področju razvoja digitalnih kompetenc ter kakovostnega, vključujočega in dostopnega digitalnega izobraževanja (Izgi Onbasili idr., 2022).

Kompetence iz okvira DigCompEdu se lahko uresničujejo tudi v eTwinning projektih. Učitelji pri načrtovanju in izvajanju projektov uporabljajo digitalna orodja za komunikacijo in sodelovanje, pripravljajo in delijo digitalna gradiva ter učence spodbujajo k aktivnemu sodelovanju in razvijanju njihovih digitalnih kompetenc. Na ta način se v projektih uresničujejo predvsem področja profesionalnega vključevanja, digitalnih virov, poučevanja in učenja ter omogočanja razvoja digitalnih kompetenc učencev (European School Education Platform, b. d.-a). Tudi Huertas-Abril in Palacios-Hidalgo (2023) eTwinning predstavljata kot možnost za razvijanje digitalne

pismenosti bodočih učiteljev. Na podlagi navedenega lahko eTwinning razumemo kot enega izmed primerov praktičnega uresničevanja evropskih usmeritev na področju digitalnega izobraževanja, sodelovalnega učenja in razvoja digitalnih kompetenc v šolskem prostoru.

4.3 eTwinning in izobraževanje bodočih učiteljev

Huertas-Abril in Palacios-Hidalgo (2023) eTwinning umeščata v okvir Collaborative Online International Learning (COIL), ki omogoča povezovanje študentov in učiteljev iz različnih držav ter spodbuja medkulturno sodelovanje in komunikacijo z uporabo digitalnih orodij. Takšno okolje bodočim učiteljem tujih jezikov omogoča tudi razvijanje digitalnih kompetenc. V njuni raziskavi je sodelovalo 76 bodočih učiteljev jezikov, od tega 52 z Univerze v Córdoba v Španiji in 24 z Univerze Spodnje Šlezije na Poljskem. Rezultati raziskave kažejo, da so sodelujoči po koncu eTwinning projekta pozitivno ocenili svojo digitalno pismenost predvsem na področjih uporabe IKT, načrtovanja dejavnosti z uporabo digitalnih virov ter ustvarjanja in prilagajanja digitalnih gradiv (Huertas-Abril in Palacios-Hidalgo, 2023).

Poročilo *The impact of eTwinning on initial teacher education* dodatno poudarja pomen vključevanja eTwinninga v začetno izobraževanje učiteljev (Mouratoglou idr., 2023). Avtorji ugotavljajo, da sodelovanje v eTwinning projektih bodočim učiteljem omogoča pridobivanje praktičnih izkušenj z mednarodnim sodelovanjem, uporabo digitalnih tehnologij ter načrtovanjem sodobnih učnih dejavnosti. Ob tem eTwinning spodbuja razvoj digitalnih, pedagoških in medkulturnih kompetenc, krepi samozavest bodočih učiteljev pri uporabi digitalnih orodij ter spodbuja sodelovalno in reflektivno učenje. Poročilo poudarja tudi pomen povezovanja teorije s prakso, saj lahko študenti (bodoči učitelji) preko sodelovanja v projektih preizkušajo različne pedagoške pristope, v praksi uporabijo teoretično pridobljeno znanje ter se povezujejo z drugimi učitelji in izobraževalnimi ustanovami v mednarodnem prostoru (Mouratoglou idr., 2023).

4.4 Funkcionalnost platforme TwinSpace

TwinSpace je sodelovalni spletni prostor, razvit posebej za dejavnosti eTwinninga, v katerem lahko učitelji in učenci iz različnih držav sodelujejo pri projektnem delu ter si izmenjujejo datoteke, dokumente in povezave (Domínguez Miguela, 2007). V njem lahko izmenjujejo ideje, organizirajo naloge ter skupaj ustvarjajo končne izdelke

projekta. Platforma vključuje tudi notranji sistem za sporočanje in klepet, kar omogoča sprotno komunikacijo med sodelujočimi. Poseben poudarek je namenjen varnosti, saj je dostop do posameznega okolja TwinSpace omejen le na člane projekta in povabljene uporabnike, kar omogoča varno spletno sodelovanje brez zunanjih motenj (Domínguez Miguela, 2007).

4.5 Pedagoški pomen eTwinning projektov

Akinci in Sag (2019) pri učencih, ki sodelujejo v projektih eTwinning, ugotavljata tudi večjo motivacijo, aktivnejše sodelovanje in večjo samozavest pri uporabi tujega jezika. Projektno delo učence spodbuja k večji aktivnosti pri pouku ter jim omogoča, da svoje izdelke predstavljajo, delijo in uporabljajo v resničnem komunikacijskem kontekstu. Pomembno vlogo pri tem igra tudi socialna dimenzija projektov, saj sodelovanje z vrstniki iz drugih okolij povečuje interes učencev za sodelovanje in učenje. Raziskava je pokazala tudi razvoj digitalne pismenosti ter digitalnih in socialnih spretnosti učencev (Akinci in Sag, 2019).

Te ugotovitve so podobne že predstavljenim prednostim virtualnih izmenjav na splošno. Sodelovalni projekti lahko pozitivno vplivajo na motivacijo učencev, samozavest, medkulturno razumevanje ter razvoj komunikacijskih in digitalnih spretnosti (Abbott idr., 2004, v Gouseti, 2013; Austin, 2006, v Gouseti, 2013). Učenci pogosto pozitivno doživljajo tudi možnost, da svoje izdelke predstavijo in delijo z resničnim spletnim občinstvom, saj to povečuje občutek smiselnosti in avtentičnosti njihovega dela (Barbosa, Jofili in Watts, 2004, v Gouseti, 2013). Podobne koristi sta ugotovila Coutinho in Rocha (2007, v Gouseti, 2013) pri eTwinning projektu med portugalsko in češko šolo. Med njimi so bile večja samostojnost in ustvarjalnost učencev, razvoj timskega dela, kulturne ozaveščenosti, sodelovanja ter digitalnih spretnosti.

eTwinning projekti imajo tako številne skupne značilnosti z virtualnimi izmenjavami, saj povezujejo uporabo digitalne tehnologije, projektno delo, avtentično učenje in mednarodno sodelovanje v skupnem učnem okolju. Učencem in učiteljem omogoča, da vstopajo v resnične komunikacijske situacije, sodelujejo z vrstniki iz drugih držav ter ob tem razvijajo jezikovne, digitalne in medkulturne kompetence. Prav povezovanje sodelovanja, komunikacije in uporabe digitalnih orodij je eden izmed razlogov, da se

eTwinning pogosto uporablja pri sodobnem učenju tujega jezika in virtualnih izmenjavah.

4.6 Primeri nagrajenih projektov eTwinning v slovenskih osnovnih šolah in vrtcih

Kakovostno izvedeni projekti eTwinning so lahko v Sloveniji nagrajeni z nacionalno nagrado zlati kabel, ki jo Nacionalna podpora organizacija eTwinning podeljuje slovenskim vzgojno-izobraževalnim ustanovam in pedagoškim delavcem za kakovostno izvedene mednarodne sodelovalne projekte na daljavo. Zlati kabel je namenjen projektu eTwinning, medtem ko se jabolko kakovosti podeljuje izstopajočim projektom mednarodnega sodelovanja v okviru programa Erasmus+, pri čemer so v ospredju predvsem njihovi učinki na strokovni razvoj pedagoških delavcev, razvoj sodelujočih institucij, širše okolje in izobraževalni sistem. Prejemniki obeh priznanj so sicer predstavljeni v skupni publikaciji Jabolka kakovosti, vendar gre za dve ločeni priznanji. Projekti eTwinning se lahko razvijejo v večje projekte Erasmus+, vendar se morebitno jabolko kakovosti v takem primeru podeli projektu Erasmus+, ne projektu eTwinning. Ker je to poglavje osredotočeno na eTwinning, so v nadaljevanju predstavljeni projekti, ki so prejeli zlati kabel (CMEPIUS, b. d.-b; CMEPIUS, 2024).

Zlati kabel se podeljuje v štirih starostnih kategorijah, predpogoj za uvrstitev projekta v izbor pa je pridobljen nacionalni znak kakovosti eTwinning. Za zlati kabel ni treba oddati posebne prijave, saj se v izbor samodejno uvrstijo projekti, ki so prejeli nacionalni znak kakovosti. Pri izboru se upoštevajo pedagoške inovacije in kreativnost, vključenost projekta v kurikulum, komunikacija in izmenjava med partnerskimi šolami, sodelovanje med partnerskimi šolami, kreativna raba IKT ter rezultati, učinki projekta na šolo, učitelje in učence ter projektna dokumentacija (CMEPIUS, b. d.-b; CMEPIUS, b. d.-c).

Leta 2025 je zlati kabel v starostni skupini od 7 do 11 let prejela Osnovna šola Antona Ingoliča Spodnja Polskava, podružnica Zgornja Polskava, za projekt *Twinverse*. Projekt je povezoval učenje o sončnem sistemu s poukom angleškega jezika in razmislekom o vrednotah, kot so empatija, odpornost, spoštovanje in solidarnost. Učenci so pri spletnih sodelovalnih dejavnostih poleg znanja angleščine razvijali tudi znanja s področja naravoslovja, umetnosti, slovenščine ter računalništva in informatike. V mednarodno mešanih skupinah so raziskovali in ustvarjali skupne

izdelke, med katerimi so bili spletni strip, spletna knjiga o planetih, spletne igre in sobe pobega (CMEPIUS, 2025).

Med prejemniki zlatega kabla leta 2024 sta bila v starostni kategoriji od 0 do 6 let Vrtec Manka Golarja Gornja Radgona in Osnovna šola Tončke Čeč s projektom *Sm@rt Students*. Projekt je povezal osem partnerskih šol iz Slovenije, Grčije, Turčije in Portugalske ter otroke, stare od 3 do 8 let. Njegov namen je bil otroke z branjem in metodo šestih klobukov razmišljanja spodbujati k razmisleku in pogovoru o raznolikosti in človekovih pravicah. Otroci so reševali uganke in abecedne kode, sodelovali pri dejavnostih v sobah pobega, skupaj napisali zgodbo ter se o prebranih zgodbah pogovarjali z uporabo izbrane metode. Z različnimi IKT-orodji in pedagoškimi pristopi so razvijali digitalne spretnosti, ustvarjalnost, bralno pismenost, kritično mišljenje in znanje tujega jezika (CMEPIUS, 2024).

Med prejemniki zlatega kabla leta 2022 je bila v starostni kategoriji od 7 do 11 let Osnovna šola in vrtec Apače s projektom *International cats calendar*. V projektu so sodelovali učitelji in učenci iz 14 evropskih držav. Nastal je v času pouka na daljavo, ko so učence povezale mačke njihovih sošolcev, ki so se pojavljale pred zasloni. Izvajal se je pri rednih urah angleščine ter medpredmetno povezoval tuji jezik, likovno in glasbeno umetnost ter uporabo IKT. Učenci so sodelovali v mednarodno mešanih skupinah in skupaj ustvarili e-knjigo, pesem ter mačji koledar. V projekt je bila vključena tudi lokalna skupnost s predavanjem Društva za zaščito živali v Pomurju, sodelovanje pa je pri učencih in učiteljih krepilo medkulturne, socialne in digitalne kompetence ter timsko delo (CMEPIUS, 2022).

Predstavljeni projekti kažejo, kako se eTwinning v slovenskih vrtcih in osnovnih šolah vključuje v različna področja vzgojno-izobraževalnega dela. Skupni so jim aktivna vloga otrok in učencev, mednarodno sodelovanje, umeščenost v vzgojno-izobraževalno delo, uporaba tujih jezikov in digitalnih orodij ter ustvarjanje skupnih izdelkov. Prav ti elementi so tudi med pomembnimi merili za pridobitev zlatega kabla.

5 Opredelitev raziskovalnega problema

Pregled literature, predstavljen v prejšnjih poglavjih, kaže, da je bilo manj raziskovalne pozornosti namenjene virtualnim izmenjavam pri mlajših osnovnošolskih učencih. Wigham in Whyte (2024) ugotavljata, da je malo raziskav, ki bi obravnavale učne priložnosti in vlogo učitelja pri virtualnih izmenjavah z mlajšimi učenci. V slovenskem prostoru je bila izvedena evalvacijska študija učinkov programa eTwinning na šolsko izobraževanje, ki je zajela 109 koordinatorjev projektov eTwinning, od katerih jih je 71 % delovalo na osnovnih šolah (Lenc idr., 2016). Študija pa ni posebej obravnavala izkušenj učiteljev, ki projekte izvajajo z učenci razredne stopnje. Zato ostajajo njihove zaznave prednosti in pomanjkljivosti tovrstnega sodelovanja, izvedbenih težav ter vpliva na mlajše učence pomanjkljivo raziskane.

Izvajanje projektov eTwinning in virtualnih izmenjav vključuje uporabo digitalnih platform in orodij. Zato bomo v raziskavi preverili, s kakšnimi težavami se pri njihovi uporabi srečujejo učitelji in učenci razredne stopnje ter kako učitelji ocenjujejo svoje digitalne kompetence. Posebno pozornost bomo namenili tehničnim in digitalnim izzivom, ki se pojavljajo pri vključevanju mlajših učencev v tovrstne oblike sodelovanja.

Pojavlja se tudi vprašanje, kje učitelji sploh dobijo informacije o spletni skupnosti eTwinning in virtualnih izmenjavah kot didaktičnem pristopu. Čeprav se virtualne izmenjave v jezikovnem izobraževanju uporabljajo že več desetletij, so dolgo ostajale obrobna praksa, zanimanje zanje v visokošolskem izobraževanju pa se je izraziteje povečalo v zadnjih letih (O'Dowd, 2021). Na področju poučevanja in učenja tujega jezika se poudarja pomen avtentičnih gradiv in avtentične rabe jezika (Berardo, 2006). Kljub potencialu virtualnih izmenjav njihovo širše vključevanje v pouk ovirajo slabo poznavanje njihove izobraževalne vrednosti, omejene digitalne kompetence učiteljev in institucionalni odpor (O'Dowd, 2018). Da bi učitelji v pouk vključili projekte eTwinning oziroma izvedli virtualne izmenjave, morajo poznati možnosti sodelovanja, razpoložljive platforme in načine izvedbe. Prav tako je pomembno, da prepoznajo morebitni prispevek takšnega sodelovanja k učenju tujega jezika in medkulturnemu izobraževanju učencev. Zato je smiselno raziskati, kje učitelji, ki te oblike sodelovanja poznajo in izvajajo, pridobivajo informacije, saj bi ugotovitve lahko prispevale k ustrežnejšemu načrtovanju njihovega prihodnjega informiranja in ozaveščanja.

Za učitelje, ki razmišljajo o vključevanju svojih učencev v projekte eTwinning ali virtualne izmenjave, so lahko pomembne izkušnje učiteljev, ki tovrstne oblike sodelovanja že izvajajo. V magistrskem delu želimo zato raziskati in opisati izkušnje ter opažanja učiteljev v Sloveniji, ki izvajajo projekte eTwinning oziroma virtualne izmenjave z učenci razredne stopnje.

6 Cilji raziskave in raziskovalna vprašanja

Cilji raziskave so:

- ugotoviti, kako učitelji načrtujejo, organizirajo in izvajajo virtualne izmenjave in projekte eTwinning,
- ugotoviti, kako usposobljene se učitelji čutijo za izvajanje in vodenje virtualnih izmenjav in projektov eTwinning,
- ugotoviti, kako po mnenju učiteljev virtualne izmenjave in projekti eTwinning vplivajo na vsestranski razvoj učiteljev,
- ugotoviti, kako po mnenju učiteljev virtualne izmenjave in projekti eTwinning vplivajo na učenje tujega jezika in medkulturno izobraževanje pri učencih razredne stopnje,
- ugotoviti, s kakšnimi izzivi in težavami se učitelji srečujejo pri načrtovanju, organizaciji in izvajanju projektov eTwinning.

Za uresničitev navedenih ciljev raziskave so bila oblikovana naslednja raziskovalna vprašanja:

RV1: Kako učitelji načrtujejo, organizirajo in izvajajo projekte eTwinning?

RV2: Kako usposobljene se učitelji čutijo za izvajanje in vodenje projektov eTwinning?

RV3: Kako po mnenju učiteljev projekti eTwinning vplivajo na njihov strokovni razvoj?

RV4: Kako po mnenju učiteljev projekti eTwinning vplivajo na učenje tujega jezika in medkulturno izobraževanje učencev razredne stopnje in otrok v vrtcu?

RV5: S kakšnimi izzivi in težavami se učitelji srečujejo pri načrtovanju, organizaciji in izvajanju projektov eTwinning?

7 Raziskovalna metodologija

7.1 Raziskovalni pristop

V magistrskem delu smo uporabili kvalitativni raziskovalni pristop. Z raziskavo smo želeli podrobneje raziskati izkušnje, mnenja in opažanja osnovnošolskih učiteljev in vzgojiteljev v vrtcu, ki sodelujejo v projektih eTwinning in virtualnih izmenjavah. Zanimalo nas je predvsem, kako pedagoški delavci načrtujejo in izvajajo tovrstne projekte, kako usposobljene se čutijo za njihovo izvajanje, kakšen vpliv imajo projekti po njihovem mnenju na učence in predšolske otroke ter na strokovni razvoj pedagoških delavcev ter s kakšnimi izzivi in težavami se srečujejo pri načrtovanju, organizaciji in izvajanju projektov.

7.2 Raziskovalna metoda

V raziskavi smo uporabili deskriptivno metodo pedagoškega raziskovanja. Podatke smo zbirali s pomočjo polstrukturiranega intervjuja, saj ta omogoča bolj poglobljen vpogled v izkušnje in opažanja intervjuvank, hkrati pa dopušča tudi možnost dodatnih vprašanj in sprotnih pojasnil med pogovorom.

7.3 Vzorec

V raziskavo je bil vključen neslučajnostni namenski vzorec. Sodelovalo je sedem pedagoških delavk, ki so že sodelovale v vsaj enem projektu eTwinning. Med njimi so bile štiri, ki so sodelovale tudi v virtualnih izmenjavah z učenci razrednega pouka ali s predšolskimi otroki.

Intervjuvanke smo izbrali namensko, saj smo želeli v raziskavo vključiti učitelje z izkušnjami na področju projektov eTwinning in virtualnih izmenjav ter tako pridobiti bolj poglobljen vpogled v njihove izkušnje, opažanja in mnenja.

Preglednica 2

Osnovne značilnosti in izkušnje udeleženk raziskave

Koda	Spol	Izobrazba	Delovne izkušnje	Trenutno področje dela	Število projektov eTwinning	Izkušnje s projekti in vključene skupine
I1	ženski	diplomirana vzgojiteljica predšolskih otrok	približno 10 let dela v vrtcu	vzgojiteljica; skupina štiriletnih otrok	približno 10	Od leta 2018 je sodelovala v nacionalnih in mednarodnih projektih z otroki, starimi od enega do štirih let. Projekti so obravnavali gibanje, trajnostni razvoj, umetnost, ponovno uporabo materialov, digitalna orodja in robotiko.
I2	ženski	razredna učiteljica s programom PIAOŠ za poučevanje angleščine do 6. razreda	ni navedeno	poučevanje angleščine od 1. do 5. razreda	približno 4	V projektih je sodelovala z učenci od 2. do 5. razreda. Vodila je projekt z drugošolci in špansko partnersko šolo, ki je vključeval tudi videokonferenčna srečanja; pri drugih projektih so si sodelujoči izmenjevali izdelke in gradivo na platformi eTwinning.
I3	ženski	profesorica angleščine s književnostjo in sociologije	7–8 let poučevanja angleščine v vrtcu; skupna delovna doba ni navedena	poučevanje angleščine v vrtcu in pri mlajših učencih	najmanj 5	V projektih sodeluje od leta 2016, predvsem s predšolskimi otroki. Sodelovala je pri projektih izmenjave razglednic, vrtnarjenja in trajnosti, spoznavanja kulturnih značilnosti ter uporabe IKT; nekateri projekti so bili povezani tudi s programom Erasmus+.
I4	ženski	magistrica profesorica poučevanja na razredni stopnji z angleščino	4 leta	poučevanje angleščine od 1. do 5. razreda	7	Prvi projekt je izvedla s predšolskimi otroki, pozneje pa z učenci 1., 4. in 5. razreda. Tri projekte je zasnovala skupaj s sodelavko. Obravnavali so jezike, varovanje okolja, STEM, kulinariko in branje ter vključevali videokonferenčna srečanja.
I5	ženski	magistrica profesorica poučevanja na razredni stopnji z angleščino	4 leta	5. razred	5	Prvi projekt je izvedla z učenci 1. razreda, preostale pa z učenci 4. in 5. razreda. Pri nekaterih se je priključila že oblikovanemu projektu, druge je zasnovala s sodelavko. Projekti so obravnavali promet, trajnostni razvoj, kulinariko in STEM.
I6	ženski	magistrica znanosti s področja razrednega pouka	približno 15 let	5. razred	3	Vse tri celoletne projekte je izvedla s petošolci in v vse vključila videokonferenčna srečanja. Prvemu projektu se je priključila, naslednja dva pa je zasnovala s tujo projektno partnerico. Projekti so obravnavali države in kulture, čuječnost, prijaznost, trajnost in vključevanje.
I7	ženski	magistrica znanosti s področja razrednega pouka	skupna delovna doba ni navedena; zadnja 4 leta poučuje 3. razred, pred tem je poučevala 1. razred	3. razred	približno 15	V projektih sodeluje od leta 2017, praviloma v enem ali dveh letno. Izvajala jih je z učenci 1. in 3. razreda. Projekti so obravnavali matematiko, gibanje, kulinariko, zdrav življenjski slog, trajnostni razvoj, branje in vrednote ter vključevali videokonferenčna srečanja.

Opomba: Podatki prikazujejo položaj udeleženk v času izvedbe intervjujev. Kjer natančen podatek ni bil naveden, je to označeno v preglednici.

7.4 Opis postopka zbiranja podatkov

Udeleženke smo k sodelovanju v raziskavi povabili z e-sporočilom. Pred zbiranjem podatkov smo jih seznaniли z namenom raziskave, načinom uporabe pridobljenih podatkov in zagotavljanjem anonimnosti ter pridobili njihovo soglasje za sodelovanje. Udeleženke, s katerimi smo izvedli videokonferenčne intervjuje, so soglašale tudi s snemanjem pogovora.

Pri šestih udeleženkah smo podatke zbirali s polstrukturiranimi intervjuji, ki so potekali individualno prek videokonferenčne platforme Zoom. Ena udeleženka se je odločila, da na vprašanja iz vodila za intervju odgovori pisno, pri čemer je bila na voljo za dodatna vprašanja in pojasnila. Zbiranje podatkov za šest udeleženk je potekalo maja in junija 2024, za sedmo pa maja 2025. Videokonferenčni intervju je povprečno trajal 35 minut. Pri izvedbi intervjujev smo sledili vnaprej pripravljenim vprašanjem, glede na odgovore udeleženk pa smo postavljali tudi dodatna vprašanja in jih prosili za pojasnila oziroma konkretne primere.

Vprašanja so se nanašala na izkušnje udeleženk z načrtovanjem, organizacijo in izvajanjem projektov eTwinning in virtualnih izmenjav, na prednosti in težave, s katerimi so se srečevale, ter na njihov pogled na vpliv tovrstnih oblik sodelovanja na učence in njihov strokovni razvoj. Udeleženkam, ki niso izvajale virtualnih izmenjav, nismo zastavili vprašanj, ki so se nanašala izključno na njihove izkušnje s tem področjem.

Videokonferenčne intervjuje smo z dovoljenjem udeleženk posneli in nato prepisali. Pisne odgovore ene udeleženke smo prav tako vključili v gradivo za analizo. V prepisih in pisnih odgovorih smo odstranili podatke, na podlagi katerih bi bilo mogoče prepoznati udeleženke, ter jim dodelili kode od I1 do I7.

7.5 Postopek obdelave podatkov

Podatke smo obdelali s kvalitativno vsebinsko analizo. Najprej smo pregledali in uredili prepise intervjujev ter določili kodirne enote. Nato smo vsebinsko sorodne dele odgovorov označili s kodami. Sorodne kode smo združili v kategorije, ki smo jih vsebinsko opredelili glede na raziskovalna vprašanja. V zaključni fazi smo ugotovitve interpretirali in jih povezali s teoretičnimi izhodišči raziskave. Pri predstavitvi rezultatov smo posamezne ugotovitve ponazorili z izbranimi izjavami intervjuvank.

Med kodiranjem so se odgovori, povezani z izzivi in težavami pri načrtovanju, organizaciji in izvajanju projektov eTwinning, izoblikovali v samostojno vsebinsko kategorijo. Ker so se pojavljali pri več intervjuvankah in so predstavljali pomemben vidik njihovih izkušenj, smo na njihovi podlagi oblikovali dodatno raziskovalno vprašanje.

8 Rezultati in interpretacija rezultatov

8.1 Načrtovanje, organizacija in izvedba projektov eTwinning

V okviru prvega raziskovalnega vprašanja (RV1: Kako učitelji načrtujejo, organizirajo in izvajajo projekte eTwinning?) smo raziskovali oblikovanje tem in vsebin projektov, načine iskanja projektnih partnerjev ter potek izvajanja projektnih dejavnosti in virtualnih srečanj. V tem podpoglavju predstavljamo ugotovitve o načrtovanju projektov, njihovem vključevanju v redni pouk, sodelovanju s projektnimi partnerji in organizaciji virtualnih srečanj.

8.1.1 Oblikovanje teme in vsebine projektov

Intervjuji kažejo, da izbira teme pri projektih eTwinning običajno poteka tako, da jo določi ustanovitelj ali prijavitelj projekta, ostali pa sprejmejo temo in se priključijo kot partnerji. Kot pravi ena izmed intervjuvank (I3): »Temo in naloge je oblikovala ustanoviteljica projekta, partnerji pa smo sledili.« Partnerji v projektu včasih sodelujejo kot soustvarjalci ali pa se enostavno priključijo že povsem izdelanemu projektu. Temo učitelji pogosto izberejo, če jih ta vsebinsko nagovori in ustreza njihovim pedagoškim ciljem. V primerih, ko so bile intervjuvanke same ustanoviteljice projekta, so temo najpogosteje izbirale na podlagi učnega načrta ali letnega delovnega načrta. Ena intervjuvanka (I1) je izpostavila, da se pri izbiri teme skoraj vedno osredotoča na letno temo eTwinninga, včasih pa temo izbere glede na interese učencev. Iz odgovorov je razvidno, da sicer obstaja raznolikost pri izboru teme, vendar so najpogosteje izberejo določeno temo, ker ustreza učnemu načrtu in že vnaprej zastavljenim ciljem pouka. Ko učitelji sodelujejo pri projektu, ki se vsebinsko ujema z njihovim učnim načrtom, se zdi, da lažje integrirajo aktivnosti v redni pouk in pri tem ohranjajo občutek večje učinkovitosti. Ta ugotovitev izhaja iz več izjav, v katerih intervjuvanke omenjajo, da je skladnost teme s cilji letnega delovnega načrta, olajševalni dejavnik pri načrtovanju izvedbenih aktivnosti. To ponazarja izjava intervjuvanke (I7): »Temo izberem na podlagi letnega delovnega načrta, da lahko aktivnosti prilagodim ciljem letnega načrta.«

8.1.2 Iskanje in izbor projektnih partnerjev

Iz intervjujev je razvidno, da intervjuvanke partnerje za projekte eTwinning iščejo na različne načine. Najpogosteje jih najdejo preko uradnega eTwinning oz. ESEP portala. Intervjuvanka (I4) je dejala: »Partnerje sem našla preko eTwinning platforme pod

razdelkom 'Partners finding'.« Druga (I2) je pojasnila, da je na portalu ESEP našla projekt, ki bi jo zanimal, potem pa je kontaktirala prijavitelja projekta.

Poleg uradnih portalov so intervjuvanke našle partnerje tudi na socialnih omrežjih, na kontaktnih seminarjih in preko poznanstev z drugih mednarodnih projektov. Ena izmed intervjuvank (I1) je povedala: »Partnerje sem našla na različne načine ... na kontaktnem seminarju eTwinning od A do Ž ... na platformi ESEP, v eTwinning skupinah na socialnih omrežjih pa tudi na kontaktnih eTwinning seminarjih v tujini.« Nekatere so našle svoje partnerje preko poznanstev v sklopu projekta Erasmus+, druge pa so se le pridružile že oblikovanim projektom.

Iz izjav intervjuvank lahko sklepamo, da obstaja več načinov, kako lahko učitelji poiščejo partnerje za projekte eTwinning, še posebej pomembno vlogo pri tem pa ima uradni portal ESEP. Kontaktni seminarji in druge oblike mednarodnega sodelovanja pa učiteljem omogočajo, da se povežejo in v prihodnje to povezavo uporabijo pri delu na projektih eTwinning.

8.1.3 Potek izvajanja in virtualna srečanja

Intervjuvanke so navedle, da se lahko projekte eTwinning umešča na več različnih načinov in v različnih časovnih okvirih. Nekateri projekti lahko trajajo celo šolsko leto, drugi pa le nekaj mesecev. Načrtovanje aktivnosti je pogosto potekalo vnaprej za določen mesec ali tematski sklop. Intervjuvanka (I4) je časovnico projektov opisala tako: »Projekti so trajali različno dolgo. Eni so bili krajši, drugi celoletni. Zastavili smo si načrt, ki je bil po navadi narejen po mesecih, torej smo vsi januarja delali eno temo, februarja drugo ipd.« Nekatere intervjuvanke so poudarile tudi, da je umeščanje projektov eTwinning v pouk prilagodljivo ter da je mogoče njihovo izvajanje prilagoditi potrebam učencev. Kot konkreten primer je ena izmed intervjuvank (I7) navedla projekt na temo kulinarike v različnih evropskih državah, pri katerem so učenci spoznavali jedi, kuhali in si s partnerji izmenjevali recepte.

Po mnenju intervjuvank so bila virtualna srečanja z vrstniki iz drugih držav za učence pomemben del projekta. O tem govori tudi naslednji primer: »To se mi zdi res vrhunec tega projekta, da se lahko učenci srečajo s svojimi vrstniki, da jih lahko kaj vprašajo, kar vpliva tudi na njihovo motivacijo za učenje tujega jezika.« (I4) Skoraj vse intervjuvanke so omenile videokonference, ki so se tekom projektov odvijale preko platforme Zoom in portala ESEP. Število srečanj je bilo različno od projekta do

projekta, vendar so se pogosto srečali enkrat, dvakrat ali trikrat v času trajanja projekta. Tekom videokonferenc so se učenci predstavili, se med seboj spoznavali, peli pesmi, izvajali skupne aktivnosti in se pogovarjali z vrstniki iz tujine.

Več intervjuvank je omenilo pomen umeščanja projektov eTwinning v redni pouk. Ko so pripravljale aktivnosti za projekte, so skušale slediti učnemu načrtu in povezati aktivnosti projekta z učnimi cilji posameznih predmetov. Nekatere so izpostavile, da je projekte mogoče vključiti v pouk, ker pogosto pokrivajo marsikatero cilje učnih načrtov, izpostavile pa so tudi, da je uspešno vključevanje projektov v pouk lahko časovno potratno in zahteva dodatno organizacijo. Odzivi intervjuvank nakazujejo, da uspešno umeščanje projektov eTwinning v pouk zahteva usklajevanje aktivnosti projekta z rednim poukom, hkrati pa učiteljem omogoča povezovanje učnih vsebin z avtentičnimi aktivnostmi. To ponazarja izjava ene izmed intervjuvank (I6): »Poleg tega lahko te projekte vedno vključiš v pouk, ker pokrivajo veliko ciljev učnega načrta.«

8.2 Usposobljenost in kompetence učiteljev

V okviru drugega raziskovalnega vprašanja (RV2: Kako usposobljene se učitelji čutijo za izvajanje in vodenje projektov eTwinning?) smo raziskovali, katere kompetence so po mnenju učiteljev potrebne za izvajanje projektov, kakšno vlogo imajo strokovna podpora in usposabljanja ter kaj učitelje spodbuja k vključevanju v projekte. V tem podpoglavju predstavljamo ugotovitve o digitalnih, jezikovnih in organizacijskih kompetencah učiteljev, pomenu strokovne podpore in usposabljanj ter njihovi motivaciji za sodelovanje v projektih eTwinning.

8.2.1 Digitalne, jezikovne in organizacijske kompetence učiteljev

Ko so intervjuvanke opisovale kompetence učiteljev za izvajanje projektov eTwinning, so najpogosteje izpostavljale organizacijske, jezikovne in digitalne kompetence. Organizacijske kompetence so bile najpogosteje omenjene v povezavi z načrtovanjem aktivnosti projekta, sodelovanjem med partnerji in organiziranjem videokonferenc. To ponazarja izjava (I4): »Zagotovo so pomembne organizacijske kompetence: kako načrtovati, kako zbrati skupaj ljudi, kako organizirati, da bodo lahko vsi prišli na videokonferenco, kar je največji zalogaj zaradi različnih urnikov.«

Večina intervjuvank je izpostavila pomen digitalnih kompetenc, ki so povezane z uporabo spletnih okolij, digitalnih orodij in portalov, ki omogočajo umeščanje projekta v pouk in sodelovanje s partnerji. Zlasti intervjuvanke I1, I5 in I6 so poudarile, da brez

osnovnega znanja o digitalni tehnologiji ni mogoče nemoteno sodelovati v projektih eTwinning.

Poleg organizacijskih in digitalnih kompetenc so intervjuvanke večkrat omenile pomen znanja tujega jezika (angleščine). Slednje pedagoškim delavcem omogoča sporazumevanje s partnerji in sodelovanje v mednarodnem okolju, ki ga ponujajo projekti eTwinning. Nekatere intervjuvanke so izpostavile tudi pomen sodelovalnih in komunikacijskih kompetenc. I3 je posebej poudarila odprtost in komunikativnost, I7 pa zmožnost dela v skupini. Na podlagi odgovorov intervjuvank lahko sklepamo, da je uspešna izvedba projektov eTwinning odvisna od prepleta organizacijskih, digitalnih in jezikovnih kompetenc učiteljev.

Na vprašanje, kako usposobljene se počutijo za načrtovanje in izvajanje projektov, je večina intervjuvank ocenila, da so imele ustrezne kompetence oziroma vsaj del potrebnih kompetenc, hkrati pa so jih med izvajanjem projektov še nadgrajevale. To ponazarja izjava (I1): »Da, menim, da sem imela ustrezne kompetence, vsekakor pa sem pridobila največ znanja na področju digitalnih kompetenc.« Podobno je druga intervjuvanka (I3) pojasnila: »Idealna kombinacija se mi zdi, da nekaj že znaš, nekaj se naučiš prej, nekaj pa tekom projekta in pri meni je bilo tako.« Na podlagi odgovorov lahko sklenemo, da so se intervjuvanke za izvajanje projektov eTwinning večinoma počutile ustrezno usposobljene, pri čemer so zlasti digitalne, pa tudi jezikovne, komunikacijske in organizacijske kompetence razvijale tudi med sodelovanjem v projektih.

8.2.2 Vloga strokovne podpore in usposabljanj

Več intervjuvank je omenilo strokovno podporo in usposabljanja, ki so jih bile deležne v povezavi s projektom eTwinning. Večina je prvič pridobila vpogled v eTwinning na seminarjih, od kolegov, mentorjev ali drugih učiteljev z izkušnjami na tem področju. Ena izmed intervjuvank (I6) je pojasnila: »eTwinning mi je predstavil moj kolega s sosednje šole, ki je bil ambasador eTwinninga. On mi je razložil, kako izgledajo projekti in mi predlagal, da grem na seminar eTwinning od A do Ž. Tam sem res izvedela vse in so me zelo navdušili. Prvi vtis je bil zelo dober, ker rada delam na projektih in mi je eTwinning čisto pisan na kožo.«

CMEPIUS ima pomembno vlogo pri usposabljanju pedagoških delavcev za izvajanje projektov eTwinning, saj organizira različne seminarje, webinarje in druge podobne

dogodke. Več intervjuvank je omenilo seminar *eTwinning od A do Ž*, kjer so pridobile osnovne informacije in osnovno znanje za sodelovanje. Nekatere so omenile tudi dodano vrednost kontaktnih seminarjev, ki poleg novega znanja spodbujajo tudi mreženje in spoznavanje potencialnih mednarodnih partnerjev za nadaljnje sodelovanje v projektih.

Poleg uradnih načinov pridobivanja informacij in znanj o projektih eTwinning je prav tako pomembna podpora mentorjev in kolegov. Ena izmed intervjuvank (I4) je opisala, da jo je med Erasmus prakso na Portugalskem mentorica seznanila s pripravo kakovostnih eTwinning projektov in postopki za pridobivanje znakov kakovosti. Iz odgovorov je razvidno, da imajo pri vključevanju učiteljev v projekte eTwinning pomembno vlogo tako organizirana usposabljanja kot tudi neformalna podpora sodelavcev in mentorjev.

8.2.3 Motivacija učiteljev za vključevanje v projekte

Sodeč po odgovorih intervjuvank je motivacija pomembna za sodelovanje pedagoških delavcev v projektih eTwinning. Več intervjuvank je izpostavilo, da so za sodelovanje pomembni zanimanje, odprtost za nove izkušnje in pripravljenost za sodelovanje z učitelji iz drugih držav. Kot je povedala ena izmed intervjuvank (I3): »Seveda mora biti predvsem volja in želja, odprtost in komunikativnost.«

Kolegi in drugi, ki pedagoškim delavcem predstavijo eTwinning ter jih spodbujajo k sodelovanju v projektih, pomembno vplivajo na njihovo motivacijo. Ena izmed intervjuvank (I5) je pojasnila, da je za eTwinning izvedela preko sodelavke, katere navdušenje nad projekti jo je spodbudilo k sodelovanju. Podobno je druga intervjuvanka (I6) opisala, da ji je eTwinning predstavil kolega, ki jo je nato spodbudil k udeležbi na seminarju eTwinning od A do Ž.

Nekatere intervjuvanke so kot motivacijsko sredstvo omenile tudi pozitivne pretekle izkušnje iz projektov. Ena intervjuvanka (I1) je povedala: »eTwinning projekti in znaki kakovosti, ki sem jih prejela za le-te, so bili več kot odlična motivacija za moje nadaljnje delo.« Odzivi intervjuvank nakazujejo, da je motivacija učiteljev za sodelovanje v projektih eTwinning odvisna od osebnih interesov in pripravljenosti za sodelovanje ter od podpore drugih in pozitivnih izkušenj iz preteklih projektov.

8.3 Vpliv projektov na strokovni razvoj učiteljev

S tretjim raziskovalnim vprašanjem (RV3: Kako po mnenju učiteljev projekti eTwinning vplivajo na njihov strokovni razvoj?) smo raziskovali, katera znanja in kompetence učitelji razvijajo s sodelovanjem v projektih ter kako projekti prispevajo k njihovem povezovanju z drugimi pedagoškimi delavci. V tem podpoglavju predstavljamo ugotovitve o razvoju digitalnih in pedagoških znanj učiteljev in vzgojiteljev ter pomenu mreženja, izmenjave dobrih praks in mednarodnega sodelovanja.

8.3.1 Razvoj digitalnih in pedagoških znanj

Skoraj vse intervjuvanke so izpostavile, da so projekti eTwinning pomembno vplivali na njihov profesionalni razvoj, še posebej na področju digitalnih kompetenc. To ponazarja tudi izjava (I1): »Vsekakor pa sem pridobila največ znanja na področju digitalnih kompetenc.« Več jih je omenilo, da so se med projekti naučile uporabljati nova digitalna orodja in spletne platforme. Omenile so tudi razvoj jezikovnih in organizacijskih kompetenc ter komunikacijskih veščin, ki so jih uporabljale pri načrtovanju in izvajanju projektov. Na razvoj pedagoških in načrtovalnih znanj kaže naslednja izjava (I1): »Skozi eTwinning projekte sem se naučila kakovostno načrtovati svoje delo, kakovostno načrtovati projekte v smislu postavljanja smiselnih ciljev, sodelovalnih aktivnosti, prepoznavanja kompetenc otrok.«

Poleg razvoja digitalnih veščin so intervjuvanke omenile pomen sodelovanja z drugimi pedagoškimi delavci. Med projekti so si izmenjevale izkušnje s svojimi partnerji, spoznale nova digitalna orodja in platforme ter pridobile ideje za svoje nadaljnje delo. Ena izmed intervjuvank (I4) je omenila spletno orodje Kahoot, ki ga je prvič spoznala med enim izmed projektov eTwinning, v katerem je sodelovala. Iz odgovorov je razvidno, da projekti eTwinning pedagoškim delavcem omogočajo strokovni razvoj s sodelovanjem in izmenjavo dobrih praks.

8.3.2 Mreženje in mednarodno sodelovanje

Mreženje s pedagoškimi delavci iz drugih držav je po mnenju intervjuvank pomembno vplivalo na njihov strokovni razvoj. Sodelovanje v projektih eTwinning jim je omogočilo pridobivanje novih poznanstev, izmenjavo izkušenj in sodelovanje pri skupnih projektih. Ena izmed intervjuvank (I5) je dejala: »Pozitivno je tudi povezovanje s tujimi učitelji, ki ti odprejo možnosti za mednarodno sodelovanje ali kakšno mednarodno mobilnost, na primer preko Erasmus projektov.«

Iz odgovorov intervjuvank je razvidno, da so se nekatera poznanstva vzpostavila na kontaktnih seminarjih, kjer so intervjuvanke srečale svoje bodoče projektne partnerje. To ponazarja izjava (I7): »Kontakti seminar je bil odskočna deska. Tam sem spoznala bodočo projektno partnerico – Poljakinjo.« Druga poznanstva so se oblikovala neposredno pri sodelovanju v projektih eTwinning. Iz izjav intervjuvank lahko sklepamo, da projekti eTwinning pedagoškim delavcem omogočajo priložnosti za strokovno mreženje na kontaktnih seminarjih ter z mednarodnim sodelovanjem pri projektih eTwinning.

Nekatere izjave nakazujejo tudi večjo motivacijo učiteljev za nadaljnje strokovno delo. Ena izmed intervjuvank (I6) je poudarila: »Ko enkrat začneš z eTwinningom, ga boš po mojem mnenju vedno izvajal, ker vidiš, kako je to dobro za učence, za sam pouk in tudi zate. Učitelj s tem raste in si širi obzorja.« Intervjuvanke pa niso neposredno navedle, da bi se zaradi projektov pri svojem delu bolje počutile, zato tega na podlagi njihovih odgovorov ni mogoče zanesljivo trditi.

8.4 Vpliv projektov na učence

V sklopu četrtega raziskovalnega vprašanja (RV4: Kako po mnenju učiteljev projekti eTwinning vplivajo na učenje tujega jezika in medkulturno izobraževanje učencev razredne stopnje ter otrok v vrtcu?) smo raziskovali zaznane učinke projektov na jezikovni in medkulturni razvoj učencev. V tem podpoglavju predstavljamo tudi ugotovitve o razvoju njihovih socialnih spretnosti, motivaciji, aktivnem sodelovanju in samostojnosti pri projektnih dejavnostih.

8.4.1 Jezikovni razvoj učencev

Intervjuvanke so v odgovorih večkrat opisale, kako projekti eTwinning učencem omogočajo rabo tujega jezika v avtentičnih situacijah. Med videokonferencami so se učenci povezali z vrstniki iz drugih držav, imeli so priložnost, da se predstavijo in postavijo vprašanja, pri čemer so uporabljali tuji jezik v konkretnih situacijah. Ena izmed intervjuvank (I5) je povedala: »Prednost je to, da lahko učenci uporabljajo angleščino v praksi. Tudi če usvajanje tujega jezika ni glavni cilj projekta, učenci vidijo smisel tega, da se učijo tujega jezika.«

Poleg avtentične rabe tujega jezika so intervjuvanke pri svojih učencih opazile razvoj komunikacijskih veščin. Med projektom so učenci sodelovali s sošolci in vrstniki iz tujine, pri čemer so se morali sporazumevati in sodelovati. Nekatere intervjuvanke so

izpostavile, da je bil napredek učencev na komunikacijskem področju viden predvsem pri uporabi tujega jezika. Iz odgovorov je mogoče sklepati, da projekti eTwinning učencem omogočajo priložnosti za uporabo tujega jezika v avtentičnih situacijah ter za razvoj komunikacijskih spretnosti.

8.4.2 Medkulturni vidik in socialne veščine

Intervjuvanke so večkrat poudarile pozitiven vpliv projektov eTwinning na medkulturno zavedanje učencev. Zaradi sodelovanja z vrstniki iz drugih držav so učenci spoznavali drugačne jezike, kulture in načine življenja. Ena izmed intervjuvank (I3) je prispevek projektov eTwinning opisala tako: »Brez tega pri nas ne bi imeli stika s tujo kulturo, ker živimo v osrčju podeželja in dejansko ni priseljenih družin.« Nekatere so omenile tudi izmenjavo gradiv, tradicionalnih predmetov in glasbe, s čimer so bili učenci neposredno izpostavljeni drugim kulturam. To nakazuje, da so projekti pomagali učencem razviti medkulturno zavedanje in sprejemanje drugih kultur.

V odgovorih intervjuvank se pojavljajo tudi omembe razvoja socialnih veščin učencev v okviru projektov eTwinning. Med projektnimi dejavnostmi so učenci sodelovali in ustvarjali različne skupinske izdelke. Ena izmed intervjuvank (I1) je poudarila, da se učenci tako učijo »medosebnega spoštovanja in sodelovanja«. Večkrat je bilo omenjeno, da projektne dejavnosti spodbujajo sodelovanje in izmenjavo idej. Odgovori intervjuvank kažejo, da projekti eTwinning prispevajo tako k medkulturnemu zavedanju kot k razvoju socialnih spretnosti učencev s sodelovanjem pri projektnih dejavnostih.

8.4.3 Aktivno sodelovanje in samostojnost učencev

Iz odgovorov nekaterih intervjuvank je razvidno, da imajo projekti eTwinning pozitiven vpliv na motivacijo učencev za učenje tujega jezika. Izpostavile so dejavnosti, kot so ustvarjanje videoposnetkov, digitalnih izdelkov in videokonference z vrstniki iz drugih držav. Ena intervjuvanka (I4) je povedala: »S tujimi šolami smo se vsakič povezali preko videokonference vsaj enkrat, včasih tudi dvakrat ali trikrat. To se mi zdi res vrhunec tega projekta, da se lahko učenci srečajo s svojimi vrstniki, da jih lahko kaj vprašajo.« Več intervjuvank je omenilo, da za učence še posebej motivirajoče, ko so v neposrednem stiku z vrstniki iz drugih držav in sodelujejo pri skupnih dejavnostih z uporabo digitalnih orodij. Vpliv na motivacijo sicer ni bil pri vseh učencih enako izrazit. Ena izmed intervjuvank (I2) večje spremembe ni opazila, saj so imeli njeni učenci angleščino radi že pred projektom, je pa ocenila, da so bile projektne dejavnosti zanje

motivirajoče. Odgovori tako kažejo, da so projekti predvsem dodatno spodbujali motivacijo za uporabo in učenje tujega jezika, zlasti ob neposrednem stiku z vrstniki iz drugih držav.

Odzivi intervjuvank prav tako nakazujejo, da projekti eTwinning pogosto temeljijo na sodelovalnem in projektnem učenju. Učenci delajo v skupinah, ustvarjajo skupne izdelke in skupaj rešujejo naloge, ki zahtevajo njihovo izvirnost. Po besedah intervjuvank takšno delo od učencev zahteva aktivno sodelovanje, izmenjavo idej in prevzemanje različnih vlog v skupini.

Nekatere intervjuvanke so navedle, da projekti eTwinning od učencev zahtevajo samostojnost in samozavest. Učenci med projektom samostojno izvajajo nekatere dejavnosti, izdelujejo izdelke, predstavljajo svoje delo in prevzemajo odgovornost za določene vloge v skupini. S takšnimi aktivnostmi učenci »pridobijo samozavest in občutek, da zmorejo«. (I5) Odzivi intervjuvank nakazujejo, da projekti eTwinning učence spodbujajo k aktivnemu sodelovanju, samostojnemu delu in prevzemanju odgovornosti za lastno učenje.

8.5 Izzivi in težave pri izvajanju projektov eTwinning

V okviru petega raziskovalnega vprašanja (RV5: S kakšnimi izzivi in težavami se učitelji srečujejo pri načrtovanju, organizaciji in izvajanju projektov eTwinning?) smo ugotovitve razvrstili v tri vsebinske sklope: tehnične izzive, organizacijske izzive ter težave, povezane z vključevanjem učencev in njihovim sporazumevanjem v tujem jeziku.

8.5.1 Tehnični izzivi

Intervjuvanke so med tehnične izzive pri izvajanju projektov eTwinning uvrstile različne tehnične težave, povezane z uporabo digitalnih orodij, stabilnostjo internetne povezave in delovanjem platforme eTwinning. Ena izmed intervjuvank (I2) je opisala izkušnjo s spletnim sodelovanjem, ko so »'se lovili po Zoomih' in imeli težave s povezavo«. Druga intervjuvanka (I4) je pojasnila, da se pri videokonferencah pogosto zgodi, da komu ne deluje internet ali da se ne zna povezati.

Poleg splošnih tehničnih ovir so intervjuvanke navedle težave s platformo eTwinning, ki so jo nedolgo pred izvajanjem intervjujev posodobili. Po njihovih izkušnjah je posodobitev otežila uporabo platforme in podaljšala postopke dela. Dve

intervjuvanki (I3, I6) sta ocenili, da zaradi teh sprememb nekateri učitelji ne želijo več sodelovati v projektih eTwinning.

Odzivi intervjuvank nakazujejo, da se tehnični izzivi pojavljajo na različnih stopnjah izvajanja projektov eTwinning. Izzivi se kažejo v obliki povsem vsakodnevnih težav z internetno povezavo in videokonferenčnimi platformami ter pri prilagajanju na spremembe v digitalnem okolju.

8.5.2 Organizacijski izzivi

Odgovori intervjuvank kažejo, da so pri izvajanju projektov eTwinning prisotni tudi organizacijski izzivi. Večkrat so omenile časovno zahtevnost projektov, saj ti zahtevajo ustrezno načrtovanje, usklajevanje in dokumentiranje. Po besedah ene izmed intervjuvank (I3): »Učitelji smo zaradi birokracije, učnih načrtov, standardov, ki jim moramo slediti, že tako preobremenjeni.« Druga intervjuvanka (I5) je opozorila, da je lahko izvajanje projekta v okviru krožka časovno omejeno, saj ena šolska ura na dva tedna ne omogoča vedno izvedbe vseh načrtovanih dejavnosti. Čeprav so nekatere intervjuvanke (I2, I6) ocenile, da so projekti eTwinning vredni vloženega časa in truda, je ena intervjuvanka (I7) omenila, da je treba zaradi projektov včasih manj časa nameniti drugim temam.

Še en organizacijski izziv, ki so ga omenile intervjuvanke, je sodelovanje s projektnimi partnerji. Nekatere (I1, I4) so izpostavile le dejstvo, da je sodelovanje lahko težavno, dve izmed intervjuvank pa sta povedali, da se lahko zgodi, da nekateri partnerji prenehajo sodelovati v projektu, preden je ta zaključen. Ena izmed intervjuvank (I3) nekaterih svojih začetnih projektov zaradi še nerazvite mreže partnerjev ni uspela izpeljati tako kakovostno, kot bi si želela. Odgovori intervjuvank nakazujejo, da je uspešnost projekta odvisna od predanosti, zanesljivosti in sodelovanja posameznih partnerjev.

Intervjuvanke so izpostavile tudi organizacijske izzive, povezane z izvajanjem projektov eTwinning v njihovih vzgojno-izobraževalnih ustanovah. Gre za izzive, povezane z usklajevanjem projektnih dejavnosti z rednim poukom in z različnimi urniki učiteljev na šoli. Kot je povedala ena izmed intervjuvank (I5): »V projektu sem sodelovala s sodelavko, ki je imela pouk dopoldan, jaz pa sem takrat delala popoldan v podaljšanem bivanju.« Iz odgovorov je mogoče sklepati, da so organizacijski izzivi

pri izvajanju projektov eTwinning pogosto povezani s časovnim načrtovanjem in usklajevanjem ter z umeščanjem projektih aktivnosti v redni pouk.

8.5.3 Izzivi pri vključevanju in sporazumevanju učencev

Intervjuvanke so izpostavile, da je vključevanje mlajših otrok in učencev v projekte eTwinning svojevrsten izziv. Videokonferenčna srečanja so lahko težavna, ker imajo mlajši otroci in učenci na splošno slabše razvite digitalne in jezikovne veščine. Kot je povedala ena izmed intervjuvank (I1): »Zaradi same starosti otrok [...] so bila sama virtualna srečanja kar velik izziv.« (otroci v vrtcu, stari največ štiri leta) Druga intervjuvanka (I5) pa je izpostavila, da imajo učenci v 4. in 5. razredu običajno boljše razvite digitalne in jezikovne kompetence kot učenci v 1. razredu, kar pomeni, da je projekte in dejavnosti treba prilagoditi starosti vključenih otrok in učencev.

Poleg izzivov, povezanih s starostjo udeležencev, so intervjuvanke omenile tudi zadržke učencev pri sporazumevanju v tujem jeziku. Izzivi se lahko pojavijo, ko naj bi učenci v živo govorili v angleščini, vendar jim primanjkuje samozavesti. To ponazarja izjava ene izmed intervjuvank (I7): »Morda imajo nekateri zadržke pri govorjenju v živo v angleščini in je to morda za nekatere manj učinkovito.« Takšni odgovori kažejo, da je pri izvajanju projektov eTwinning pomembno upoštevati starost učencev, njihovo predznanje in morebitne zadržke pri uporabi tujega jezika. Hkrati jim je treba ob ustrezni pripravi in podpori omogočiti neposredno sporazumevanje v tujem jeziku. Ena izmed intervjuvank (I2) je namreč poudarila, da učenci prav ob takšnih izkušnjah spoznajo, da napake pri uporabi jezika niso problem in da je bistvena sporazumevalna zmožnost. Odgovori tako nakazujejo, da lahko izpostavljenost neposrednemu sporazumevanju kljub začetnim zadržkom učencem pomaga razvijati komunikacijske spretnosti in samozavest.

9 Sklepne ugotovitve

V magistrskem delu smo raziskovali izkušnje učiteljic in vzgojiteljic, ki so izvajale projekte eTwinning in virtualne izmenjave v vrtcih ter na razredni stopnji osnovne šole. Osredotočili smo se na načrtovanje, organizacijo in izvedbo projektov eTwinning, na usposobljenost učiteljev in vzgojiteljev za njihovo izvajanje, na vpliv projektov eTwinning na strokovni razvoj učiteljev in vzgojiteljev ter na učenje in razvoj otrok oziroma učencev. Podatke smo pridobili s polstrukturiranimi intervjuji z učiteljicami in vzgojiteljico, ki so imele izkušnje z izvajanjem projektov eTwinning.

V povezavi s prvim raziskovalnim vprašanjem (RV1) je raziskava pokazala, da temo projekta najpogosteje določi ustanovitelj projekta, ostali učitelji in vzgojitelji pa sledijo načrtovanemu projektu v skladu z učnim načrtom in letnim delovnim načrtom. Kadar so bile intervjuvanke same ustanoviteljice projekta, so temo praviloma povezale z učnim načrtom ali letnim delovnim načrtom. Projektne partnerje so učiteljice in vzgojiteljice najpogosteje našle na platformi ESEP, na kontaktnih seminarjih eTwinning ali na socialnih omrežjih. Projekti eTwinning so različno dolgi. Nekateri trajajo le nekaj tednov, drugi pa celo šolsko leto. Projekti običajno vključujejo videokonference, sodelovalne dejavnosti in uporabo digitalnih orodij. Pomemben vidik izvajanja projektov predstavlja njihovo smiselno vključevanje v redni pouk. Ugotovitve o kratkoročnih in dolgoročnih sodelovanjih ter vključevanju projektov v izobraževalni proces se ujemajo z ugotovitvami Lenc idr. (2016), ki so kot pomembni prednosti eTwinninga izpostavili vključevanje projektov v izobraževalni proces in aktivno sodelovanje učencev pri njihovi pripravi ter izvedbi. Pomen jasnega načrtovanja in dobre organizacije poudarja tudi Gouseti (2013). Uporabljeni viri pa ne omogočajo neposredne primerjave glede tega, kdo najpogosteje določi temo projekta.

V okviru drugega raziskovalnega vprašanja (RV2) se je pokazalo, da so za izvajanje projektov eTwinning ključni predvsem znanje tujega jezika, ki je običajno angleščina, digitalne kompetence in organizacijske sposobnosti. Pomembno vlogo imajo tudi odprtost, komunikativnost ter pripravljenost za sodelovanje in učenje. Seminarji in webinarji, ki jih ponuja CMEPIUS, ter podpora kolegov z izkušnjami pri izvajanju projektov predstavljajo pomemben vir strokovne podpore. Raziskava je pokazala, da se učiteljice in vzgojiteljice večinoma čutijo ustrezno usposobljene za izvajanje projektov eTwinning, pri čemer so lahko začetki za manj izkušene izvajalce nekoliko zahtevnejši. Ugotovitve se ujemajo z ugotovitvami Gouseti (2013), da za uspešno

spletno sodelovanje niso dovolj le digitalne spretnosti, temveč so potrebne tudi organizacijske, komunikacijske in sodelovalne kompetence. Wigham in Clavel-Arroitia (2025) prav tako poudarjata pomen praktičnega usposabljanja in izmenjave izkušenj med začetniki ter izkušenimi izvajalci virtualnih izmenjav. Medtem ko so se intervjuvanke v naši raziskavi večinoma počutile ustrezno usposobljene, so učitelji v njuni raziskavi pogosteje izpostavljali pomanjkanje tehnološkega usposabljanja. Razliko je mogoče deloma povezati z namenskim izborom udeleženk, ki so že imele izkušnje z izvajanjem projektov eTwinning.

V povezavi s tretjim raziskovalnim vprašanjem (RV3) rezultati kažejo, da projekti eTwinning pozitivno vplivajo na strokovni razvoj pedagoških delavcev. Najpogosteje omenjene prednosti so izboljšanje digitalnih kompetenc ter spoznavanje novih digitalnih orodij. Pomembna korist projektov eTwinning, ki vpliva na strokovni razvoj pedagoških delavcev, je tudi mreženje z učitelji iz drugih držav, izmenjava izkušenj in širjenje strokovne mreže. Nekatere izjave so pokazale tudi večjo motivacijo pedagoških delavk za nadaljnje strokovno delo. Te ugotovitve se ujemajo z raziskavo Lenc idr. (2016), v kateri so med pomembnejšimi učinki eTwinninga na učitelje navedeni razvoj digitalnih, organizacijskih in socialnih kompetenc, uporaba novih učnih orodij ter večja motivacija za uvajanje sprememb in novih metod poučevanja. Tudi Mouratoglou idr. (2023) poudarjajo pomen mednarodnega sodelovanja, kolegialne podpore in vzpostavljanja strokovnih povezav za profesionalni razvoj učiteljev.

Pri četrtem raziskovalnem vprašanju (RV4) je raziskava pokazala, da imajo projekti eTwinning po mnenju intervjuvank pozitiven vpliv na učenje tujega jezika in medkulturno izobraževanje učencev razredne stopnje ter otrok v vrtcu. Pomembna prednost projektov je možnost uporabe tujega jezika v avtentičnih situacijah, saj učenci prek videokonferenc in drugih dejavnosti komunicirajo z vrstniki iz drugih držav. Projekti prispevajo k razvoju komunikacijskih kompetenc in socialnih veščin, pripomorejo k večji odprtosti za druge kulture in pri nekaterih učencih dodatno spodbujajo motivacijo za učenje tujega jezika. Obravnavane projektne dejavnosti so vključevale sodelovalno učenje, ustvarjalnost in določeno mero samostojnosti ter aktivno vključevanje učencev v učni proces. Posebej pomemben vidik projektov predstavlja neposreden stik z vrstniki iz drugih držav, saj učencem omogoča konkretne medkulturne izkušnje in bolj smiselno uporabo tujega jezika. Ugotovitve se ujemajo z

raziskavo Lenc idr. (2016), v kateri so bili med pomembnejšimi učinki eTwinninga na učence navedeni zanimanje za druge države in kulture, medkulturno zavedanje, samozavest pri uporabi tujega jezika ter motivacija za njegovo učenje. Podobno sta Sevy-Biloon in Chroman (2019) ugotovili napredek pri komunikacijskih spretnostih, motivaciji in samozavesti pri govorjenju v tujem jeziku. Ker v naši raziskavi jezikovni napredek učencev ni bil neposredno preverjan, temveč smo raziskovali zaznave učiteljic in vzgojiteljic, na njeni podlagi ni mogoče sklepati o dejanskem jezikovnem napredku.

V povezavi s petim raziskovalnim vprašanjem (RV5) se je pokazalo, da med glavne izzive izvajanja projektov eTwinning sodijo časovne omejitve, tehnične težave, usklajevanje projektnih dejavnosti z rednim poukom ter sodelovanje s projektnimi partnerji. Intervjuvanke so opozorile tudi na izzive pri vključevanju mlajših otrok in učencev, ki imajo slabše razvite digitalne in jezikovne kompetence ali zadržke pri neposrednem sporazumevanju v tujem jeziku. Ugotovitve se ujemajo z ugotovitvami Gouseti (2013), ki med pogostimi težavami spletnega sodelovanja navaja tehnične ovire, usklajevanje urnikov, različna pričakovanja in nezadostno sodelovanje partnerjev. Podobno sta Wigham in Clavel-Arroitia (2025) izpostavili usklajevanje urnikov ter zahtevnost oblikovanja dejavnosti za mlajše učence z omejenim jezikovnim znanjem.

Pri interpretaciji rezultatov raziskave je treba upoštevati, da je bila raziskava izvedena na manjšem namenskem vzorcu sedmih pedagoških delavk, ki so imele izkušnje z izvajanjem projektov in pretežno pozitiven odnos do projektov eTwinning. Ugotovitev zato ni mogoče posploševati na vse učitelje in vzgojitelje. Raziskava kljub temu ponuja vpogled v njihove izkušnje ter prispeva k boljšemu razumevanju možnosti, ki jih eTwinning ponuja za mednarodno sodelovanje, razvoj različnih kompetenc ter učenje tujega jezika v avtentičnih situacijah. V prihodnje bi bilo smiselno primerjati učinke projektov eTwinning med različnimi stopnjami izobraževanja ali izkušnje učiteljev z dolgoletnimi izkušnjami z eTwinningom z izkušnjami učiteljev začetnikov. Zanimivo bi bilo raziskati razlike pri izvajanju projektov med mestnimi in podeželskimi vzgojno-izobraževalnimi ustanovami ali raziskati izkušnje učencev in predšolskih otrok, ki sodelujejo v projektih eTwinning.

10 Viri in literatura

- Ahačič, K., Banjac, M., Baškarad, S., Belasić, I., Bergoč, Š., Bešter, J., Borota, B., Bratina, K., Brečko, B. N., Breznik, I., Brodnik, A., Čop, J., Gorenc, J., Gradišek, P., Grušovnik, T., Holcar, A., Jerko, A., Jurak, G., Klančnik, B., ... Zupan, B. (2024). *Skupni cilji in njihovo umeščanje v učne načrte in kataloge znanj*. Zavod Republike Slovenije za šolstvo.
https://www.zrssi.si/pdf/skupni_cilji.pdf
- Akinci, B. in Sag, R. (2019). The contribution of eTwinning project practices on students' English learning process. *Electronic Journal of Education Sciences*, 8(16), 152–171. <https://www.researchgate.net/publication/338237196>
- Bejarano Sánchez, G. in Giménez Manrique, G. (2018). What makes our schools unique? A telecollaborative experience from the perspective of two 'new-comers'. V M. Dooly in R. O'Dowd (ur.), *In this together: Teachers' experiences with transnational, telecollaborative language learning projects* (str. 145–181). Peter Lang.
- Berardo, S. A. (2006). The use of authentic materials in the teaching of reading. *The Reading Matrix*, 6(2), 60–69.
https://www.researchgate.net/publication/237413136_The_Use_of_Authentic_Materials_in_the_Teaching_of_Reading
- Brodnik, V. (2019). Avtentično učenje zgodovine. *Zgodovina v šoli*, 27(1), 3–18.
https://www.zrssi.si/wp-content/uploads/2023/10/01_VilmaBrodnik-1.pdf
- Burazer, L. in Skela, J. (2024). Celostno vsebinsko-jezikovno učenje skozi poglobljeno razčlemba akronima CLIL. *Vestnik za tuje jezike*, 16(1), 291–311.
<https://doi.org/10.4312/vestnik.16.291-311>
- CMEPIUS. (2022). *Jabolka kakovosti 2022*. <https://www.cmepius.si/wp-content/uploads/2022/12/Brosura-jabolko-2022-ZA-SPLET.pdf>
- CMEPIUS. (2024). *Jabolka kakovosti 2024*. <https://www.cmepius.si/wp-content/uploads/2022/08/Brosura-jabolko-za-splet.pdf>
- CMEPIUS. (2025). *Jabolka kakovosti 2025*. https://www.cmepius.si/wp-content/uploads/2025/12/E-Brosura-jabolka-2025_3_12.pdf

- CMEPIUS. (b. d.-a). *eTwinning*. <https://www.cmeplus.si/mednarodno-sodelovanje/moznosti-sodelovanja/etwinning/>
- CMEPIUS. (b. d.-b). *Priznanja kakovosti*. <https://www.cmeplus.si/razvijamo-za-vas/priznanja-kakovosti/>
- CMEPIUS. (b. d.-c). *Priznavanje dela v eTwinningu/na portalu ESEP*. <https://www.cmeplus.si/mednarodno-sodelovanje/moznosti-sodelovanja/etwinning-sodelovalno-delo/priznavanje-dela-z-etwinningom/>
- Coyle, D., Hood, P. in Marsh, D. (2010). *CLIL: Content and language integrated learning*. Cambridge University Press. <https://doi.org/10.1017/9781009024549>
- Dolinar, M., Poberžnik, A. in Jerše, L. (2023). *Vodenje in podpora učencem pri pridobivanju digitalnih kompetenc: 1. del: Strokovna izhodišča in priporočila*. Zavod RS za šolstvo. https://www.zrss.si/pdf/vodenje_in_podpora_ucencem_pri_pridobivanju_digitalnih_kompetenc.pdf
- Domínguez Miguela, A. (2007). Models of telecollaboration (3): eTwinning. V R. O'Dowd (ur.), *Online intercultural exchange: An introduction for foreign language teachers* (str. 85–104). Multilingual Matters. <https://doi.org/10.21832/9781847690104-007>
- Dooly, M. (2017). Telecollaboration. V C. A. Chapelle in S. Sauro (ur.), *The handbook of technology and second language teaching and learning* (str. 169–183). Wiley-Blackwell. <https://doi.org/10.1002/9781118914069.ch12>
- Dooly, M. in Sadler, R. (2016). Becoming little scientists: Technologically-enhanced project-based language learning. *Language Learning & Technology*, 20(1), 54–78. <https://hdl.handle.net/10125/44446>
- Dooly, M. in Vinagre, M. (2022). Research into practice: Virtual exchange in language teaching and learning. *Language Teaching*, 55(3), 392–406. <https://doi.org/10.1017/S0261444821000069>
- European School Education Platform. (2025). *Celebrating 20 years of eTwinning: Connecting teachers, inspiring education*. <https://school-education.ec.europa.eu/en/discover/news/celebrating-20-years-etwinning>

- European School Education Platform. (b. d.-a). *About eTwinning*. <https://school-education.ec.europa.eu/en/etwinning/about>
- European School Education Platform. (b. d.-b). *About us*. <https://school-education.ec.europa.eu/en/about/about-us>
- European School Education Platform. (b. d.-c). *eTwinning National Support Organisations*. <https://school-education.ec.europa.eu/en/etwinning/national-support-organisations>
- Evropska komisija. (2020). *Digital education action plan 2021–2027: Resetting education and training for the digital age*. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52020DC0624>
- Frece, M., Gole, I., Jelen, N., Klakočar, A., Kolar Ivačič, V., Müller, T., Pintar, M., Stegnar, A., Turičnik, V. in Vodičar, P. (2023). *Vodenje in podpora učencem pri pridobivanju digitalnih kompetenc: 3. del: Primeri iz prakse – 1. in 2. vzgojno-izobraževalno obdobje*. Zavod RS za šolstvo. https://www.zrss.si/pdf/3.del_primeri_iz_prakse_1_2_VIO.pdf
- Gilmore, A. (2007). Authentic materials and authenticity in foreign language learning. *Language Teaching*, 40(2), 97–118. <https://doi.org/10.1017/S0261444807004144>
- Gouseti, A. (2013). An overview of web-based school collaboration: A history of success or failure? *Cambridge Journal of Education*, 43(3), 377–390. <https://doi.org/10.1080/0305764X.2013.792785>
- Huertas-Abril, C. A. in Palacios-Hidalgo, F. J. (2023). eTwinning and the development of language teachers' digital literacy: A comparative study between two European universities. *ENSAYOS. Revista de la Facultad de Educación de Albacete*, 38(2), 86–101. <https://doi.org/10.18239/ensayos.v38i2.3368>
- Hymes, D. (1972). On communicative competence. V J. B. Pride in J. Holmes (ur.), *Sociolinguistics* (str. 269–293). Penguin.
- Ingelsson, J. in Linder, A. (2018). Intercultural meetings in a Swedish – Kiwi e-mail exchange: Lessons learnt. V M. Dooly in R. O'Dowd (ur.), *In this together:*

- Teachers' experiences with transnational, telecollaborative language learning projects* (str. 183–197). Peter Lang. <https://doi.org/10.3726/b14311>
- Izgi Onbasili, Ü., Sezginsoy Seker, B., Claeys, H., Mancel, C., Gulbay, E. in Powers, R. (2022). Experiences of qualified teachers of the future in the scope of an international eTwinning project. *International Online Journal of Primary Education*, 11(2), 293–311. <https://doi.org/10.55020/iojpe.1182120>
- Kessler, G. (2018). Technology and the future of language teaching. *Foreign Language Annals*, 51(1), 205–218. <https://doi.org/10.1111/flan.12318>
- Lenc, A., Žagar Pečjak, M., Šraj, U. in Abramič, M. (2016). *Study of the impact of the eTwinning programme on school education in Slovenia*. Centre of the Republic of Slovenia for Mobility and European Educational and Training Programmes (CMEPIUS). https://www.cmepius.si/wp-content/uploads/2021/04/Studija-eTwinning-2015_EN.pdf
- Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje. (2022). *Akcijski načrt digitalnega izobraževanja (ANDI) 2021–2027*. https://www.gov.si/assets/ministrstva/MVI/SDIG/Akcijski-nacrt-za-digitalno-izobrazevanje_ANDI-2023_web.pdf
- Mishra, P. in Koehler, M. J. (2006). Technological pedagogical content knowledge: A framework for teacher knowledge. *Teachers College Record*, 108(6), 1017–1054. <https://doi.org/10.1111/j.1467-9620.2006.00684.x>
- Mlekuž, A. (2023). Raziskovanje priložnosti in pasti digitalizacije v izobraževanju. V A. Mlekuž in I. Ž. Žagar (ur.), *Raziskovanje v vzgoji in izobraževanju: Digitalizacija vzgoje in izobraževanja – priložnosti in pasti* (str. 13–15). Pedagoški inštitut. <https://doi.org/10.32320/978-961-270-351-6.13-15>
- Mouratoglou, N., Pateraki, I. in Scimeca, S. (2023). *The impact of eTwinning on initial teacher education: Placing teacher educators and student teachers in the spotlight. Full monitoring report 2023*. Publications Office of the European Union. <https://doi.org/10.2797/908466>
- Nachtigall, V., Shaffer, D. W. in Rummel, N. (2022). Stirring a secret sauce: A literature review on the conditions and effects of authentic learning.

- Educational Psychology Review*, 34, 1479–1516.
<https://doi.org/10.1007/s10648-022-09676-3>
- Novak, M. (2005). *Vloga učitelja v devetletni osnovni šoli*. Melior, Založba Educa.
- Nunan, D. (2004). *Task-based language teaching*. Cambridge University Press.
- O'Dowd, R. (2006). *Telecollaboration and the development of intercultural communicative competence*. Langenscheidt.
- O'Dowd, R. (ur.). (2007). *Online intercultural exchange: An introduction for foreign language teachers*. Multilingual Matters.
<https://doi.org/10.21832/9781847690104>
- O'Dowd, R. (2018). From telecollaboration to virtual exchange: State-of-the-art and the role of UNICollaboration in moving forward. *Journal of Virtual Exchange*, 1, 1–23. <https://doi.org/10.14705/rpnet.2018.jve.1>
- O'Dowd, R. (2021). Virtual Exchange: Moving forward into the next decade. *Computer Assisted Language Learning*, 34(3), 209–224.
<https://doi.org/10.1080/09588221.2021.1902201>
- O'Dowd, R. in Ritter, M. (2006). Understanding and working with “failed communication” in telecollaborative exchanges. *CALICO Journal*, 23(3), 623–642. <https://doi.org/10.1558/cj.v23i3.623-642>
- Peiser, G. (2015). Overcoming barriers: Engaging younger students in an online intercultural exchange. *Intercultural Education*, 26(5), 361–376.
<https://doi.org/10.1080/14675986.2015.1091238>
- Predstavništvo Evropske komisije v Sloveniji. (b. d.). *Digitalizacija*.
https://slovenia.representation.ec.europa.eu/strategija-prednostne-naloge/politike-v-eu/digitalna-preobrazba_sl
- Prensky, M. (2001). Digital natives, digital immigrants part 1. *On the Horizon: Strategic Planning Resources for Education Professionals*, 9(5), 1–6.
<https://doi.org/10.1108/10748120110424816>

- Puenteadura, R. R. (2006, 18. avgust). *Transformation, technology, and education* [Predstavitev PPT]. Strengthening Your District Through Technology Workshops. <https://hippasus.com/resources/tte/>
- Sambolić Beganović, A., Deutsch, T., Dermota, P., Klemenčič, D. in Jerše, L. (2023). *Zakaj digitalna strategija? Priporočila snovalcem digitalnih strategij*. Zavod RS za šolstvo. https://www.zrss.si/pdf/zakaj_digitalna_strategija.pdf
- Schenker, T. (2017). Synchronous telecollaboration for novice language learners: Effects on speaking skills and language learning interests. *Alsic*, 20(2), 1–18. <https://doi.org/10.4000/alsic.3068>
- Sevy-Biloon, J. in Chroman, T. (2019). Authentic use of technology to improve EFL communication and motivation through international language exchange video chat. *Teaching English with Technology*, 19(2), 44–58. <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1215376.pdf>
- Strmčnik, F. (2001). *Didaktika: Osrednje teoretične teme*. Znanstveni inštitut Filozofske fakultete.
- Svet Evrope. (2011). *Skupni evropski jezikovni okvir: učenje, poučevanje, ocenjevanje*. Ministrstvo Republike Slovenije za šolstvo in šport. <https://centerslo.si/wp-content/uploads/2015/10/SEJO-komplet-za-splet.pdf>
- Svet Evrope. (2023). *Skupni evropski jezikovni okvir: učenje, poučevanje, ocenjevanje – dodatek*. Zavod Republike Slovenije za šolstvo. <https://www.zrss.si/pdf/SEJO.pdf>
- Svet Evropske unije. (2018). *Priporočilo Sveta z dne 22. maja 2018 o ključnih kompetencah za vseživljenjsko učenje (2018/C 189/01)*. [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018H0604\(01\)&from=NL](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018H0604(01)&from=NL)
- Štefanc, D. (2005). Pouk, učenje in aktivnost učencev: razgradnja pedagoških fantazem. *Sodobna pedagogika*, 56(1), 34–57.
- Tabuchi, K., Kobayashi, S., Nakagawa, Y. in Roberts, J. W. (2026). Effects of virtual exchanges on learners' affective and speaking outcomes. *Language Learning & Technology*, 30(1), 1–24. <https://doi.org/10.64152/10125/73664>

- Tancig, S. (2023). Vzgoja in izobraževanje med kognitivnimi in čustveno-socialnimi spretnostmi v digitalni dobi – interdisciplinarni pogledi. V A. Mlekuž in I. Ž. Žagar (ur.), *Raziskovanje v vzgoji in izobraževanju: Digitalizacija vzgoje in izobraževanja – priložnosti in pasti* (str. 29–60). Pedagoški inštitut.
<https://doi.org/10.32320/978-961-270-351-6.29-60>
- Thompson, A. D. in Mishra, P. (2007). Breaking news: TPCK becomes TPACK! *Journal of Computing in Teacher Education*, 24(2), 38–39.
- Učni načrt z didaktičnimi priporočili: Prvo vzgojno-izobraževalno obdobje.* (2025). Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje: Zavod RS za šolstvo.
https://www.gov.si/assets/ministrstva/MVI/Dokumenti/Osnovna-sola/Ucni-nacrti/Ucni-nacrti/2025/UN_OS/Didakticna_priporocila_k_ucnemu_nacrtu_za_prvo_vzgojno-izobrazevalno_obdobje_2025.pdf
- Učni načrt z didaktičnimi priporočili: Tuji jezik – angleščina.* (2025). Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje: Zavod RS za šolstvo.
https://www.gov.si/assets/ministrstva/MVI/Dokumenti/Osnovna-sola/Ucni-nacrti/Ucni-nacrti/2025/UN_OS/Didakticna_priporocila_k_ucnemu_nacrtu_tuji_jezik_angl_escina_2025.pdf
- Umek, M. (2014, 7. november). *Transformativno in avtentično učenje* [Predstavitev PPT]. Fakulteta za družbene vede, Univerza v Ljubljani. <https://www.fdv.uni-lj.si/obremenitve/projektdokument.aspx?id=122&idp=82>
- Vlada Republike Slovenije. (2023). *Digitalna Slovenija 2030: Krovna strategija digitalne preobrazbe Slovenije do leta 2030.*
https://www.gov.si/assets/ministrstva/MDP/Dokumenti/DSI2030-potrjena-na-Vladi-RS_marec-2023.pdf
- Vuorikari, R., Kluzer, S. in Punie, Y. (2023). *DigComp 2.2: Okvir digitalnih kompetenc za državljane: Z novimi primeri rabe znanja, spretnosti in stališč* (R. Šimec, prev.). Zavod Republike Slovenije za šolstvo.
https://www.zrss.si/pdf/digcomp_2_2_okvir_digitalnih_kompetenc.pdf

- Wigham, C. R. in Clavel-Arroitia, B. (2025). The training needs of primary and secondary in-service school teachers engaging in virtual exchange. *Journal of Virtual Exchange*, 8, 13–38. <https://doi.org/10.21827/jve.8.41576>
- Wigham, C. R. in Whyte, S. (2024). Teacher role in synchronous oral interaction: Young learner telecollaboration. *Language Learning & Technology*, 28(1), 1–27. <https://doi.org/10.64152/10125/73599>
- Zavod RS za šolstvo. (b. d.). *Smernice za uporabo digitalne tehnologije* (2021). <https://www.zrss.si/digitalna-bralnica/smernice-za-uporabo-digitalne-tehnologije/>

11 Priloge

11.1 Kodiranje

Kodirna enota	Koda	Kategorija
Partnerje sem našla na različne načine...na kontaktnem seminarju eTwinning od A do Ž...na platformi ESEP, v eTwinning skupinah na socialnih omrežjih pa tudi na kontaktnih eTwinning seminarjih v tujini.	iskanje partnerjev; strokovna podpora in usposabljanja	Načrtovanje, organizacija in izvedba projektov; Usposobljenost in kompetence učiteljev
Ko iščem temo projekta se skoraj vedno osredotočim na letno temo eTwinninga. Včasih pa se enostavno...odločimo za neko temo glede na interese naših učencev.	izbira teme	Načrtovanje, organizacija in izvedba projektov
Izvajanje projektov [je] zelo prilagodljivo. Nekatero projekte smo izvajali skozi celotno šolsko leto in jim vsak teden posvetili dva ali tri dni oz. recimo pol ure na dotičen dan. Nekatero projekte oz. projektne dejavnosti pa smo strnili na mesec ali dva in jih izvajali kot mesečni tematski sklop.	izvajanje aktivnosti in časovnica	Načrtovanje, organizacija in izvedba projektov
V vsakem izmed projektov so se otroci vsaj dvakrat srečali preko spletne platforme ZOOM ali virtualne platforme, ki jo ponuja ESEP.	videokonference	Načrtovanje, organizacija in izvedba projektov
Prvo virtualno srečanje je bilo vedno sproščeno, otroci so si pomahali, pozdravili. Ostala projektna srečanja pa so bila sestavljena ciljno z dejavnostjo, tako da smo se glede na le-to tudi ustrezno pripravili. Npr. petje pesmic, virtualni piknik ipd.	uporaba digitalnih orodij in platform	Načrtovanje, organizacija in izvedba projektov
Poleg tega pa so mi eTwinning projekti izjemno razširili znanje tudi na področju digitalnih kompetenc in znanj tujih jezikov.	izboljšanje IKT in drugih znanj učiteljev	Vpliv na strokovni razvoj učiteljev
Potrebno je tudi osnovno znanje načrtovanja projektov osnovno znanje vsaj še katerega izmed tujih jezikov.	organizacijske kompetence učitelja; jezikovne kompetence učitelja	Usposobljenost in kompetence učiteljev
Vsekakor pa sem pridobila največ znanja na področju digitalnih kompetenc.	izboljšanje IKT in didaktičnih znanj učiteljev	Vpliv na strokovni razvoj učiteljev
V eTwinning projektih so morebitne težave oz. izzivi usklajevanje dela s partnerji in pa morebitno odhajanje partnerjev iz projekta.	težave s partnerji	Izzivi in težave pri izvedbi projektov
eTwinning projekti in znaki kakovosti, ki sem jih prejela za le-te, so bili več kot odlična motivacija za moje nadaljnje delo.	učiteljeva motivacija in pripravljenost	Vpliv na strokovni razvoj učiteljev
Otroci se skozi projekte naučijo veliko o omenjeni temi, predvsem na področju digitalnih kompetenc se naučijo primerne, pravilne in varne uporabe interneta,	razvoj socialnih veščin; večja samozavest in samostojnost;	Vpliv na učence

računalnika in telefona, naučijo se medosebnega spoštovanja in sodelovanja.	sodelovalno in projektno učenje	
Vpliv na medkulturno zavedanje je bil vsekakor pozitiven, saj so nam otroci iz drugih držav večkrat tudi poslali pakete z nekaterimi tradicionalnimi predmeti, glasbo in podobno.	odprtost do drugih kultur	Vpliv na učence
Zaradi same starosti otrok (nikoli nisem izvajala projekta z otroki starejšimi od štirih let) so bila sama virtualna srečanja kar velik izziv.	vključevanje mlajših učencev	Izzivi in težave pri izvedbi projektov
Spomnim se...kako smo se "lovili po Zoomih" in imeli težave s povezavo itn.	tehnične ovire	Izzivi in težave pri izvedbi projektov
Najprej sem jaz poiskala teme na portalu ESEP in poslala sporočilo, da sem zainteresirana. Nato sem dobila informacijo, da se izvajalec projekta strinja s sodelovanjem in potem smo sodelovali preko e-maila, Zooma oziroma preko videokonferenc.	izbira teme; iskanje partnerjev	Načrtovanje, organizacija in izvedba projektov
Dobro sem morala koordinirati redni pouk in projekte...Ko sem vključevala vse učence od 2. do 5. razreda pri enem izmed projektov, najmlajši so vedno kaj narisali ali pa posneli kakšen filmček ipd., ker angleščina v 1. triletju še ni v celoti opismenjena, starejši učenci pa so potem to dopolnjevali z izdelki, ki so bili bolj v pisni obliki. Izdelke smo oddajali na aplikacije, ki so bile pripravljene.	izvajanje aktivnosti in časovnica	Načrtovanje, organizacija in izvedba projektov
Zagotovo sem zelo razvila svoje digitalne kompetence. Projekti so mi pomagali razviti tudi organizacijske kompetence, pa tudi jezikovne.	izboljšanje IKT in drugih znanj učiteljev	Vpliv na strokovni razvoj učiteljev
Organizacijski vidik je zelo pomemben in tudi zahteven...Težava je mogoče bila tudi jezikovna blokada pri nekaterih učencih.	jeikovna blokada; organizacijske težave	Izzivi in težave pri izvedbi projektov
Morda je edina negativna plat teh projektov organizacija časa, ki ga vedno primanjkuje ... Poleg tega pa se ti projekti velikokrat pokrijejo z učnim načrtom.	organizacijske težave; umeščanje projekta v pouk	Izzivi in težave pri izvedbi projektov; Načrtovanje, organizacija in izvedba projektov
Zelo motivacijsko je bilo ustvarjanje filmčkov in ustvarjanje sestavljanek z znamenitostmi iz naših krajev in španskih krajev.	motivacija za učence	Vpliv na učence
Ti projekti zagotovo krepijo komunikacijske spretnosti in učencem pomagajo krepiti socialne veščine.	razvoj socialnih veščin; izboljšane komunikacijske spretnosti učencev	Vpliv na učence
Vsi vemo, da je kurikulum v vrtcu zelo ohlapen, zelo širok in na ta način nam tudi daje ogromno svobode, izbire in več možnosti. V šoli pa se mi zdi, da so učitelji zaradi birokracije, učnih načrtov, standardov, ki jim moramo slediti, že tako	časovne omejitve in preobremenjenost; umeščanje projekta v pouk	Izzivi in težave pri izvedbi projektov; Načrtovanje, organizacija in izvedba projektov

preobremenjeni...veliko je korakov, klikov, časa, da se projekt in vse znotraj njega evidentira, da je izjemno časovno potratno.		
Moram povedati tudi, da v zadnjih letih, ko so prestavili platformo eTwinning projektov na spletno stran, kjer najdemo tudi Erasmus in druge projekte, veliko izvajalcev eTwinning projektov ni več pristopilo ravno zaradi tega postopka, ki je tako dolg.	težave s platformo	Izzivi in težave pri izvedbi projektov
Na željo vodstva sem odšla na predstavitveni seminar, ki ga je izvedla ekipa CMEPIUS-a.	strokovna podpora in usposabljanja	Usposobljenost in kompetence učiteljev
Najprej sem se pridružila projektom, nato pa tudi sama ustvarila projekte, vendar takrat še nisem imela razvite mreže tujih sodelavcev, zato smo projekt redko kvalitetno pripeljali do konca.	težave s partnerji	Izzivi in težave pri izvedbi projektov
Povezali smo se preko video srečanj s partnerskimi organizacijami, ampak začelo se je na TwinSpace. Z nekaterimi pa smo se spoznali tudi preko Erasmus projektov.	iskanje partnerjev	Načrtovanje, organizacija in izvedba projektov
Temo in naloge je oblikovala ustanoviteljica projekta, partnerji pa smo sledili.	izbira teme	Načrtovanje, organizacija in izvedba projektov
Srečanja so potekala popolnoma spontano...Srečevali smo se ob dnevih, kot so na primer Erasmus dnevi, pred božičem oziroma novim letom, pred koncem šolskega leta. Ob srečanjih smo peli, plesali. Poleg tega smo ogromno stvari ustvarjali iz konkretnih materialov, jih poslikali in objavili v eTwinning učilnici. Pripravljali smo hrano, jo okušali, si izmenjali recepte, posnetke. Izdelovali smo zastave, se igrali različne igre, tudi sami smo ustvarili igre, na primer spomin ...	videokonference; izvajanje aktivnosti in časovnica	Načrtovanje, organizacija in izvedba projektov
V prvi vrstni sem pridobila širino – zasebno in profesionalno...Veliko ogledov in izmenjav dobrih praks, širine, samozavesti, potrditve ali pa opomnika, da nisem na pravi poti.	nova pedagoška orodja in pristopi; profesionalno mreženje	Vpliv na strokovni razvoj učiteljev
Brez tega pri nas ne bi imeli stika s tujo kulturo, ker živimo v osrčju podeželja in dejansko ni priseljenih družin.	odprtost do drugih kultur	Vpliv na učence
V prvi vrsti je zelo pomembno znanje jezika. Kar se tiče IKT kompetenc, ima CMEPIUS seminarje in webinarje, kjer izveš vse, kar potrebuješ...Seveda mora biti predvsem volja in želja, odprtost in komunikativnost. Drugih kompetenc ne bi izpostavljala.	jezikovne kompetence učiteljev; učiteljeva motivacija in pripravljenost; strokovna podpora in usposabljanja	Usposobljenost in kompetence učiteljev; Vpliv na strokovni razvoj učiteljev
Niti ne, edina težava je bila ta, ki je tudi trenutna – učitelji, ki so eTwinerji, so prezaposleni, učitelji, ki so to opustili ali pa še niso eTwinerji, pa niso.	časovne omejitve in preobremenjenost	Izzivi in težave pri izvedbi projektov

V prvi vrsti je bilo pozitivno to, da so čisto sproščeno in spontano (še bolj kot vzgojitelji) iskali stik s sogovorniki, čeprav je srečanje potekalo preko videokonference. Prav tako so dnevno uporabljali besede v tujih jezikih.	motivacija za učence; uporaba jezika v avtentičnih situacijah	Vpliv na učence
Mlajši vse to vpijejo kot goba, tako da so bili vplivi vidni na komunikacijskem, socialnem področju, z vidika poznavanja značilnosti neke kulture, poznavanja besed v tujem jeziku.	izboljšanje komunikacijske spretnosti učencev; razvoj socialnih veščin; odprtost do drugih kultur	Vpliv na učence
Po končanem študiju sem šla na Erasmus prakso na Portugalsko in moja mentorica je bila ena od najboljših v eTwinningu na Portugalskem...Tam me je naučila vse o tem, kako doseči dobre rezultate, kako se prijaviti za eTwinning značko in za nacionalni znak kakovosti.	strokovna podpora in usposabljanja	Usposobljenost in kompetence učiteljev
Izdelke smo nalagali na Pedlet in na Wordwall.	uporaba digitalnih orodij in platform	Načrtovanje, organizacija in izvedba projektov
Partnerje sem našla preko eTwinning platforme pod razdelkom "Partners finding".	iskanje partnerjev	Načrtovanje, organizacija in izvedba projektov
Te projekte, ki sem jih zasnovala jaz, sem jih nekako poskusila zasnovati na osnovi letnega delovnega načrta, teme ostalih projektov pa so zasnovali drugi partnerji.	izbira teme	Načrtovanje, organizacija in izvedba projektov
Projekti so trajali različno dolgo. Eni so bili krajši, drugi celoletni. Zastavili smo si načrt, ki je bil po navadi narejen po mesecih, torej smo vsi januarja delali eno temo, februarja drugo ipd.	izvajanje aktivnosti in časovnica	Načrtovanje, organizacija in izvedba projektov
S tujimi šolami smo se vsakič povezali preko videokonference vsaj enkrat, včasih tudi dvakrat ali trikrat. To se mi zdi res vrhunec tega projekta, da se lahko učenci srečajo s svojimi vrstniki, da jih lahko kaj vprašajo, kar vpliva tudi na njihovo motivacijo za učenje tujega jezika.	videokonference; motivacija za učence; uporaba jezika v avtentičnih situacijah	Načrtovanje, organizacija in izvedba projektov; Vpliv na učenc
Naučila sem se, da lahko nekdo na sredini projekta odneha in moramo potem drugi dokončati projekt namesto njega. Pri videokonferencah je vedno tako, da nekomu internet ne bo deloval ali pa da se ne bo znal povezati...Videla in spoznala sem nekaj dobrih spletnih strani, ki so jih uporabljali moji eTwinning sodelavci, na primer Kahoot.	težave s partnerji; tehnične ovire; izboljšanje IKT in drugih znanj učiteljev; nova pedagoška orodja in pristopi	Izzivi in težave pri izvedbi projektov; Vpliv na strokovni razvoj učiteljev
Zagotovo so pomembne organizacijske kompetence: kako načrtovani, kako zbrati skupaj ljudi, kako organizirati, da bodo lahko vsi prišli na videokonferenco, kar je največji zalogaj zaradi različnih urnikov. Komunikacijske kompetence: sodelovati z	organizacijske kompetence učiteljev; digitalne kompetence učiteljev	Usposobljenost in kompetence učiteljev

drugimi, kako popraviti delo drugega in se soočiti z njihovimi odzivi. Digitalne kompetence: uporaba platforme in sodelovanje na videokonferencah.		
V prvi vrsti so pridobili jezikovne kompetence, ki so jih tekom projekta razvijali preko pogovora s svojimi vrstniki na portalu TwinSpace (asinhrona komunikacija) in pri učnih urah.	izboljšanje jezikovnih kompetenc učencev	Vpliv na učence
Za eTwinning sem izvedela preko sodelavke. Moj prvi vtis je bil pozitiven predvsem zaradi sodelavke, ki je bila sama tako navdušena nad eTwinningom. Poleg tega sem se veselila sodelovanja z njo.	učiteljeva motivacija in pripravljenost	Usposobljenost in kompetence učiteljev
Partnerje sem našla na portalu eTwinning.	iskanje partnerjev	Načrtovanje, organizacija in izvedba projektov
Pri projektih, ki sva jih zasnovali s kolegico, je so bile teme izbrane na podlagi letnih delovnih načrtov, pri drugih projektih pa so teme izbrale šole partnerice.	izbira teme	Načrtovanje, organizacija in izvedba projektov
Tekom videokonferenc smo skupaj peli pesmi, predstavili so se in pripravili nekaj vprašanj za svoje vrstnike iz tujine...Otroci so se srečevali vsaj enkrat v enem projektu. Včasih tudi dvakrat ali trikrat v sklopu enega projekta.	videokonference	Načrtovanje, organizacija in izvedba projektov
Izvajanje projektov je bilo že vnaprej določeno in smo sledili načrtu, ki so ga zastavili snovalci projekta.	izvajanje aktivnosti in časovnica	Načrtovanje, organizacija in izvedba projektov
Pozitivno je tudi povezovanje s tujimi učitelji, ki ti odprejo možnosti za mednarodno sodelovanje ali kakšno mednarodno mobilnost, na primer preko Erasmus projektov.	profesionalno mreženje	Vpliv na strokovni razvoj učiteljev
Najbolj pomembne se mi zdijo organizacijske kompetence, pa tudi jezikovne v smislu tujega jezika...Zelo priporočljivo pa je, da ti je IKT blizu, torej brez digitalnih kompetenc seveda ne gre.	digitalne kompetence učitelja; jezikovne kompetence učitelja; organizacijske kompetence učitelja	Usposobljenost in kompetence učiteljev
Prvo leto mi je bil zelo velik izziv projekt izpeljati na šoli iz organizacijskega vidika. V projektu sem sodelovala s sodelavko, ki je imela pouk dopoldan, jaz pa sem takrat delala popoldan v podaljšanem bivanju.	organizacijske težave	Izzivi in težave pri izvajanju projektov
Če se eTwinning projekt izvaja v obliki krožka, to po navadi pomeni eno šolsko uro vsaka dva tedna, kar pomeni, da je en mesec mimo, ti pa si imel šele dve uri.	časovne omejitve in preobremenjenost	Izzivi in težave pri izvajanju projektov
Pri pouku je drugače, morda časovno bolj ugodno, vendar pa moraš tudi ves čas paziti, da je pouk v skladu tako z učnim načrtom kot z zastavljenim eTwinning projektom.	umeščanje projekta v pouk	Načrtovanje, organizacija in izvedba projektov

Prednost je to, da lahko učenci uporabljajo angleščino v praksi. Tudi če usvajanje tujega jezika ni glavni cilj projekta, učenci vidijo smisel tega, da se učijo tujega jezika.	izboljšanje jezikovnih kompetenc učencev; uporaba jezika v avtentičnih situacijah	Vpliv na učence
Poleg tega znotraj izbrane teme spoznavajo različna področja, učijo se uporabe digitalne tehnologije, veliko je dela v skupinah in sodelovalnega učenja, učenci morajo biti izvirni, ker veliko nalog zahteva njihove lastne ideje in kako te ideje izpeljati.	razvoj socialnih veščin; sodelovalno in projektno učenje	Vpliv na učence
Skratka, polno je nekih izkušenj, ker morajo delati sami, kreativno razmišljati, pripraviti program za starše in ga organizacijsko postaviti na oder, učijo se nastopanja, evalvirati, kaj so spoznali, kaj so se naučili in to predstaviti staršem ipd. Sočasno pridobijo samozavest in občutek, da zmorejo	večja samozavest in samostojnost	Vpliv na učence
Pozitivno je, ko vidijo otroke iz drugih držav, so jim zanimivi, zanima jih, kako živijo, kako je pri njih v šoli in bi jih radi to tudi vprašali. Tudi zaradi tega pridobijo motivacijo za učenje tujega jezika.	motivacija za učence	Vpliv na učence
Medkulturno zavedanje je zagotovo pomemben element projektov eTwinning in mislim, da bi učenci po projektu veliko lažje sprejeli na primer nekega učenca iz druge države in druge kulture, kot pa pred projektom, ker jim je srečanje s tujimi otroki sedaj že znano.	odprtost do drugih kultur	Vpliv na učence
V izhodišču so več digitalnih in jezikovnih kompetenc imeli učenci 4. in 5. razreda v primerjavi s 1. razredom. Seveda starejši tudi bolj obvladajo angleščino, vendar je tudi projekt prilagojen starosti učencev.	vključevanje mlajših učencev	Izzivi in težave pri izvedbi projektov
eTwinning mi je predstavil moj kolega s sosednje šole, ki je bil ambasador eTwinninga. On mi je razložil, kako izgledajo projekti in mi predlagal, da grem na seminar eTwinning od A do Ž. Tam sem res izvedela vse in so me zelo navdušili. Prvi vtis je bil zelo dober, ker rada delam na projektih in mi je eTwinning čisto pisan na kožo.	strokovna podpora in usposabljanja; učiteljeva motivacija in pripravljenost	Usposobljenost in kompetence učiteljev
Prvi projekt, ki sem se mu priključila, sem ga našla na Facebook-u. Za naslednja dva projekta pa sva s kolegico oblikovali neke vrste oglas in ga objavili v Facebook skupino.	iskanje partnerjev	Načrtovanje, organizacija in izvedba projektov
Pri drugem in tretjem projektu sva s kolegico temo izbirali glede na interesna področja, pa tudi glede na učni načrt.	izbira teme	Načrtovanje, organizacija in izvedba projektov
Medkulturne kompetence so bile zagotovo najbolj zastopane v prvem projektu, kjer smo	odprtost do drugih kultur	Vpliv na učence

predstavljali države in kulture ter se učili jezika drug drugega.		
Srečali smo se trikrat. Najprej smo se srečali na začetku, da smo se pozdravili, potem smo se srečali decembra pred prazniki, potem pa še proti koncu šolskega leta.	videokonference	Načrtovanje, organizacija in izvedba projektov
Povezovanje s tujimi učitelji ti širi obzorja, z njimi si izmenjuješ znanje, naučiš se veliko novega o nekaterih digitalnih platformah.	profesionalno mreženje; nova pedagoška orodja in pristopi	Vpliv na strokovni razvoj učiteljev
Poleg tega lahko te projekte vedno vključiš v pouk, ker pokrivajo veliko ciljev učnega načrta.	umeščanje projekta v pouk	Načrtovanje, organizacija in izvedba projektov
Potrebni so nekaj digitalnih kompetenc za spletno učilnico, kar je še posebej pomembno, če si vodja projekta...Učitelj mora imeti organizacijsko sposobnost, da projekt vkomponira v pouk in da prepozna, da je to del pouka in ne nekaj ločenega. Dobro je tudi obvladati angleščino, kar pa sicer ne velja za vse učitelje, ki sodelujejo v eTwinningom.	digitalne kompetence učitelja; jezikovne kompetence učitelja; organizacijske kompetence učitelja	Usposobljenost in kompetence učiteljev
Lansko leto so spremenili platformo spletne učilnice in je postala zelo težavna, zaradi česar se je kar nekaj učiteljev nehala ukvarjati z eTwinningom.	težave s platformo	Izzivi in težave pri izvedbi projektov
Prednosti so zagotovo popestritev pouka, motiviranost in to, da se naučijo veliko o tujih državah, razvijajo jezik, ker morajo komunicirati z vrstniki.	motivacija za učence	Vpliv na učence
Mogoče je ena negativna stvar za učitelja (ne za učence) to, da vzame projekt kar nekaj časa, ampak meni ga je vredno zapraviti za kakšno stvar.	časovne omejitve in preobremenjenost	Izzivi in težave pri izvedbi projektov
Na jezikovni ravni so zagotovo napredovali, pa ne samo pri angleščini. Učili smo se tudi turških besed. Zaradi skupinskih aktivnosti so zagotovo pridobili tudi komunikacijske spretnosti. Zagotovo so se naučili bolj sprejemati kulturno drugačnost, ker so se povezovali s tujimi učenci, videli so, kakšne so v drugih državah šole, učilnice, kakšno imajo malico itn. Zagotovo to krepi medkulturno zavedanje in empatijo do sočloveka.	izboljšanje jezikovnih kompetenc učencev; odprtost do drugih kultur; izboljšanje komunikacijske spretnosti učencev	Vpliv na učence
Najbolj učinkovit je bil zagotovo Minecraft in snemanje videoposnetkov.	uporaba digitalnih orodij in platform	Načrtovanje, organizacija in izvedba projektov
Moja sodelavka in računalničar na naši šoli sta ste udeležila seminarja eTwinning od A do Ž v Rimskih Toplicah in nato za eTwinning navdušila tudi mene.	strokovna podpora in usposabljanja	Usposobljenost in kompetence učiteljev
Na podlagi njenih pripovedi in brskanja o eTwinningu na internetu sem se odločila, da se prijavim na platformo in nato še na kontaktni seminar.	učiteljeva motivacija in pripravljenost	Usposobljenost in kompetence učiteljev

Kontaktne seminarje organizira CMEPIUS. Seminarji potekajo preko spleta ali v živo. Potrebno je napisati motivacijsko pismo, ki je podlaga za izbor udeležencev seminarja.	profesionalno mreženje	Vpliv na strokovni razvoj učiteljev
Temo izberem na podlagi letnega delovnega načrta, da lahko aktivnosti prilagodim ciljem letnega načrta.	strokovna podpora in usposabljanja	Načrtovanje, organizacija in izvedba projektov
Tematike se odvijajo skozi vse leto z vmesnimi videokonferenčnimi srečanji. Z učenci v živo preko videokonference dvakrat ali trikrat na projekt.	izbira teme	Načrtovanje, organizacija in izvedba projektov
Menim, da sem na profesionalnem področju zelo napredovala, zelo sem izboljšala digitalne kompetence. Izboljšala sem svojo angleščino in razširila krog poznanstev na svojem strokovnem področju. Izboljšala sem tudi svoje komunikacijske in organizacijske veščine, saj je pri organizaciji projektov potrebno dogovarjanje, prilagajanje in upoštevanje rokov.	videokonference	Načrtovanje, organizacija in izvedba projektov
Znanje angleščine in dobre digitalne kompetence. Zmožnost dela v skupini, organizacijske in komunikacijske veščine.	izboljšanje IKT in drugih znanj učiteljev; profesionalno mreženje	Vpliv na strokovni razvoj učiteljev
Spoznavanje različnih jezikov, spletnih orodij (Canva, Powerpoint, OneDrive, StoryJumper ...) na zabaven način.	digitalne kompetence učiteljev; jezikovne kompetence učiteljev; organizacijske kompetence učiteljev	Usposobljenost in kompetence učiteljev
Večkrat je delo skupinsko, zato morajo med seboj sodelovati in komunicirati.	uporaba digitalnih orodij in platform	Načrtovanje, organizacija in izvedba projektov
Slabosti ne vidim, je pa treba včasih nekoliko manj časa nameniti drugim temam.	sodelovalno in projektno učenje; izboljšanje komunikacijske spretnosti učencev	Vpliv na učence
Zelo učinkovite so priprave na videokonference, ker so učencem zanimive in so bolj motivirani za sodelovanje. Zanima jih tudi vse, kar je povezano z digitalnostjo.	časovne omejitve in preobremenjenost	Izzivi in težave pri izvedbi projektov
Morda imajo nekateri zadržke pri govorjenju v živo v angleščini in je to morda za nekatere manj učinkovito.	motivacija za učence	Vpliv na učence
	jezikovna blokada	Izzivi in težave pri izvedbi projektov

11.2 Prepis intervjujev

11.2.1 Intervju 1

- Kakšna je vaša izobrazba in koga poučujete?

Sem diplomirana vzgojiteljica predšolskih otrok, zaposlena v vrtcu Mavrica Brežice. V šolskem letu 2023/24 poučujem otrok stare 4 leta.

- Kako ste izvedeli za eTwinning in/ali virtualne izmenjave?

eTwinning mi je predstavila ravnateljica vrtca, dr. Silvija Komočar leta 2018.

- Kakšen je bil vaš prvi vtis o le-teh, ko ste slišali zanje?

Projekt mi je bil predstavljen na način virtualnih in pa tudi fizičnih mednarodnih izmenjav. Glede na to, da sem zelo odprta za izmenjave praks, potovanja, angleščina pa mi ne predstavlja težav, sem bila že ob prvem stiku zelo navdušena.

- V koliko projektih eTwinning in/ali virtualnih izmenjavah ste sodelovali?

Od leta 2018 dalje sem sodelovala v približno desetih eTwinning projektih, tako na nacionalni kot mednarodni ravni.

- Prosimo, na kratko jih opišite. Koliko so bili stari otroci, ki so sodelovali?

Moj prvi eTwinning projekt z naslovom Gib na kubik, je bil projekt nacionalnega tipa. Na ta projekt sem zelo ponosna, ker so v njem sodelovali otroci stari do 1 leta dalje, saj so bili prav toliko stari otroci mojega takratnega oddelka. Sodelovali so še otroci iz ljubljanskih vrtcev, ki pa so bili stari tri oz. štiri leta. Glavni cilj projekta je bilo vzpodbujanje gibalne aktivnosti vseh generacij – otrok, staršev in starih staršev, naše sklepno dejanje pa je bilo srečanje vseh otrok, ki so sodelovali v projektu v vrtcu Brežice.

Moj prvi mednarodni projekt "Native seed, healthy generation" je vzpodbujal zelo pomembno temo – samooskrbo in trajnost. V njem so sodelovali triletniki, ki so se takrat tudi prvič srečali s spletnimi orodji. Eden izmed novejših projektov, ki ga želim izpostaviti je tudi "Kindergartium Artiosa", ki pa je temeljil na primerjavi dveh prav tako pomembnih dejavnosti oz. tem – vključevanje spletnih orodij in ponovno uporabo/trajnost. Triletniki so raziskovali senzorne oz. likovne dejavnosti, ki so temeljile na ponovni uporabi odpadnih materialov, po drugi strani pa so se srečali z digitalnim ustvarjanjem na interaktivnih tablah in tabličnih računalnikih.

Moj zadnji mednarodni projekt, ki pa je v fazi zaključevanja pa je nastal iz Erasmus+ projekta "Dear Future" in se ukvarja s približevanjem digitalnih spletnih orodij in robotike oz. programiranja robotov. Tudi pri tem projektu sodelujejo otroci, stari tri oz. štiri leta.

- Kako je potekalo načrtovanje vaših projektov eTwinning in/ali virtualnih izmenjav?

Dejansko načrtovanje naših projektov se vedno začne na krovnem spletnem okolju, tj. ESEP – European School Education Platform, ki je tudi krovna platforma eTwinninga. Samo načrtovanje pred začetkom projekta pa je seveda odvisno od tega, ali sem bila jaz ustanovitelj projekta, ali pa sem se vključila v že sestavljeni projekt. V primerih, ko sem bila jaz ustanovitelj sem v grobem postavila okvirje projekta, kar pomeni da sem zapisala glavne cilje, dejavnosti in sodelovalne dejavnosti ter rezultate projekta. Bolj razširjeno načrtovanje poteka takrat, ko ima projekt vsaj enega ali več partnerjev.

- Kako ste našli in kontaktirali partnerje?

Partnerje sem našla na različne načine. Če pogledam svoj prvi projekt, sem partnerje našla na kontaktnem seminarju eTwinning od A do Ž, ki se izvaja vsako leto konec avgusta nekje v Sloveniji in je

namenjen vsem vzgojiteljem, učiteljem, ki so čisti novinci v eTwinning projektih. Kasneje pa sem partnerje našla na različne načine – na platformi ESEP, v eTwinning skupinah na socialnih omrežjih pa tudi na kontaktnih eTwinning seminarjih v tujini.

- Kako ste izbrali temo?

Ko iščem temo projekta se skoraj vedno osredotočim na letno temo eTwinninga – letos je to npr. well-being oz. dobrobit, v preteklih letih so bile to trajnost, digitalna pismenost in podobno. Včasih pa se enostavno z vzgojitelji/učitelji, s katerimi smo že sodelovali, odločimo za neko temo glede na interese naših učencev.

- Kako ste oblikovali naloge, ki spodbujajo otrokove jezikovne in medkulturne kompetence?

Tudi pri kompetencah, se vedno osredotočimo na kompetence, ki jih v projektih eTwinning vzpodbuja oz. zapiše Evropska komisija za šolstvo. Glede na kompetence, ki jih želimo razvijati – jezikovne, medkulturne, digitalne, se oblikujejo naloge, ki so primerne za starost naših otrok. Npr. v projektu "Kindergarten Artiosa", smo spoznavali imena travniških živali v različnih jezikih projekta – turškem, hrvaškem, italijanskem in slovenskem. V projektu "Native Seed, Healthy Generation", smo se naučili zapeti pesem v turškem jeziku in podobno.

- Kako je potekalo izvajanje teh projektov?

Glede na to, da smo vzgojiteljice v vrtcih ves čas oz. celotno šolsko leto s svojo skupino, je izvajanje projektov zelo prilagodljivo. Nekatere projekte smo izvajali skozi celotno šolsko leto in jim vsak teden posvetili dva ali tri dni oz. recimo pol ure na dotičen dan. Nekatere projekte oz. projektne dejavnosti pa smo strnili na mesec ali dva in jih izvajali kot mesečni tematski sklop.

- Kolikokrat so se otroci srečali preko komunikacijskih platform tekom projekta?

V vsakem izmed projektov so se otroci vsaj dvakrat srečali preko spletne platforme ZOOM ali virtualne platforme, ki jo ponuja ESEP.

- Kako ste otroke pripravili na ta srečanja?

Glede na to, da je bilo v vseh projektih tako za partnerje kot za otroke ključno prvo spoznavno srečanje, sem otrokom vedno povedala, da bomo v šolskem letu sodelovali z otroki, ki obiskujejo vrtec daleč stran od nas. Včasih smo poiskali vrtec na zemljevidu, včasih pa smo prej pogledali fotografije, ki so jih naši partnerji naložili v spletno učilnico projektov TwinSpace.

- Kaj so otroci počeli ob teh srečanjih?

Prvo virtualno srečanje je bilo vedno sproščeno, otroci so si pomahali, pozdravili. Ostala projektna srečanja pa so bila sestavljena ciljno z dejavnostjo, tako da smo se glede na le-to tudi ustrezno pripravili. Npr. petje pesmic, virtualni piknik ipd.

- Kakšen učinek so po vašem mnenju imeli ti projekti na vaš strokovni razvoj (pozitivni in negativni vidiki)?

Glede na to, da sem v vrtcu zaposlena približno 10 let, so bili sploh moji prvi projekti zelo pomembni za moj strokovni razvoj. eTwinning projekti in znaki kakovosti, ki sem jih prejela za le-te, so bili več kot odlična motivacija za moje nadaljnje delo. V projektih, kjer imaš partnerje, ki so konec koncev odvisni tudi od tvojega dela, moraš večkrat preko svojega strokovnega znanja v smislu, da premikaš svoje meje in meje otroka. Tako da se več čas ne učijo zgolj otroci, ampak tudi strokovni delavci.

- Kaj novega ste se naučili?

Skozi eTwinning projekte sem se naučila kakovostno načrtovati svoje delo, kakovostno načrtovati projekte v smislu postavljanja smiselnih ciljev, sodelovalnih aktivnosti, prepoznavanja kompetenc otrok. Poleg tega pa so mi eTwinning projekti izjemno razširili znanje tudi na področju digitalnih kompetenc in znanj tujih jezikov.

- Katere kompetence so potrebne za izvajalce projektov eTwinning in virtualnih izmenjav (video srečanj)?

Vsaj osnovno znanje digitalnih orodij oz. digitalne kompetence in pa predvsem želja po učenju. Potrebno je tudi osnovno znanje načrtovanja projektov, osnovno znanje vsaj še katerega izmed tujih jezikov.

- Ali menite, da ste imeli ustrezne kompetence za načrtovanje in izvajanje teh projektov ali ste jih morda pridobili tekom omenjenih projektov?

Da, menim da sem imela ustrezne kompetence, vsekakor pa sem pridobila največ znanja na področju digitalnih kompetenc.

- Navedite izzive in težave, s katerimi ste se srečevali.

V eTwinning projektih so morebitne težave oz. izzivi usklajevanje dela s partnerji in pa morebitno odhajanje partnerjev iz projekta. V kolikor ima projekt manj partnerjev in niso vsi aktivno vključeni v sam projekt, je lahko težava pri samem izvajanju. To je bila tudi moja edina težava, s katero sem se srečala.

- Kakšne prednosti in slabosti ste zaznali glede vpliva projektov eTwinning in/ali virtualnih izmenjav na vaše otroke?

O slabostih govorim zelo težko, ker jih res nisem prepoznala. Prednosti pa je zagotovo veliko – otroci uživajo v takšnih projektih, zelo pomembno pa je tudi dejstvo, da v kolikor vključimo starše, je energija in sodelovanje v projektu še boljše. Otroci se skozi projekte naučijo veliko o omenjeni temi, predvsem na področju digitalnih kompetenc se naučijo primerne, pravilne in varne uporabe interneta, računalnika in telefona, naučijo se medosebnega spoštovanja in sodelovanja – to je pri eTwinningu ključno – v kolikor vsi otroci pri neki stvari ne sodelujejo, je velika možnost da ne dosežemo cilja.

- Kakšen je bil vpliv na jezikovni ravni, kakšen na ravni komunikacijskih spretnosti in kakšen na ravni medkulturnega zavedanja?

Otroci so se spoznavali s tujim jezikom in obenem so imeli priložnost neposredno komunicirati z otroki iz drugih držav. Vpliv na medkulturno zavedanje je bil vsekakor pozitiven, saj so nam otroci iz drugih držav večkrat tudi poslali pakete z nekaterimi tradicionalnimi predmeti, glasbo in podobno. Tako so otroci še bolj doživeto spoznavali nove kulture.

- Katere dejavnosti in naloge so bile za vaše otroke bolj učinkovite in katere manj?

Zaradi same starosti otrok (nikoli nisem izvajala projekta z otroki starejšimi od štirih let) so bila sama virtualna srečanja kar velik izziv. V teh primerih lahko trdim, da le-ta za vse otroke niso bila učinkovita in niso imela posebnega vpliva. Prav vsi otroci pa so z veseljem sodelovali pri nalogah, ki so vključevale delo z digitalnimi orodji, roboti, po drugi strani pa so tudi z veseljem še vedno sodelovali v dejavnostih, kjer so bile potrebne neke druge spretnosti oz. kompetence (npr. likovne, matematične, spoznavne).

- Katere kompetence so po vašem mnenju za sodelovanje potrebovali otroci?

Otroci v vrtcu v prvi meri potrebujejo zelo dobro in ustrezno motivacijo. Potrebno se je tudi zavedati, da bomo tekom projekta morda primorani prilagajati tako cilje kot dejavnosti, vsekakor pa so ključnega pomena dobri, interaktivni začetki.

- Ali so otroci imeli ustrezne kompetence za sodelovanje v projektih eTwinning in/ali virtualnih izmenjavah ali so jih po vašem mnenju pridobili tekom omenjenih projektov?

Menim, da so otroci precej veliko kompetenc razvili tekom projekta. Kljub temu pa je dejstvo, da otroci rastejo in se razvijajo skupaj z digitalno tehnologijo, kar pomeni da se pri mnogih prav digitalne kompetence pridobijo najhitreje.

- Bi želeli še kaj izpostaviti, poudariti?

eTwinning projekti so tako za otroke kot strokovne delavce veliko doživetje. Pomembno pa je, da v take projekte stopamo po eni strani sproščeni, pripravljeni na morebitne spremembe in prilagajanja, po drugi strani pa z veliko delavne vneme in pripravljenosti na sodelovanje in načrtovanje v različnih fazah projekta.

11.2.2 Intervju 2

- Kakšna je vaša izobrazba in otroke katerih razredov poučujete?

Sem razredna učiteljica s PIAOŠ programom, ki je bil v času mojega študija program za poučevanje angleščine do 6. razreda. Poučujem angleščino od 1. do 5. razreda.

- Kako ste izvedeli za eTwinning?

Ne spomnim se točno, od koga sem izvedela za eTwinning. Po navadi sama brskam po spletu in najdem tovrstne zadeve, lahko pa, da sem za eTwinning slišala od nekoga, vendar se ne spomnim.

- Je morda vodstvo šole organiziralo ali pa so vas pozvali, da se udeležite kakšnega predavanja na temo eTwinninga?

Bila sem samo na predavanjih in predstavitev za Erasmus programe.

- Kakšen je bil vaš prvi vtis glede eTwinninga?

Zdelo se mi je super. To je zagotovo dodana vrednost in popestritev pouka. Pri angleščini pa je tudi priložnost za uporabo jezika in popestritev šolskih ur. Povezava z vrstniki iz tujine je tudi za najmlajše zelo uporabna.

- Verjetno pripomore tudi k njihovi motivaciji?

Zagotovo. Širjenje obzorij in spoznavanje novih kultur je za učence motivacijsko. Tako jim odpremo vrata v svet.

- V koliko projektih eTwinning ste sodelovali?

Moram reči, da se ne spomnim preveč dobro. Najbolje se spomnim projekta s Španijo, ki sem ga vodila jaz.

V prvem sem sodelovala leta 2017 z veliko državami, drugega smo izvajali leta 2018, tretji projekt sem vodila jaz in smo sodelovali s Španijo, četrti projekt pa je izvajala naša športna pedagoginja in sem jaz samo nekaj dodala zraven.

- Ste pri katerem projektu z učenci sodelovali v virtualnih izmenjavah?

Pri projektu s Španijo (2019/20) smo se srečali tudi na "online" srečanjih. Se pa spomnim, da sem še pred epidemijo COVID-19 sodelovala prav tako sodelovala pri teh srečanjih. Spomnim se, kako je bilo

to vse novo in nepoznano ter kako smo se "lovili po Zoomih" in imeli težave s povezavo itn. Sedaj po epidemiji nam je vsa ta tehnologija veliko bolj znana, takrat pa niti računalnika ni bilo v vsaki učilnici.

Pri drugih smo sodelovali tako, da smo si izdelke pošiljali ali pa jih nalagali na platformo eTwinning.

- Prosim, opišite projekt s Španijo. Lahko pa tudi katerega drugega, če se ga spominjate.

S Španijo smo sodelovali leta 2020. Šola, s katero smo sodelovali, se nahaja v Barceloni. V projektu so sodelovali drugošolci celo šolsko leto. Glavni namen je bil spoznavanje evropskih držav, predvsem pa spoznavanje Španije, Katalonije, značilnosti mesta Barcelona, kulturo, tradicijo ... Opisovali smo šolo, se predstavili, posneli filmčke, v katerih so se učenci predstavili vrstnikom iz Španije. Izmenjali smo si novoletne voščilnice, predstavili kulturo novega leta, tradicijo, peli smo pesmi. Izmenjali smo si recept, da smo spoznavali španske in slovenske jedi. Izdelali smo tudi knjigo receptov. Spomnim se, da so nam predstavili španske legende, mi pa smo predstavili slovenske otroške igre.

Pri prvem projektu leta 2017 so sodelovali učenci 2., 3., 4. in 5. razreda. Sodelovali smo z Italijo, Turčijo, Španijo, Grčijo, Veliko Britanijo, Poljsko, Francijo, Ukrajino, Latvijo, Romunijo, Hrvaško, Estonijo in Slovaško. Osredotočili smo se na predstavitev držav, obeleževanje praznikov, prepevali smo pesmi v angleščini.

- Kako ste načrtovali projekte?

Imeli smo časovnico. Najprej sem jaz poiskala teme na portalu ESEP in poslala sporočilo, da sem zainteresirana. Nato sem dobila informacijo, da se izvajalec projekta strinja s sodelovanjem in potem smo sodelovali preko e-maila, Zooma oziroma preko videokonferenc. V nadaljevanju smo sodelovali tudi preko aplikacij na platformi eTwinning, kamor se nalaga razne izdelke in filmčke.

- Kako ste izvajali te projekte potem, ko ste jih z učitelji iz sestrskih šole že načrtovali?

Dobro sem morala koordinirati redni pouk in projekte. Pri angleščini imamo sicer srečo, da je kar nekaj ur namenjenih ponavljanju in si lahko zato privoščimo takšne dodatne naloge in dejavnosti. Sama sem naredila neko časovnico, nek razpored in se odločila, s katerimi učenci bom to izvajala. Ko sem vključevala vse učence od 2. do 5. razreda pri enem izmed projektov, najmlajši so vedno kaj narisali ali pa posneli kakšen filmček ipd., ker angleščina v 1. triletju še ni v celoti opismenjena, starejši učenci pa so potem to dopolnjevali z izdelki, ki so bili bolj v pisni obliki. Izdelke smo oddajali na aplikacije, ki so bile pripravljene. Slišali pa smo se tudi na video klicih. Leta 2017 so bile kar težave, ker nam to ni bilo tako blizu, kot po epidemijo, kot sem že prej omenila.

- Kako ste učence pripravljali na virtualna srečanja? Je prihajalo tudi do spontane komunikacije med vašimi učenci in njihovimi vrstniki iz tujine?

Pri pouku smo se dogovorili, kaj bomo predstavili, zapeli oziroma karkoli smo že počeli.

Starejši učenci so se tudi kdaj spontano pogovarjali, mlajši pa so se pripravili tako, da so na primer povedali ime in priimek, potem pa dodali še na primer "My favourite colour ...". Starejši pa so odgovarjali na vprašanja vrstnikov iz tujine in pa tudi sami so postavljali vprašanja njim. V 4. in 5. razredu se je že odvil pogovor.

- Ste učencem 4. in 5. razreda določili temo pogovora?

Vnaprej smo povedali, da se bodo predstavili in povedali svoje najljubše stvari, peli in da bodo predstavili šolo. Zelo osnovne stvari.

- Kakšen učinek so po vašem mnenju imeli ti projekti na vaš strokovni razvoj?

Zagotovo so bili učinki na moj strokovni razvoj pozitivni. Največ sem zagotovo pridobila največ digitalnih kompetenc, sploh leta 2017, ko to še ni bilo običajno. Spomnim se, da sem takrat videokonference predstavila pred sodelavci in so bili nad tem zelo navdušeni. Seveda so se širila tudi moja obzorja, ne le obzorja učencev. Tudi jaz sem spoznavala nove kulture, zanimivosti, posebnosti. Naučiš se sprejemati drugačnost, hkrati pa se naučiš ceniti tudi svojo kulturo še bolj kot prej.

- Katere kompetence so potrebne za izvajanje teh projektov?

Digitalne oziroma IKT kompetence, medkulturne, jezikovne, socialne tako za učence kot za učitelje. Povezovanje, sodelovanje ... To verjetno spada pod socialne. Morda še organizacijske.

- Ali menite, da ste imeli ustrezne kompetence za načrtovanje in izvajanje teh projektov ali ste jih morda pridobili tekom omenjenih projektov? Omenili ste že, da ste pridobili veliko digitalnih kompetenc.

Zagotovo sem zelo razvila svoje digitalne kompetence. Projekti so mi pomagali razviti tudi organizacijske kompetence, pa tudi jezikovne. V bistvu čutim pridobitev na vseh področjih, morda pa še najbolj na digitalnem področju. Zdi se mi, da se pri vsakem projektu naučim nekaj novega z digitalnega področja, ker se vse tako hitro razvija.

- Bi mogoče izpostavili kakšne izzive in težave, s katerimi ste se srečevali poleg digitalnih zapletov, ki ste jih že omenili in opisali?

Organizacijski vidik je zelo pomemben in tudi zahteven. Na začetku naredimo časovnico in potem je na učitelju, da organizira delo tako, da se ta časovnica vzdržuje. Težava je mogoče bila tudi jezikovna blokada pri nekaterih učencih, ko se srečajo z vrstniki iz drugačnega okolja. Z mlajšimi je pri tem manj težav in nastopijo bolj samozavestno in suvereno, starejši pa so bolj zadržani in se bojijo narediti napako. Tukaj pa se mi zdi zelo pomembna ta izkušnja, da ni nič narobe, če se zgodi napaka v jeziku. Važna je sporazumevalna zmožnost in tukaj vidim velik plus za učence, da imajo priložnost krepiti svojo sporazumevalno zmožnost, ki je tudi namen jezika in ne samo napake.

- Sedaj ste že opisali eno prednost za učence, ki sodelujejo v projektih eTwinning in virtualnih izmenjavah. Ali ste zaznali še kakšne prednosti in slabosti glede vpliva projektov eTwinning in virtualnih izmenjav na vaše učence?

Učenci so poleg jezikovnih kompetenc pridobivali tudi digitalna znanja. Pomembno se mi zdi, da učenci spoznajo, da digitalni prostor ni namenjen le užitku in ugodju, ampak tudi sodelovanju, izobraževanju, poslovanju itn. Negativnih učinkov teh projektov ne vidim. Morda je edina negativna plat teh projektov organizacija časa, ki ga vedno primanjkuje, ampak še enkrat pravim, da pri angleščini v 1. in 2. triletju to ni prevelik problem. Poleg tega pa se ti projekti velikokrat pokrijejo z učnim načrtom.

- Katere dejavnosti in naloge v sklopu projektov eTwinning so bile po vašem mnenju za učence bolj motivacijske, bolj učinkovite in katere manj? Se morda spomnite katere dejavnosti so izstopale v pozitivno ali pa v negativno smer?

Zelo motivacijsko je bilo ustvarjanje filmčkov in ustvarjanje sestavljanek z znamenitostmi iz naših krajev in španskih krajev. Se mi pa zdi, da najbolj izstopa ustvarjanje predstavitev in drugih filmčkov.

- Ali menite, da so ti projekti prispevali tudi k razvoju komunikacijskih in socialnih spretnosti učencev?

Ti projekti zagotovo krepijo komunikacijske spretnosti in učencem pomagajo krepiti socialne veščine. Zagotovo so dodana vrednost in razširijo prostor iz oddelka oziroma šole navzven, kar je za mlajše učence super. Sploh za tiste, ki nimajo druge možnosti, da bi izkusili tujino, ker morda manj potujejo in ne spoznavajo in krepijo socialnih veščin tudi na tak način. Tukaj lahko šola nudi priložnost, da izenači možnosti za vse. Tudi na digitalnem področju niso vsi učenci enako podprti doma in imajo tukaj možnost spoznati tudi to. Starejši imajo potem možnost tudi navezati stik in ohraniti prijateljstvo.

- Ste morda opazili, da so učenci zaradi projektov eTwinning in virtualnih izmenjav pridobili tudi motivacijo za učenje jezika?

Načeloma imajo angleščino radi. V 1. triletju obožujejo angleščino, pa tudi 4. in 5. razredi imajo še radi angleščino. Tako da glede motivacije ni bilo tako velike razlike. Morda bi bila bolj očitna, če angleščine na začetku ne bi imeli radi, sedaj pa to ni bilo tako opazno. Sigurno pa je za njih motivacijsko, da se dogaja nekaj drugačnega. Sicer pa je pri angleščini ves čas prisotna dinamika pri dejavnostih, strategijah, v metodah in oblikah dela ... Morda bi bila bolj opazna razlika na predmetni stopnji, kjer je način dela bolj sedeč in bi bil zaradi takih dejavnosti bolj viden preskok v motivaciji.

- Bi želeli še kaj izpostaviti ali poudariti v povezavi s temi projekti, česar morda še niste?

Upam, da bom drugo leto spet izvajala kakšen projekt, ker je res en velik plus, popestritev in dodana vrednost pouku. Tudi ostalim bi priporočila sodelovanje. Zdi se mi vredno časa in truda.

11.2.3 Intervju 3

- Kakšna je vaša izobrazba in kako ga poučujete danes?

Sem profesorica angleščine s književnostjo in sociologije. Trenutno pa poučujem mlajše učence, in sicer angleščino. Angleščino imam tudi v vrtcu in to počnem 7-8 let. Moja profesionalna pot se je začela v vrtcu in od tam tudi potem ti zgodnji projekti eTwinninga. Takrat sem ugotovila, da je v bistvu vrtec zelo ugodno okolje za projekte, kot so eTwinning projekti oziroma za vse projekte, ki so zunaj učnega načrta. Vsi vemo, da je kurikulum v vrtcu zelo ohlapen, zelo širok in na ta način nam tudi daje ogromno svobode, izbire in več možnosti. V šoli pa se mi zdi, da so učitelji zaradi birokracije, učnih načrtov, standardov, ki jim moramo slediti, že tako preobremenjeni. Seveda eTwinning nudi širino in lahko preko teh projektov dosegamo standarde, ampak enostavno je mogoče problem tudi nekaj, kar bi že sedaj na začetku izpostavila – veliko je korakov, klikov, časa, da se projekt in vse znotraj njega evidentira, da je izjemno časovno potratno. Že pred začetkom projekta je potreben velik časovni vložek in že takrat je potrebno začeti graditi evidenco, ki pa vemo, da je potrebna za priznanje eTwinning projekta. Moram povedati tudi, da v zadnjih letih, ko so prestavili platformo eTwinning projektov na spletno stran, kjer najdemo tudi Erasmus in druge projekte, veliko izvajalcev eTwinning projektov ni več pristopilo ravno zaradi tega postopka, ki je tako dolg. Moram pa pohvaliti, da so popravili čakanje (hitrost spletne strani) – na začetku je bilo potrebno ogromno časa, da so se spremembe shranile in sedaj to poteka hitreje. Ampak še vedno pravi eTwinner, ki to dela natančno, celovito in kvalitetno, mu to vzame ogromno časa.

- Kako ste izvedeli za eTwinning in kakšen je bil vaš prvi vtis?

Na željo vodstva sem odšla na predstavitveni seminar, ki ga je izvedla ekipa CMEPIUS-a. Predstavitev je bila dobra in s tem tudi moj prvi vtis. Takrat sem takoj začela s projekti. Najprej sem se pridružila projektom, nato pa tudi sama ustvarila projekte, vendar takrat še nisem imela razvite mreže tujih sodelavcev, zato smo projekt redko kvalitetno pripeljali do konca. Dokončali smo ga, ampak ne tako

kvalitetno, kot bi si želeli. Sčasoma smo na šoli vzpostavili mednarodno mrežo z Erasmus projekti in preko teh začeli z videokonferenčnimi srečanji. Ta srečanja so bila povezana z dobro energijo – ne samo za mlajše, ampak tudi za starejše – dobri vtisi in energija na obeh straneh. Nato pa je tudi eTwinning zaživel in ta "zlata doba eTwinninga" je trajala do te spremembe platforme, ki sem jo prej omenila. Ampak verjamem, da se bo to sčasoma spet vzpostavilo.

- V koliko projektih eTwinning in/ali virtualnih izmenjavah ste sodelovali?
- Prosimo, na kratko jih opišite. Koliko so bili stari otroci, ki so sodelovali?

Začela sem leta 2016. Prvi projekti so bili namenjeni izmenjavi razglednic pred počitnicami in preko tega predstavili svojo državo in prejeli smo tudi razglednice iz drugih držav. Drugič smo si izmenjali razglednice ob božiču in novem letu.

Potem sem jaz začela projekt, kjer smo raziskovali, kašne sezonske solate lahko pridelamo na vrtu ob našem vrtcu. Nam je uspelo narediti solato, partnerji pa niso bili odzivni in to je težava, na katero smo naleteli. To je težava, ki sem jo omenila, ko učitelj nima sodelavcev, s katerimi ve, da lahko projekt kvalitetno izpelje do konca. To je bilo še pred pandemijo Covida-19.

Leta 2019 smo nadaljevali z Erasmus projektom, ki je bil zelo aktiven in je bil zaradi Covida-19 podaljšan iz dveh na tri leta. Imeli smo redna video srečanja in vse materiale smo objavili tudi na eTwinningu. Tema projekta je bila vezana na kulturne značilnosti, umetnost, državne simbole, tradicionalne hrane, plesa ... Projekt je bil zelo široko zastavljen in kvalitetno izpeljan.

Leta 2023 smo se pridružili še IKT projektu, ki so ga ustanovili Turki, mi pa smo bili v vlogi soustanovitelja. Šlo je za krajši projekt, ki smo ga zadovoljivo izpeljali, ampak smo s časoma opazili usihanje zanimanja. Morda tudi zato, ker je šlo za eTwinning projekti in ni bil Erasmus in eTwinning projekt hkrati. Bilo je veliko aktivnosti in ob koncu šolskega leta je to predstavljalo velik izziv za vzgojitelje, ki so poleg redno načrtovanih aktivnosti sodelovali še pri eTwinning projektu.

Trenutno imamo malo premora od eTwinning projektov. Imeli smo priložnost, da se bi pridružili septembra 2024, vendar smo ponudbo zavrnil. Mi smo vrtec na podeželju in ogromno časa preživimo zunaj, projekt pa je bil naravn na digitalno tehnologijo in se trenutno nismo videli v tem. Medtem ko na osnovni šoli poleg vrtca kljub želji po vzpostavitvi projekta zaradi partnerjev to v tekočem šolskem letu ni bilo možno. Trenutno mednarodno sodelujemo, vendar ne preko eTwinning projekta, ker iskreno tako stvari potekajo hitreje, pa kljub temu učinkovito. Žal mi je, da moram to poudariti, a tako je.

- Kako je potekalo načrtovanje vaših projektov eTwinning in/ali virtualnih izmenjav?
- Kako ste našli in kontaktirali partnerje?
- Kako ste izbrali temo?
- Kako ste oblikovali naloge, ki spodbujajo otrokove jezikovne in medkulturne kompetence?

Začeli smo preko TwinSpace portala, kjer smo vzpostavili mreže. Povezali smo se preko video srečanj s partnerskimi organizacijami, ampak začelo se je na TwinSpace. Z nekaterimi pa smo se spoznali tudi preko Erasmus projektov.

Načrtovanje se je vedno začelo pri ustanovitelju projekta. Ustanovitelj je imel glavno besedo, soustanovitelj pa je dodal kakšno idejo, se strinjal ali ne strinjal. V veliki meri so nadaljnje aktivnosti prav tako potekale na takšen način. Ni šlo ravno za sodelovalno oblikovanje projekta ampak zgolj za strinjanje in nestrinjanje z že oblikovanim projektom. Vem, da pri Erasmus projektih, ki jih izvaja naša

šola, stvari potekajo malo drugače. Predvidevam, da je pri eTwinning projektih tako zaradi pomanjkanja časa, ki bi ga usklajevanje sestankov in idej ter oblikovanje projekta vzelo. Temo in naloge je oblikovala ustanoviteljica projekta, partnerji pa smo sledili. Včasih pogrešam več sodelovanja pri razvoju projekta, ampak izgleda, da je način takšen.

- Kako je potekalo izvajanje teh projektov?
- Kolikokrat so se otroci srečali preko komunikacijskih platform tekom projekta?
- Kako ste otroke pripravili na ta srečanja?
- Kaj so otroci počeli ob teh srečanjih?

Srečanja so potekala popolnoma spontano. Navezala se bom kar na projekt K2 – izmenjave dobre prakse, vezane na kulturo. Ta projekt je bil tako živ, da nekih posebnih priprav na ta video srečanja nismo imeli. Srečevali smo se ob dnevih, kot so na primer Erasmus dnevi, pred božičem oziroma novim letom, pred koncem šolskega leta. Ob srečanjih smo peli, plesali. Poleg tega smo ogromno stvari ustvarjali iz konkretnih materialov, jih poslikali in objavili v eTwinning učilnici. Pripravljali smo hrano, jo okušali, si izmenjali recepte, posnetke. Izdelovali smo zastave, se igrali različne igre, tudi sami smo ustvarili igre, na primer spomin ...

Po Covidu-19 se je čutilo, da je eTwinning malo zamrl, ker projektov nismo mogli izvajati tako kvalitetno in celostno. Takrat smo na naši šoli ustvarili interni priročnik, ki sem ga tudi prevedla v angleščino, da je bil na voljo tudi ostalim partnerjem. V bistvu gre za neke vrste slikanico z nalogami povezovanja, pobarvanko, prostorom za risanje, pesmicami ...

Še vedno smo si pisali razglednice in si jih pošiljali, izkoristili smo tudi valentinovo.

- Kakšen učinek so po vašem mnenju imeli ti projekti na vaš strokovni razvoj (pozitivni in negativni vidiki)? Kaj novega ste se naučili?

V prvi vrstni sem pridobila širino – zasebno in profesionalno. Poudarila bi, da ne govorim o eTwinningu samem, ker nam ne omogoča potovanja, ampak eTwinning z Erasmusom. Veliko ogledov in izmenjav dobrih praks, širine, samozavesti, potrditve ali pa opomnika, da nisem na pravi poti.

Izjemnega pomena se mi zdi stopiti izven meja naše dežele, sploh v prostoru, kjer se nahajata naša šola in vrtec, kjer živimo v popolnoma homogenem okolju. Prav zaradi tega smo pričeli z eTwinning projekti, ker je tukaj na podeželju veliko otrok, ki nimajo možnosti potovanja, razen morda enkrat na leto na hrvaško obalo. Širine ne dobimo samo vzgojitelji, učitelji, ampak tudi učenci. Za nas in naše učence je eTwinning na začetku res pomenil okno v svet. Izredno pomembno je bilo, da smo se srečali z nekom iz druge dežele, pomagali, pozdravili v tujem jeziku, videli njihove narodne noše ipd.

Smo pa pri nas seveda vključili tudi Erasmus in si ne predstavljamo več takšnih projektov brez Erasmusu. Sedaj ne vlagamo več toliko v eTwinning, ker več delamo preko Erasmusu, ampak naši začetki so bili pri eTwinningu.

Na naši šoli so moji predhodniki že delali z eTwinningom, ko je bil še Comenius.

- Bi se morda strinjali, da je eTwinning morda bolj primeren (kot Erasmus) ravno za mlajše, ker je morda težko ali celo neprimerno tako majhne otroke vzeti s seboj v tujino in lahko preko eTwinninga spoznavajo druge kulture ali pa celo razbijajo kakšne stereotipe?

Seveda, to se mi zdi zelo pomemben poudarek. Hvala, da razmišljate z menoj. Brez tega pri nas ne bi imeli stika s tujo kulturo, ker živimo v osrčju podeželja in dejansko ni priseljenih družin. Mi seveda ne

potujemo skupaj z učenci. S pridom pa tudi pri nas v vrtcu izkoristimo Erasmus obiske. Pri nas sta Osnovna šola Dobje in vrtec skupaj pod enim okriljem in ob teh obiskih osnovne šole pridejo tudi k nam v vrtec. Kjer pa te možnosti ni, je pa eTwinning absolutno zelo kvaliteten in varen način, kako se povezati, najti partnerje, kako se srečevati in ustvarjati zunaj meja naše države.

- Katere kompetence so potrebne za izvajalce projektov eTwinning in virtualnih izmenjav (video srečanj)?

V prvi vrsti je zelo pomembno znanje jezika. Kar se tiče IKT kompetenc, ima CMEPIUS seminarje in webinarje, kjer izveš vse, kar potrebuješ. Jaz nisem vedela ničesar in sem se tam vsega naučila. Malce nepriročno je imeti videokonference preko eTwinning spletnega okolja in je bolje imeti drugo spletno platformo, v čemer pa smo sedaj po Covidu-19 tako ali tako vsi vešči. Torej, menim, da IKT ni več problem, se mi pa zdi, da bi lahko koga odvrnilo neznanje tujega jezika.

Seveda mora biti predvsem volja in želja, odprtost in komunikativnost. Drugih kompetenc ne bi izpostavljala.

- Ali menite, da ste imeli ustrezne kompetence za načrtovanje in izvajanje teh projektov ali ste jih morda pridobili tekom omenjenih projektov?

Angleščino znam, za tehnične zadeve sem izvedela na seminarju. Glede tega, kako projekt napisati, pa sem se tekom pisanja seznanjala s koraki, ki sem jim sledila, da sem zadostila vsebinskim kriterijem. Idealna kombinacija se mi zdi, da nekaj že znaš, nekaj se naučiš prej, nekaj pa tekom projekta in pri meni je bilo tako.

- Navedite izzive in težave, s katerimi ste se srečevali.

Niti ne, edina težava je bila ta, ki je tudi trenutna – učitelji, ki so eTwinerji, so prezaposleni, učitelji, ki so to opustili ali pa še niso eTwinerji, pa niso. Verjamem, da je časovna stiska in morda tudi izčrpanost tista, ki v največji meri botruje temu.

- Kakšne prednosti in slabosti ste zaznali glede vpliva projektov eTwinning in/ali virtualnih izmenjav na vaše otroke? Kakšen je bil vpliv na jezikovni ravni, kakšen na ravni komunikacijskih spretnosti in kakšen na ravni medkulturnega zavedanja?

V prvi vrsti je bilo pozitivno to, da so čisto sproščeno in spontano (še bolj kot vzgojitelji) iskali stik s sogovorniki, čeprav je srečanje potekalo preko videokonference. Prav tako so dnevno uporabljali besede v tujih jezikih.

Pri starših smo izvedli anketo, ker so izrazili veliko navdušenje nad tem, da so njihovi otroci imeli to možnost. Pri starših smo izmerili zadovoljstvo, pri otrocih pa smo se bolj osredotočili na vedenje nekih simbolov, plesnih korakov ... Mlajši vse to vpijejo kot goba, tako da so bili vplivi vidni na komunikacijskem, socialnem področju, z vidika poznavanja značilnosti neke kulture, poznavanja besed v tujem jeziku.

Ozaveščanje k evropski pripadnosti je sedaj nekaj popularnega, ampak ne morem reči da otroci pri tej starosti to začutijo. Bolj so začutili, da smo vsi enaki kot pa neko evropsko pripadnost.

Vsi vplivi teh projektov na učence so pozitivni, mislim pa, da je čas glavni vzrok, ki vpliva na manjšo uporabo eTwinninga v učnem procesu.

- Katere dejavnosti in naloge so bile za vaše otroke bolj učinkovite in katere manj?

Težko bi izpostavila bolj in manj učinkovite. Vse naloge so imele svoj doprinos in z vsako nalogo so nekaj izkusili – petje, ples, videokonference, kuhanje, hrana, spoznavanje držav preko maskot ... Izkušnjsko naravnane naloge so najbolj učinkovite. Ne le poslušanje, gledanje, ampak uporaba, izkustvo.

- Katere kompetence so po vašem mnenju za sodelovanje potrebovali otroci?

Nič posebnega. Otroci so vsega željni, mi smo tisti, ki jih moramo navdušiti. Ni bil cilj, da pravilno zapojejo pesem, da se naučijo vse besede, da pravilno zaplešejo francosko polko ... Cilj je bil, da se imajo dobro in videti, da je svet ogromen.

- Ali so otroci imeli ustrezne kompetence za sodelovanje v projektih eTwinning in/ali virtualnih izmenjavah ali so jih po vašem mnenju pridobili tekom omenjenih projektov?

Digitalnih kompetenc niso potrebovali, ker sem vse pripravila jaz. So pa potrebovali nekaj jezikovnih kompetenc – to je tisto, na kar smo jih malo pripravili.

- Bi želeli še kaj izpostaviti, poudariti?

Ta prostor omogoča krasno shrambo, ki pa je mi ne ohranjamo na tak način in na tako urejenem nivoju. Napišemo še kaj in tisti tudi shranimo, ampak toliko fotografij materialov, posnetkov, ki jih premore to spletno okolje ... To je res čudovit arhiv. Če tega ni, se vse izgubi. To je zagotovo dodana vrednost te platforme.

11.2.4 Intervju 4

- Kakšna je vaša izobrazba in kako ga poučujete danes?

Po izobrazbi sem magistrica profesorica poučevanja na razredni stopnji z angleščino. Poučujem angleščino od 1. do 5. razreda na matični in na podružnični šoli. Poučujem 11 razredov. Letos se izteka moje 4. šolsko leto.

- Kako ste izvedeli za eTwinning in kakšen je bil vaš prvi vtis?

Na Erasmus izmenjavi. Po končanem študiju sem šla na Erasmus prakso na Portugalsko in moja mentorica je bila ena od najboljših v eTwinningu na Portugalskem. Zdaj dela tudi za nacionalno agencijo na Portugalskem.

Svoj prvi projekt sem opravila na Portugalskem skupaj s svojo mentorico, in sicer z vrtčevskimi otroki. Tam me je naučila vse o tem, kako doseči dobre rezultate, kako se prijaviti za eTwinning značko in za nacionalni znak kakovosti. Ko sem se vrnila v Slovenijo, sem se s septembrom zaposlila in takoj začela dva eTwinning projekta v sklopu svojega poučevanja angleščine. Enega sem začela s 1. razredu, enega pa s petim. V prvem razredu sem sodelovala z učiteljico podaljšanega bivanja in to je pomenilo, da je lahko ona tudi popoldne delala z njimi, v 5. razredu pa sem delala sama.

Glede mojega prvega vtisa ... Zdelo se mi je zelo zanimivo, nikoli prej še nisem slišala nič o tej platformi. Na Portugalskem smo projekt zasnovali skupaj z mojo mami, ki je vzgojiteljica in sva tako delali na istem projektu – jaz na Portugalskem, ona pa v Sloveniji. Tudi to je razlog, da mi je bilo še toliko bolj zanimivo.

- V koliko projektih eTwinning in/ali virtualnih izmenjavah ste sodelovali?

Na Portugalskem sem imela en projekt, sedaj tukaj v Sloveniji pa še šest, tako da sem imela skupaj sedem eTwinning projektov.

- Prosimo, na kratko jih opišite. Koliko so bili stari otroci, ki so sodelovali?

Prvi je bil "Rainbow kids", kjer so se otroci učili barve.

Drugi je bil "My virtual trip around Europe", kjer smo v času pandemije sodelovali s tujo šolo preko videokonferenc. Projekt je bil zasnovan za učence 5. razreda. Učenci so se predstavili in povedali kaj o sebi, predstavili so tudi svojo državo. Izdelke smo nalagali na Padlet in na Wordwall.

Skupaj s kolegico sem zasnovala "Little travelers" za 1. razred. Tematike so bile različne. Barve, števila, prevozna sredstva ... Kar je na nivoju prvega razreda in kar je v mojem letnem delovnem načrtu za 1. razred.

Naslednji je "Green school, green future", kjer smo se pogovarjali, kako lahko recikliramo, kako varovati naravo, izdelovali smo glasbila iz recikliranih materialov ...

"STEM for the future generation", kjer smo gradili mostove, padala in jih spuščali. V sklopu tega sva s sodelavko ustanovili interesno dejavnost, ki se imenuje Evropski klub (za 4. in 5. razred) in sedaj znotraj te interesne dejavnosti delava eTwinning projekte. Naredili smo sejem evropske arhitekture. Povabili smo starše, ker so otroci izdelali Eifflov stolp, Brandenburška vrata ... Uporabiti so morali vse kompetence, ki so jih pridobivali tekom projekta. Učenci so nato predstavili svoje izdelke in staršem na koncu pripravili kviz, s katerim so preverili, kako dobro so starši spremljali njihove predstavitve.

Letos imam dva projekta. Eden je "Europe bite by bite", kjer sodelujemo s Turčijo in Španijo ter spoznavamo hrano iz različnih držav. Delali smo mednarodne menije, pripravili smo kulinarčni sejem, kamor smo spet povabili starše. S sodelavko sva pripravili špansko omleto, humus namaz in še nekaj drugih jedi. Staršem so učenci povedali o teh jedeh in državah, starši pa so jih poskusili. Drugi letošnji projekt pa je "Let's read together", ki ga delam s 5. razredom pri pouku. Beremo Malega princa in delamo aktivnosti v povezavi z vsebino.

En projekt sem naredila s 1. razredom, ostale pa s 4. in 5. razredom. S starejšimi je lažje delati, ker so bolj samostojni s tehnologijo se lahko sami prijavijo na TwinSpace. Tam se pogovarjajo s prijatelji iz drugih držav, napišejo kakšen komentar in tako naprej.

- Kako je potekalo načrtovanje vaših projektov eTwinning in/ali virtualnih izmenjav?

Tri projekte sem zasnovala skupaj s sodelavko. Na platformi imaš točno napisano, kaj moraš narediti. Napišeš opis projekta, koliko učencev bo sodelovalo, koliko bodo stari učenci. Potem pošlješ in počakaš, da ti projekt odobrijo. Do sedaj so nam ga vedno odobrili.

- Kako ste našli in kontaktirali partnerje?

Partnerje sem našla preko eTwinning platforme pod razdelkom "Partners finding". Tam sem napisala, da iščem partnerje za projekt in tisti, ki so bili zainteresirani, so spodaj zapisali svoje e-maile, preko katerih sem jih potem jaz kontaktirala. Nato smo naredili skupino in pisno komunicirali.

Za druge projekte, ki jih nisem zasnovala jaz, pa sem našla na partnerje na enak način, le da sem jaz pustila svoj kontakt in so me kontaktirali oni. Enako smo potem naredili skupino in komunicirali pisno.

- Kako ste izbrali temo?

Te projekte, ki sem jih zasnovala jaz, sem jih nekako poskusila zasnovati na osnovi letnega delovnega načrta, teme ostalih projektov pa so zasnovali drugi partnerji. Projekte, ki so jih zasnovali drugi, lahko iščeš tudi po temah. Letos sem si na primer želela, da bi imeli nekaj kulinarčnega in sem iskala prav projekt s takšno vsebino.

- Kako ste oblikovali naloge, ki spodbujajo otrokove jezikovne in medkulturne kompetence?

Glede na to, da sem to delala pri angleščini, mi je bilo pomembno, da učenci pridobijo neke jezikovne kompetence, besedišče. Veliko učencev ima strah pred pogovarjanjem z drugimi, zato se mi zdi eTwinning dobra priložnost, ker učenci vidijo, da tudi drugim ne gre in da niso oni edini. Jaz jih kljub temu spodbujam, da je na koncu važno, da se sporazumeš in da sogovorca vesta, kaj sta drug drugemu želela povedati.

Naloge so velikokrat oblikovane s pomočjo IKT (kvizi, spomin ipd.), pa tudi predstavitev pesmi ipd.

- Kako je potekalo izvajanje teh projektov?

Projekti so trajali različno dolgo. Eni so bili krajši, drugi celoletni. Zastavili smo si načrt, ki je bil po navadi narejen po mesecih, torej smo vsi januarja delali eno temo, februarja drugo ipd.

- Kolikokrat so se otroci srečali preko komunikacijskih platform tekom projekta?

S tujimi šolami smo se vsakič povezali preko videokonference vsaj enkrat, včasih tudi dvakrat ali trikrat. To se mi zdi res vrhunec tega projekta, da se lahko učenci srečajo s svojimi vrstniki, da jih lahko kaj vprašajo, kar vpliva tudi na njihovo motivacijo za učenje tujega jezika.

- Kako ste otroke pripravili na ta srečanja?

Nismo se veliko pripravljali. Vsak je pripravil kakšno vprašanje, pesem. Povedala sem jim, da bomo imeli kviz, potem pa smo se namestili v učilnici in se priklopili na platformo. Vedno smo v ozadju imeli tudi slovensko zastavo.

- Kaj so otroci počeli ob teh srečanjih?

Poslušali, spraševali vprašanja, se predstavili, peli pesmi.

- Kakšen učinek so po vašem mnenju imeli ti projekti na vaš strokovni razvoj (pozitivni in negativni vidiki)?

Učinki na moj strokovni razvoj so bili zagotovo pozitivni, negativnih se niti ne spomnim.

- Kaj novega ste se naučili?

Naučila sem se, da lahko nekdo na sredini projekta odneha in moramo potem drugi dokončati projekt namesto njega. Pri videokonferencah je vedno tako, da nekomu internet ne bo deloval ali pa da se ne bo znal povezati. Naučila sem se veliko spontanosti in tega, da ni nič hudega, če ne gre vse po planu. Naučila sem se uporabljati tudi novo platformo, ki se jo uporablja od lanskega leta (2023). Videla in spoznala sem nekaj dobrih spletnih strani, ki so jih uporabljali moji eTwinning sodelavci, na primer Kahoot.

- Katere kompetence so potrebne za izvajalce projektov eTwinning in virtualnih izmenjav (video srečanj)?

Zagotovo so pomembne organizacijske kompetence: kako načrtovani, kako zbrati skupaj ljudi, kako organizirati, da bodo lahko vsi prišli na videokonferenco, kar je največji zalogaj zaradi različnih urnikov. Komunikacijske kompetence: sodelovati z drugimi, kako popraviti del drugega in se soočiti z njihovimi odzivi.

Digitalne kompetence: uporaba platforme in sodelovanje na videokonferencah.

- Ali menite, da ste imeli ustrezne kompetence za načrtovanje in izvajanje teh projektov ali ste jih morda pridobili tekom omenjenih projektov?

Mislim, da sem imela ustrezne kompetence, ker me je mentorica na Portugalskem naučila, kako uporabljati platformo in sem potem tudi jaz naučila svoje sodelavce.

- Navedite izzive in težave, s katerimi ste se srečevali.

Največji izziv mi predstavljajo videokonference, ker nikoli ne veš, če se bomo slišali ali ne, če bo delal mikrofoni, zvočnik, kamera, ostalo pa je šlo gladko.

- Katere prednosti in slabosti ste zaznali glede vpliva projektov eTwinning in/ali virtualnih izmenjav na vaše učence?

Prednosti so zagotovo pridobitev jezikovnih in digitalnih kompetenc. Preko sejmov ob koncu leta so morali tudi organizirati prireditve, kar pomeni, da je prednost tudi razvijanje organizacijskih kompetenc. Ob koncu leta vedno naredimo evalvacijo in vedno znova ugotavljamo, da so projekti učencem všeč, kar pomeni, da tudi motivacijsko vplivajo na njih.

- Kakšen je bil vpliv na jezikovni ravni, kakšen na ravni komunikacijskih spretnosti in kakšen na ravni medkulturnega zavedanja?
- Katere dejavnosti in naloge so bile za vaše otroke bolj učinkovite in katere manj?

Ne bi morala reči, katere naloge so bile bolj učinkovite ali manj. Zagotovo so nekatere bile bolj motivirajoče. Sploh videokonference in sejmi so zelo pripomogli k motiviranosti učencev. Dobra naloga je bila tudi ta, da smo na koncu projekta imeli oblikovano skupno e-knjigo, enkrat smo pisali zgodbo, ki smo jo pisali po malem in se pri pisanju izmenjevali s šolami iz drugih držav. Delali smo tudi skupno virtualno galerijo.

- Katere kompetence so po vašem mnenju za sodelovanje potrebovali učenci?

Potrebovali so nekatere digitalne kompetence za vstop v portal TwinSpace. Pri mlajših je bila to malce večja kot pri starejših.

- Ali so učenci imeli ustrezne kompetence za sodelovanje v projektih eTwinning in/ali virtualnih izmenjavah ali so jih po vašem mnenju pridobili tekom omenjenih projektov?

Učenci so pridobili digitalne kompetence predvsem tekom projektov.

V prvi vrsti so pridobili jezikovne kompetence, ki so jih tekom projekta razvijali preko pogovora s svojimi vrstniki na portalu TwinSpace (asinhrona komunikacija) in pri učnih urah.

Organizacijske kompetence so zagotovo pridobili preko organizacije sejmov. S sodelavko sva sicer določili, kako bodo stvari potekale, vendar so morali tudi učenci določene stvari pripraviti sami. Morali so se organizirati, kdo se bo kam postavil in kaj bodo kdaj povedali.

- Bi želeli še kaj izpostaviti, poudariti?

Pomembno se mi zdi, da imaš zraven še nekoga, ki se ukvarja z eTwinningom. Delo se veliko lepše razporedi in zato je voditi projekt veliko lažje, če nisi sam. Mislim, da so težji začetki tistih, ki na šoli sami začnejo z eTwinningom, kot pa pri tistih, ki so že imeli kakšnega predhodnika ali nekoga, na koga se lahko obrneš.

11.2.5 Intervju 5

- Kakšna je vaša izobrazba in kako ga poučujete danes?

Sem magistrica profesorica poučevanja na razredni stopnji z angleščino. Štiri leta poučujem 5. razred.

- Kako ste izvedeli za eTwinning in kakšen je bil vaš prvi vtis?

Za eTwinning sem izvedela preko sodelavke. Moj prvi vtis je bil pozitiven predvsem zaradi sodelavke, ki je bila sama tako navdušena nad eTwinningom. Poleg tega sem se veselila sodelovanja z njo.

- V koliko projektih eTwinning in/ali virtualnih izmenjavah ste sodelovali?

Sodelovala sem v pet eTwinning projektih.

- Prosimo, na kratko jih opišite. Koliko so bili stari otroci, ki so sodelovali?

Prvega sem delala s 1. razredom, kjer smo se učili cestnoprometnih predpisov, pri angleščini pa vozila ipd.

Ostale projekte sem delala z učenci v 4. in 5. razredu.

Eden izmed projektov je bil posvečen varovanju narave in trajnostnemu razvoju.

Trenutno imamo projekt, ki je povezan s kulinariko v različnih kulturah.

- Kako je potekalo načrtovanje vaših projektov eTwinning in/ali virtualnih izmenjav?

Projekte, pri katerih sem se samo priključila, so načrtovali in pripravili drugi. Tiste projekte, si sem jih zasnovala skupaj s sodelavko, pa sva prilagodili letnemu delovnemu načrtu angleščine in ostalih predmetov.

- Kako ste našli in kontaktirali partnerje?

Partnerje sem našla na portalu eTwinning. Tam so pustili svoje e-maile, preko katerih sem jih potem kontaktirala.

- Kako ste izbrali temo?

Pri projektih, ki sva jih zasnovali s kolegico, je so bile teme izbrane na podlagi letnih delovnih načrtov, pri drugih projektih pa so teme izbrale šole partnerice.

- Kako ste oblikovali naloge, ki spodbujajo otrokove jezikovne in medkulturne kompetence?

Oblikovati smo skušale naloge, ki so bile čim bolj motivirajoče, a hkrati poučne.

Učili smo se pesmi, pripravili smo kvize, preko katerih so učenci tekmovali.

Tekom videokonferenc smo skupaj peli pesmi, predstavili so se in pripravili nekaj vprašanj za svoje vrstnike iz tujine.

- Kako je potekalo izvajanje teh projektov?

Izvajanje projektov je bilo že vnaprej določeno in smo sledili načrtu, ki so ga zastavili snovalci projekta.

- Kolikokrat so se otroci srečali preko komunikacijskih platform tekom projekta?

Otroci so se srečevali vsaj enkrat v enem projektu. Včasih tudi dvakrat ali trikrat v sklopu enega projekta.

- Kako ste otroke pripravili na ta srečanja?

Na videokonference se nismo pretirano pripravljali, razen tega, da smo se naučili pesmi ter da se je vsak učenec predstavil in postavil kakšno vprašanje. Ostalo smo vodile učiteljice.

- Kaj so otroci počeli ob teh srečanjih?

Učenci so peli, se predstavili in spraševali vprašanja, sodelovali so v kvizu in podobno.

- Kakšen učinek so po vašem mnenju imeli ti projekti na vaš strokovni razvoj (pozitivni in negativni vidiki)? Kaj novega ste se naučili?

Zagotovo so učinki pozitivni. Sploh po prvem projektu sem videla, da stvari niso tako zelo zapletene, kot morda izgledajo. Hitro vidiš, da je tak projekt možno izpeljati in spoznaš tudi učitelje iz drugih šol, ki so čisto običajni ljudje, ki se učijo ravno tako, kot se učiš ti. Mislim, da imajo učitelji pogosto zadržke do takšnih projektov, ker mislijo, da jim bo to čisto preveč naporno, da bo preveč težav in zapletov in mogoče celo mislijo, da nimajo dovolj znanja. Ko se preizkusiš v prvem projektu, vidiš, da so skrbi odveč, ker se vsi učijo in imajo podobne težave.

Pozitivno je tudi povezovanje s tujimi učitelji, ki ti odprejo možnosti za mednarodno sodelovanje ali kakšno mednarodno mobilnost, na primer preko Erasmus projektov.

- Katere kompetence so potrebne za izvajalce projektov eTwinning in virtualnih izmenjav (video srečanj)?

Najbolj pomembne se mi zdijo organizacijske kompetence, pa tudi jezikovne v smislu tujega jezika. Nekateri učitelji na primer sploh niso znali angleško in so imeli ob sebi prevajalca, so pa bili kljub temu zelo uporabni člani ekipe, ker so bili digitalno zelo podkovani in so znali uporabljati razna digitalna orodja. Zelo priporočljivo pa je, da ti je IKT blizu, torej brez digitalnih kompetenc seveda ne gre.

- Ali menite, da ste imeli ustrezne kompetence za načrtovanje in izvajanje teh projektov ali ste jih morda pridobili tekom omenjenih projektov?

Mislim, da sem imela kompetence in nisem imela velikih težav na kateremkoli področju.

- Navedite izzive in težave, s katerimi ste se srečevali.

Prvo leto mi je bil zelo velik izziv projekt izpeljati na šoli iz organizacijskega vidika. V projektu sem sodelovala s sodelavko, ki je imela pouk dopoldan, jaz pa sem takrat delala popoldan v podaljšanem bivanju. Zelo redko se je zgodilo, da sva bili obe istočasno prosti.

Če se eTwinning projekt izvaja v obliki krožka, to po navadi pomeni eno šolsko uro vsaka dva tedna, kar pomeni, da je en mesec mimo, ti pa si imel šele dve uri. To je lahko problematično, če želiš izvesti določene aktivnosti, ki si jih zadal. Pri pouku je drugače, morda časovno bolj ugodno, vendar pa moraš tudi ves čas paziti, da je pouk v skladu tako z učnim načrtom kot z zastavljenim eTwinning projektom.

Predstavljam si tudi, da bi bil izziv, če bi projekte delala sama, ker moraš za to, da ti projekt priznajo vse dokumentirati. Ker sem imela ob sebi sodelavko, je bilo po navadi tako, da je ena vodila uro, druga pa dokumentirala.

- Katere prednosti in slabosti ste zaznali glede vpliva projektov eTwinning in/ali virtualnih izmenjav na vaše učence?
- Kakšen je bil vpliv na jezikovni ravni, kakšen na ravni komunikacijskih spretnosti in kakšen na ravni medkulturnega zavedanja?

Slabosti res nisem zaznala. Prednost je to, da lahko učenci uporabljajo angleščino v praksi. Tudi če usvajanje tujega jezika ni glavni cilj projekta, učenci vidijo smisel tega, da se učijo tujega jezika. Poleg tega znotraj izbrane teme spoznavajo različna področja, učijo se uporabe digitalne tehnologije, veliko je dela v skupinah in sodelovalnega učenja, učenci morajo biti izvirni, ker veliko nalog zahteva njihove lastne ideje in kako te ideje izpeljati. Pozitivni se mi zdijo tudi dogodki, ki jih na temo eTwinning pripravimo za starše. Skratka, polno je nekih izkušenj, ker morajo delati sami, kreativno razmišljati, pripraviti program za starše in ga organizacijsko postaviti na oder, učijo se nastopanja, evalvirati, kaj so spoznali, kaj so se naučili in to predstaviti staršem ipd. Sočasno pridobijo samozavest in občutek, da zmorejo in da nastopanje, uporaba tujega jezika in druge ovire v resnici niso tako strašne ovire. Pozitivno je, ko vidijo otroke iz drugih držav, so jim zanimivi, zanima jih, kako živijo, kako je pri njih v šoli in bi jih radi to tudi vprašali. Tudi zaradi tega pridobijo motivacijo za učenje tujega jezika. Na ravni medkulturnega zavedanja po mojem mnenju več pridobijo starejši učenci, torej 4. in 5. razred. Medkulturno zavedanje je zagotovo pomemben element projektov eTwinning in mislim, da bi učenci po projektu veliko lažje

sprejeli na primer nekega učenca iz druge države in druge kulture, kot pa pred projektom, ker jim je srečanje s tujimi otroki sedaj že znano.

- Katere dejavnosti in naloge so bile za vaše otroke bolj učinkovite in katere manj?

Mislim, da so velik pozitiven vtis na učence naredile naloge pri eTwinning projektu, v katerega je bil vključen tudi STEM. Od robotike, do izdelave mostov, predstavitve znanstvenikov iz različnih držav. Pri drugem eTwinning projektu smo na koncu naredili e-knjigo z risbami otrok, kjer smo pod vsako risbo zapisali pomen in dodali zvočni posnetek. Na koncu je nastal neke vrste slikovno-glasovni slovar.

- Katere kompetence so po vašem mnenju za sodelovanje potrebovali učenci?

Seveda prav pridejo prav pride znanje angleščine (jezikovne kompetence), pa tudi komunikacijske in digitalne so dobrodošle.

- Ali so učenci imeli ustrezne kompetence za sodelovanje v projektih eTwinning in/ali virtualnih izmenjavah ali so jih po vašem mnenju pridobili tekom omenjenih projektov?

Učenci so zagotovo kompetence pridobili tekom projekta. V izhodišču so več digitalnih in jezikovnih kompetenc imeli učenci 4. in 5. razreda v primerjavi s 1. razredom. Seveda starejši tudi bolj obvladajo angleščino, vendar je tudi projekt prilagojen starosti učencev. Pri eTwinning učenci zagotovo razvijajo različne vrste kompetenc.

- Bi želeli še kaj izpostaviti, poudariti?

Projekti eTwinning so super. Za začetek je verjetno bolje, da si učitelj izbere krajši projekt, ki se mu priključi (ga ne vodi), da se spozna s platformo, ki je nova ni najbolj prijazna za uporabnika, pa tudi s potekom samih projektov in s poročanjem o izvedbi. Skoraj nujno se mi zdi tudi, da starši podpišejo, da dovolijo, da se izdelki in fotografije objavijo, ker sicer ne moremo dokazovati poteka projekta.

11.2.6 Intervju 6

- Kakšna je vaša izobrazba in kako ga poučujete?

Sem učiteljica razrednega pouka z angleščino in učim v 5. razredu že peto leto, prej sem pa 10 let učila na podružnični šoli.

- Kako ste izvedeli za eTwinning in kakšen je bil vaš prvi vtis?

eTwinning mi je predstavil moj kolega s sosednje šole, ki je bil ambasador eTwinninga. On mi je razložil, kako izgledajo projekti in mi predlagal, da grem na seminar eTwinning od A do Ž. Tam sem res izvedela vse in so me zelo navdušili. Prvi vtis je bil zelo dober, ker rada delam na projektih in mi je eTwinning čisto pisan na kožo.

- V koliko projektih eTwinning in/ali virtualnih izmenjavah ste sodelovali?

Sodelovala sem v treh celoletnih projektih, pri katerih smo vedno sodelovali preko videokonference.

- Prosimo, na kratko jih opišite. Koliko so bili stari otroci, ki so sodelovali?

Vse projekte sem delala s petošolci.

Prvem projektu sem se priključila. Našla sem ga na Facebook-u in bistvo tega projekta je bilo, da predstavimo svoje države. Mi smo se učili njihovega jezika, oni so se našega. Mi smo njim predstavili Slovenijo, oni pa nam Turčijo in druge države.

Drugi projekt se je imenoval "Superheroes" in cilj je bil, da učence učimo lepih dejanj, čuječnosti in da z dobrimi deli polepšamo svet okoli nas.

Tretji projekt se je imenoval "Kkidsdom – the kingdom of magic kids". V učilnici postavili mesto iz odpadnega materiala, ki smo ga potem celo leto uporabljali v povezavi s tem projektom. Imeli smo na primer dan ljudi s posebnimi potrebami, v sklopu katerega smo se sprehodili po našem mestu in ugotavljali, kako je mesto prilagojeno za ljudi s posebnimi potrebami. Potem pa smo v učilnici v našem mestu, ki je narejeno iz odpadnih materialov, dogradili žičnico, ki pelje na grad, ker smo ugotovili, da do gradu vodijo samo stopnice. Imeli smo tudi dan knjige in smo ustvarili legendo o našem mestu in poiskali slikanico o našem mestu. Imeli smo eko dan oziroma dan vode in smo v našem mestu iz odpadnih materialov zgradili še čistilno napravo.

- Kako je potekalo načrtovanje vaših projektov eTwinning in/ali virtualnih izmenjav?

Prvemu projektu sem se jaz pridružila, zato vsebine nisem načrtovala, sem se pa zelo povezala z eno učiteljico iz Turčije, s katero sem potem naredila naslednja dva projekta. Torej, pri prvem projektu so nam dajali naloge tisti, ki so si projekt zamislili.

Pri drugih dveh projektih pa sva s kolegico iz Turčije izbrali temo in oblikovali okvirje projekta, potem pa smo se najprej s tujimi učitelji dogovorili, kako bomo izpeljali določeno temo projekta, seveda so pri tem aktivno vključeni tudi učenci.

- Kako ste našli in kontaktirali partnerje?

Prvi projekt, ki sem se mu priključila, sem ga našla na Facebook-u. Za naslednja dva projekta pa sva s kolegico oblikovali neke vrste oglas in ga objavili v Facebook skupino.

- Kako ste izbrali temo?

Pri drugem in tretjem projektu sva s kolegico temo izbirali glede na interesna področja, pa tudi glede na učni načrt.

- Kako ste oblikovali naloge, ki spodbujajo otrokove jezikovne in medkulturne kompetence?

Medkulturne kompetence so bile zagotovo najbolj zastopane v prvem projektu, kjer smo predstavljali države in kulture ter se učili jezika drug drugega. Sicer pa so naloge po navadi večplastne in ne izpolnjujejo le enega cilja naenkrat. Jezikovne kompetence so pridobivali predvsem ob pripravi predstavitev in drugih vsebin za videokonference.

- Kako je potekalo izvajanje teh projektov?

Glede na temo in na aktivnosti, ki so bile določene smo potem z učenci na primer gradili mesto iz odpadnih materialov, snemali turško telenovelo, šli na namenski sprehod po mestu, večkrat smo uporabljali Minecraft.

- Kolikokrat so se otroci srečali preko komunikacijskih platform tekom projekta?

Srečali smo se trikrat. Najprej smo se srečali na začetku, da smo se pozdravili, potem smo se srečali decembra pred prazniki, potem pa še proti koncu šolskega leta.

Večkrat kot otroci smo se preko videokonference srečale učiteljice, da smo se dogovorile glede projekta in glede poteka video srečanj.

- Kako ste otroke pripravili na ta srečanja?

Učili smo se pesmi, pripravljali smo predstavitev, naučili smo se kaj v tujem jeziku in predstavili.

- Kaj so otroci počeli ob teh srečanjih?

Učenci so vodili predstavitev, peli, plesali, se predstavili, vprašali kakšno vprašanje.

- Kakšen učinek so po vašem mnenju imeli ti projekti na vaš strokovni razvoj (pozitivni in negativni vidiki)? Kaj novega ste se naučili?

Seveda imajo projekti eTwinning zelo pozitiven vpliv na strokovni razvoj učitelja. Povezovanje s tujimi učitelji ti širi obzorja, z njimi si izmenjuješ znanje, naučiš se veliko novega o nekaterih digitalnih platformah. Mislim, da so projekti gonilna sila šole. Če učitelj ni vključen v kakšen projekt, potem kar malo "zaspi". Projekti pa te vedno prisilijo, da se naučiš nekaj novega. Poleg tega lahko te projekte vedno vključiš v pouk, ker pokrivajo veliko ciljev učnega načrta.

- Katere kompetence so potrebne za izvajalce projektov eTwinning in virtualnih izmenjav (video srečanj)?

Potrebnih je nekaj digitalnih kompetenc za spletno učilnico, kar je še posebej pomembno, če si vodja projekta. Lansko leto so spremenili platformo spletne učilnice in je postala zelo težavna, zaradi česar se je kar nekaj učiteljev nehalo ukvarjati z eTwinningom. Učitelj mora imeti organizacijsko sposobnost, da projekt vkomponira v pouk in da prepozna, da je to del pouka in ne nekaj ločenega. Dobro je tudi obvladati angleščino, kar pa sicer ne velja za vse učitelje, ki sodelujejo v eTwinningom. Slovenci zelo dobro znamo angleško. Tudi tisti slovenski učitelji, ki se bojijo eTwinning ali Erasmus projektov, ker mislijo, da ne znajo dovolj dobro angleško, se bojijo povsem brez potrebe in je ta strah odvečen. Potrebne so tudi vodstvene, organizacijske in komunikacijske kompetence, da lahko uskladiš vse ljudi, poiščeš termin, moraš biti spodbuden.

- Ali menite, da ste imeli ustrezne kompetence za načrtovanje in izvajanje teh projektov ali ste jih morda pridobili tekom omenjenih projektov?

Ja, menim, da sem imela ustrezne kompetence. Pri izvajanju nisem imela večjih težav.

- Navedite izzive in težave, s katerimi ste se srečevali.

Najtežje je bilo lansko leto, ko ni delala platforma, vse ostalo je res lepo teklo, tudi z drugimi učiteljicami smo si ustvarile prijetno vzdušje in druga drugo podpirale. Brez platforme pa projekt ne zaživi tako, kot bi moral. Učenci niso mogli spremljati, kaj so naredili njihovi vrstniki v drugih državah, napisati komentarjev ali pa si z njimi dopisovati.

- Katere prednosti in slabosti ste zaznali glede vpliva projektov eTwinning in/ali virtualnih izmenjav na vaše učence?

Prednosti so zagotovo popestritev pouka, motiviranost in to, da se naučijo veliko o tujih državah, razvijajo jezik, ker morajo komunicirati z vrstniki. Teme zelo vplivajo na učence. Sploh takrat, ko smo se ukvarjali s čuječnostjo in prijaznostjo, sem res opazila razliko pri učencih. Učenci so se počutili kot del skupnosti zaradi sočutja in povezanosti, ki sta se razvijala tekom projekta. Negativnih vidikov za učence res ne vidim. Mogoče je ena negativna stvar za učitelja (ne za učence) to, da vzame projekt kar nekaj časa, ampak meni ga je vredno zapraviti za kašne stvari.

- Kakšen je bil vpliv na jezikovni ravni, kakšen na ravni komunikacijskih spretnosti in kakšen na ravni medkulturnega zavedanja?

Na jezikovni ravni so zagotovo napredovali, pa ne samo pri angleščini. Učili smo se tudi turških besed. Zaradi skupinskih aktivnosti so zagotovo pridobili tudi komunikacijske spretnosti. Zagotovo so se naučili bolj sprejemati kulturno drugačnost, ker so se povezovali s tujimi učenci, videli so, kakšne so v drugih

državah šole, učilnice, kakšno imajo malico itn. Zagotovo to krepi medkulturno zavedanje in empatijo do sočloveka.

- Katere dejavnosti in naloge so bile za vaše otroke bolj učinkovite in katere manj?

Najbolj učinkovit je bil zagotovo Minecraft in snemanje videoposnetkov. Težko bi rekla, da je katera naloga neučinkovita, ampak zagotovo vsakodnevno sedenje in pisanje ali risanje ni tako učinkovito, ker je manj motivirajoče. Bolj motivirajoče je, če se morajo pripraviti na videokonferenco s svojimi vrstniki ali posneti video.

- Katere kompetence so po vašem mnenju za sodelovanje potrebovali učenci?

Sicer nobeno predznanje ni nujno, da učenci lahko sodelujejo, vendar je dobro da imajo nekaj jezikovnih, komunikacijskih, organizacijskih in digitalnih kompetenc.

- Ali so učenci imeli ustrezne kompetence za sodelovanje v projektih eTwinning in/ali virtualnih izmenjavah ali so jih po vašem mnenju pridobili tekom omenjenih projektov?

Vse prej naštetе kompetence so do neke mere učenci imeli, vendar so vse izmed njih sproti razvijali in se učili.

- Bi želeli še kaj izpostaviti, poudariti?

Ko enkrat začneš z eTwinningom, ga boš po mojem mnenju vedno izvajal, ker vidiš, kako je to dobro za učence, za sam pouk in tudi zate. Učitelj s tem raste in si širi obzorja. Res bi priporočala CMEPIUS-ov seminar eTwinning od A do Ž. Predlagam tudi, da se prvič projektu priključiš, da vidiš, kako poteka, potem pa mogoče projekt ustvariš tudi sam. Potrebno je biti pogumen, da te ne ovira nekaj takega, kot ne znanje angleščine. V sodobnem svetu to res ni težava, ker imamo prevajalnike. Tudi glede idej ni težav, ker če ne boš sam imel ideje, potem jo bodo imeli otroci.

11.2.7 Intervju 7

- Kakšna je vaša izobrazba in otroke katerih razredov poučujete?

Sem magistra znanosti s področja razrednega pouka. Poučujem 3. razred.

- Kako ste izvedeli za eTwinning in/ali virtualne izmenjave?

Moja sodelavka in računalničar na naši šoli sta ste udeležila seminarja eTwinning od A do Ž v Rimskih Toplicah in nato za eTwinning navdušila tudi mene. Na podlagi njunih pripovedi in brskanja o eTwinningu na internetu sem se odločila, da se prijavim na platformo in nato še na kontaktni seminar.

- Kako ste izvedeli za eTwinning in kakšen je bil vaš prvi vtis?

Prvi vtis je bil dober. Kontaktni seminar je bil odskočna deska. Tam sem spoznala bodočo projektno partnerico - Poljakinjo, s katero sva skupaj pripravile projekt. Še prej pa sem se na platformi pridružila projektu "Radi imejmo živali". Po kontaktnem seminarju na Poljskem pa sva s partnerico pripravile skupen projekt in nato tudi dobile nagrado "Zlati kabel" za najboljši projekt v starostni skupini 7 – 11 let.

- V koliko projektih eTwinning in/ali virtualnih izmenjavah ste sodelovali?

Nisem povsem prepričana, okoli 15 projektov od leta 2017 dalje. V nekaterih bolj aktivno, v drugih manj. Vsako leto se priključim vsaj enemu ali dvema projektoma. S partnerji, s katerimi sodelujemo, se redno prijavljamo na vloge za pridobitev nacionalnega in evropskega znaka kakovosti, kjer smo večinoma tudi uspešni.

- Prosimo, na kratko opišite nekaj projektov. Koliko so bili stari učenci, ki so sodelovali?

Projekt, za katerega smo prejeli nagrado "Zlati kabel" je projekt "Matematika v gibanju". Temi projekta sta matematika in gibanje oziroma spoznavanja likov, teles itd. preko gibanja. Pripravljali smo igre in pripomočke za učenje preko gibanja.

Drugi izmed projektov je bil "Cooking across Europe". Tukaj smo spoznavali jedi v drugih evropskih državah in tradicionalne slovenske jedi. Smo tudi kuhali in si s partnerji izmenjevali recepte. Nastala je skupna knjiga receptov. V projekt so bili vključeni tudi cilji učnega načrta, kot so tehtanje, merske enote, risanje, pisanje, komunikacija itd.

Projekt "Healthy lifestyle" je bil projekt o zdravem življenjskem slogu. Spodbujali smo aktivnost, gibanje, komunikacijo v tujem jeziku, digitalne veščine ipd. Ugotavljali smo, katera živila lahko kupimo za določen znesek, da bodo hkrati tudi zdrava.

Projekt "Fit winners" je bil prav tako namenjen spodbujanju gibanja.

Še eden izmed nagrajenih projektov je bila igra "Učenje i čitanje uz terapevtskog psa" v sodelovanju s hrvaškimi šolami. Sodelovali smo z društvom Tačke pomagačke. Vodnica terapevtskega psa je prišla k nam na šolo, kjer so učenci nato psu brali in pripovedovali.

V okviru projekta "Wonderful action, beautiful celebration" smo izdelovali razne stvari iz odpadnih materialov in se učili o trajnostnosti in ponovni uporabi odpadkov. Trenutno imam aktivna dva projekta: "Go green" o zelenem in trajnostnem razvoju, varčevanju z energijo, čiščenju vode itd. in projekt o prijaznosti, vrednotah, spoštljivosti itd.

V projektih sodelujejo moji učenci, v okviru pouka. Zadnja 4 leta učim v 3. razredu, pred tem pa sem učila v 1. razredu. Zasledujemo cilje učnega načrta, le na drugačen način. Na primer, med kuhanjem v šolski kuhinji smo računali, pretvarjali enote, merili čas, se učili kulturnega prehranjevanja, pospravljanja itn. Hkrati smo se učili tudi timskega dela in delitve nalog. Projekti so pogosto povezani z glasbeno in likovno umetnostjo, digitalnimi kompetencami ipd.

- Kako je potekalo načrtovanje vaših projektov eTwinning in/ali virtualnih izmenjav?

Jaz se večinoma vključujem v idejno že zasnovane projekte, na podlagi vabila ali pa jih poiščem na platformi glede na vsebine, ki me zanimajo. Nato se dobimo na spletnem uvodnem sestanku, kjer ustanovitelj projekta predstavi svojo idejo. Nato ostali dodamo svoje ideje, oblikujemo okvirni plan itn. Dobivamo se na spletnih sestankih okvirno na dva meseca, po potrebi pa pogosteje. Termine sestankov in nato tudi termine spletnih srečanj učencev prilagajamo šolskim aktivnostim.

Ustanovitelj s projektno idejo najprej poišče soustanovitelja, s katerim nato določi vsebino in cilje projekta. Ta mora biti nato odobren s strani nacionalnih služb. Projekt dobi spletno učilnico, v katero lahko vstopajo vsi, ki jih ustanovitelja povabita k sodelovanju.

- Kako ste našli in kontaktirali partnerje?

Kontaktne seminarje organizira CMEPIUS. Seminarji potekajo preko spleta ali v živo. Potrebno je napisati motivacijsko pismo, ki je podlaga za izbor udeležencev seminarja. Stroške v celoti krije CMEPIUS. Na seminarjih se oblikujejo skupine glede na interese udeležencev. Pogosto se zgodi, da skupina nato že na seminarju prijavi projekt ali pa se samo dogovori za sodelovanje.

- Kako ste izbrali temo?

Temo izberem na podlagi letnega delovnega načrta, da lahko aktivnosti prilagodim ciljem letnega načrta.

- Kako ste oblikovali naloge, ki spodbujajo učenčeve jezikovne in medkulturne kompetence?

Čeprav ne učim angleščine, učence pripravim tudi na komunikacijo v angleščini. Ponovimo določene besede, kako se predstavimo, hobije, barve, osebne lastnosti itd. Pripravimo se na pogovor o tematiki projekta. Če gre za športni projekt, se na primer naučimo plesa na določeno glasbo. Če smo se na spletu srečali v času decembrskih praznikov, smo se naučili pesmico "We wish you a Merry Christmas".

Naučimo se tudi nekatere besede v jeziku države partnerice. S spletnim prevajalnikom smo si na primer pomagali pri izgovorjavi nekaterih besed v poljskem jeziku.

- Kako je potekalo izvajanje teh projektov?

Tematike se odvijajo skozi vse leto z vmesnimi videokonferenčnimi srečanji.

- Kolikokrat so se učenci srečali preko komunikacijskih platform tekom projekta?

Z učenci v živo preko videokonference dvakrat ali trikrat na projekt. Samo z učitelji pa v živo preko videokonference okoli štirikrat na projekt. Vmes pa komuniciramo pisno.

- Kako ste učence pripravili na ta srečanja?

Pripravimo vrstni red govorjenja, pripravimo tudi vprašanja za sovrstnike in določimo, kdo bo kaj vprašal. Dogovorimo se tudi, kdo bo kdaj odgovarjal na vprašanja.

- Kaj so učenci počeli ob teh srečanjih?

Odkvisno od teme projekta in časa srečanja. Učenci si zastavljajo vprašanja, ki so povezana s temo, pa tudi bolj splošna vprašanja, kot so vprašanja o vremenu, počitnicah ipd. V novoletnem času po navadi zapojemo kakšno pesem, tako v svojem jeziku, kot v angleščini. Mlajši učenci radi pokažejo oziroma si ogledajo razrede svojih sovrstnikov. Na zadnjem srečanju se pogovarjamo o tem, kaj nam je bilo všeč, naredimo neke vrste evalvacijo.

- Kakšen učinek so po vašem mnenju imeli ti projekti na vaš strokovni razvoj (pozitivni in negativni vidiki)? Kaj novega ste se naučili?

Menim, da sem na profesionalnem področju zelo napredovala, zelo sem izboljšala digitalne kompetence. Izboljšala sem svojo angleščino in razširila krog poznanstev na svojem strokovnem področju. Izboljšala sem tudi svoje komunikacijske in organizacijske veščine, saj je pri organizaciji projektov potrebno dogovarjanje, prilagajanje in upoštevanje rokov. Izboljšala sem kritično mišljenje in okrepila nacionalno zavest, saj sem opazila, da je v drugih državah to zelo poudarjeno. Okrepila sem tudi evropsko medkulturno zavest. eTwinning mi je omogočil tudi potovanja v druge evropske države.

Novo zame je predvsem veliko digitalnega znanja, predvsem uporaba novih orodij in platform.

- Katere kompetence so potrebne za izvajalce projektov eTwinning in virtualnih izmenjav (video srečanj)?

Znanje angleščine in dobre digitalne kompetence. Zmožnost dela v skupini, organizacijske in komunikacijske veščine.

- Ali menite, da ste imeli ustrezne kompetence za načrtovanje in izvajanje teh projektov ali ste jih morda pridobili tekom omenjenih projektov?

Deloma sem imela ustrezne kompetence, vendar sem tako digitalne kot tudi jezikovne in komunikacijske izboljšala tekom projektov.

- Navedite izzive in težave, s katerimi ste se srečevali.

Sodelovanje na daljavo je gotovo drugačno, kot pa v živo. Pa tudi medkulturno razumevanje je izziv, predvsem zaradi jezika. Pred pojavom umetne inteligence je bila priprava projekta v angleščini velik

izziv, z uporabo umetne inteligence pa je to postalo precej lažje. Včasih je problem snemanje video posnetkov in sočasno usmerjanje otrok, tako da v teh primerih rabim pomoč sodelavke.

- Kakšne prednosti in slabosti ste zaznali glede vpliva projektov eTwinning in/ali virtualnih izmenjav na vaše učence? Kakšen je bil vpliv na jezikovni ravni, kakšen na ravni komunikacijskih spretnosti in kakšen na ravni medkulturnega zavedanja?

Spoznavanje različnih jezikov, spletnih orodij (Canva, Powerpoint, OneDrive, StoryJumper ...) na zabaven način. Spoznajo, da splet ni samo igra ampak tudi učenje. Naučijo se poiskati podatke. Spoznavajo Evropo v geografskem smislu.

Večkrat je delo skupinsko, zato morajo med seboj sodelovati in komunicirati.

Ozaveščanje o trajnostnem razvoju, digitalni pismenosti in varnosti na spletu, medkulturnih razlikah, nacionalni zavesti itd. Gotovo je efekt ozaveščanja večji zaradi eTwinning projektov, kot pa če bi se tema le enkrat omenila med poukom.

Slabosti ne vidim, je pa treba včasih nekoliko manj časa nameniti drugim temam.

- Katere dejavnosti in naloge so bile za vaše učence bolj učinkovite in katere manj?

Zelo učinkovite so priprave na videokonference, ker so učencem zanimive in so bolj motivirani za sodelovanje. Zanima jih tudi vse, kar je povezano z digitalnostjo.

Ne spomnim se ravno slabše učinkovitih dejavnosti. Morda imajo nekateri zadržke pri govorjenju v živo v angleščini in je to morda za nekatere manj učinkovito.

- Katere kompetence so za sodelovanje potrebovali učenci?

Jezikovne, predvsem znanje angleščine. Potem komunikacijske, na primer nastopanje pred množico, in digitalne, kot je uporaba raznih računalniških programov, spletnih orodij in iskanje podatkov na spletu.

- Ali so učenci imeli ustrezne kompetence za sodelovanje v projektih eTwinning in/ali virtualnih izmenjavah ali so jih po vašem mnenju pridobili tekom omenjenih projektov?

Večinoma so jih pridobivali, nekatere pa tudi izboljševali, predvsem digitalne kompetence. Nekateri pred tem niso znali uporabljati računalniške tipkovnice. Osnove angleščine so večinoma že znali, so jo pa potem bistveno izboljšali. Nadgradili so znanje o varnosti na spletu, trajnostnem razvoju.

- Bi želeli še kaj izpostaviti, poudariti?

Zainteresiram ter začetnikom bi svetovala, naj si dobro pogledajo teme projektov, ki so na voljo in razmislijo, katere tematike bi lahko vključili v svoje področje dela. Izberejo si naj projekte, ki jih vodijo izkušeni vodje, ki jim bodo znali pomagati pri njihovih začetkih. To lahko vidijo tako, da na platformi v profilu posameznega vodje pogledajo pretekle projekte in pridobljene znake kakovosti.

Naj se izziva ne ustrašijo, tudi če se kdaj pojavi časovna stiska, je pomembna komunikacija s sodelavci na projektu.